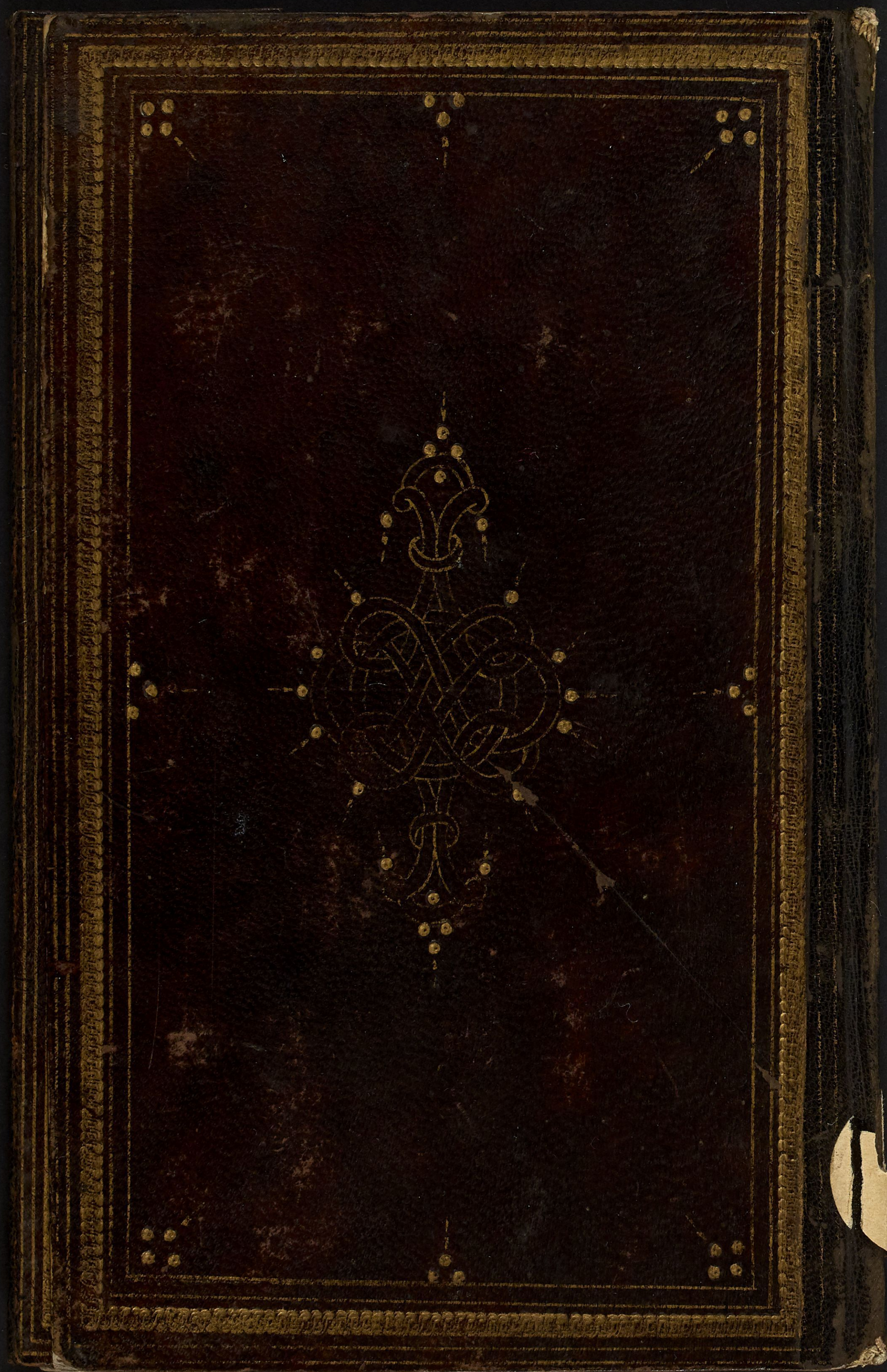
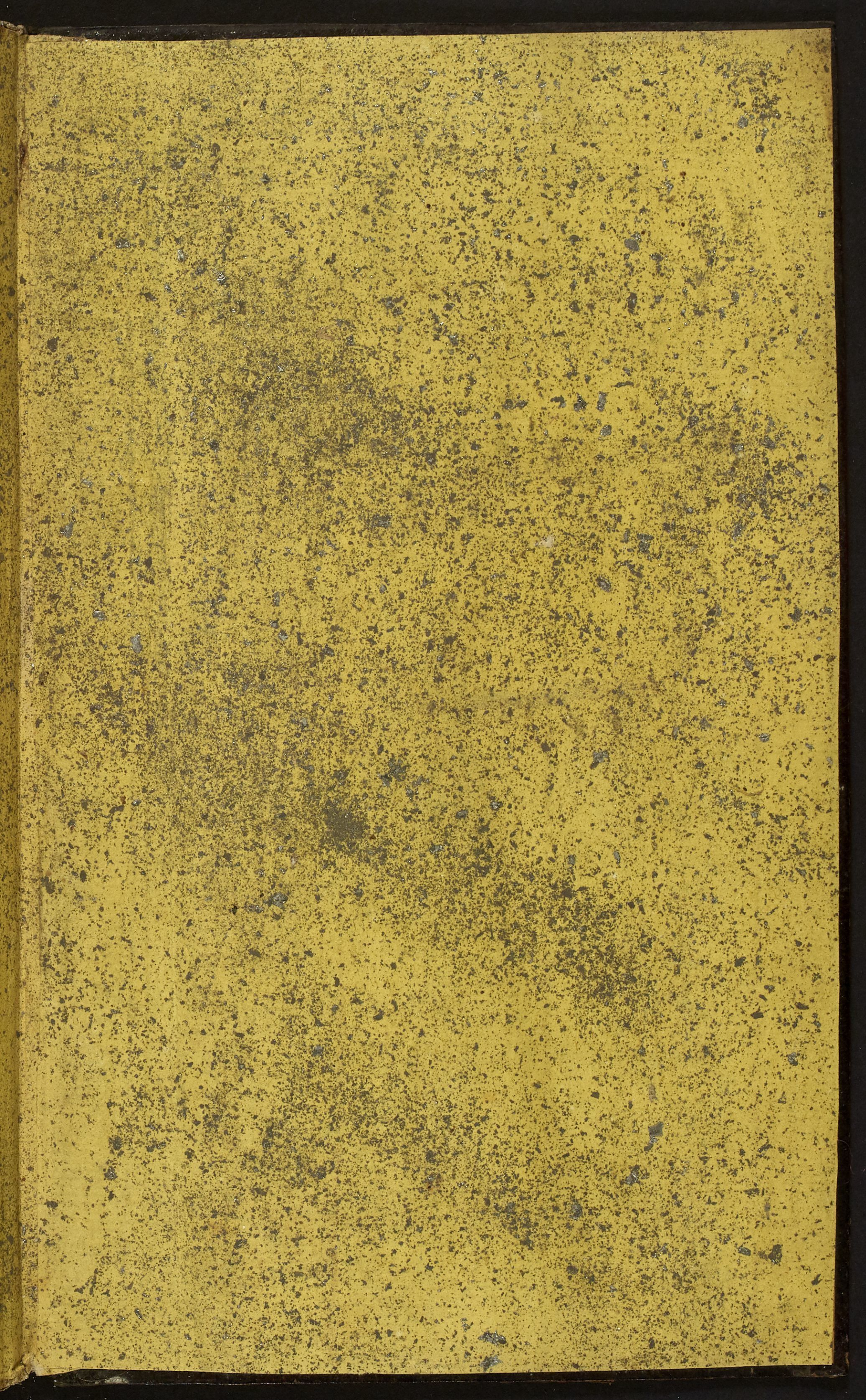
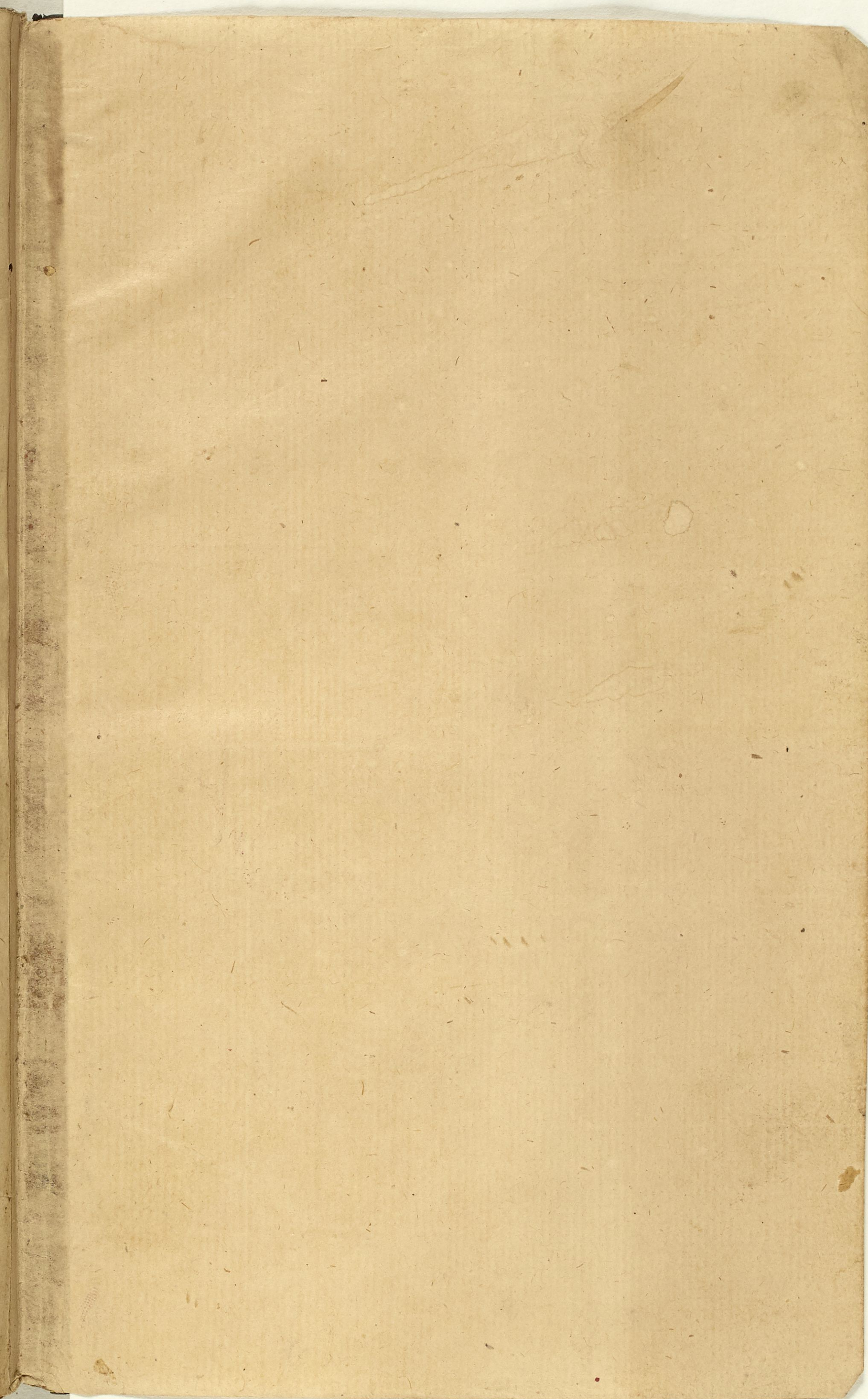

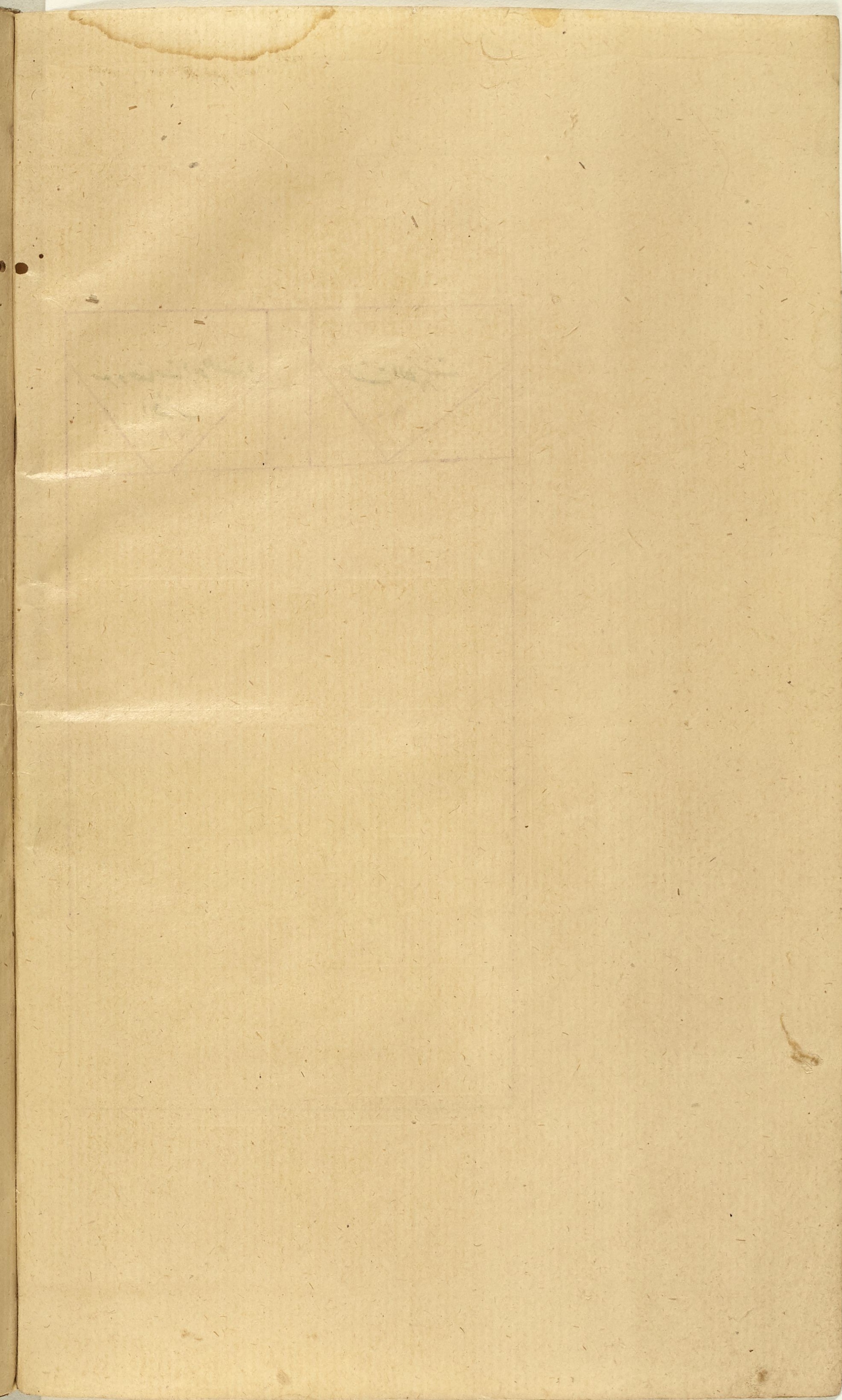
هذا فهرست قانون نامهٔ جدید

3

1

معروضات ابو السعود افندی
٧٨

تمت الفهرست
٩٠

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی له ملك السموات والارض وهو علی كل شیء قدیر جناب خاقان روی زمین وخلیفهٔ رسول رب العالمین مؤید معاید الدین المبین ظل الله الظلیل علی كافة الامم ممهد قوانین الشرع المبین مؤید مقاعد الدین المتین مظهر كلمات الله العلیا رافع الاسلام الی غایة القصیاء فاتح بلاد المشارق والمغارب بسیف الله المسلول وجنده الغالب صاحب المغازی المشهورة فیما بین الانام والوقایع المشهورة علی صحایف الایام المجاهدین فی سبیل الله بعزم واهتمام ملحق معظم الی دار الاسلام حایة الامامة المعظمی والسلطان الباهر وارث خلافة الكبری كابرا عن كابر ناشر القوانین

السلطانیه

السلطانيه عاشر الخواقين العثمانيه كاسر الاكاسرة
وكاهر القروم سلطان العرب والعجم والروم حامي
حمى الحرمين المحترمين والمقامين المعظمين المفخمين السلطان
ابن السلطان السلطان سليمان خان ابن السلطان
سليم خان لازالت سلسلة سلطنته مسلسلة الى يوم
يبعثون ولا برحت احكام معدلته جارية في اقطار
الربع المسكون حضرتلرى توفيق ربانى ايله ولايت
بودينى فتح وتسخير بيوروب كافهٔ رعايا وعامهٔ برايا
اوزرلرينه احكام معدلت ظاهرلرى اجرا اولنمغه
تصدى اولندقده امر جليل المقدار وفرمان جليل
الاثارلرى بو وجهله صادر اولمشدر كه عموما ولايت
مرقومه نك اهاليسى يرلى يرنده مقرر اولوب
اللرنده اولان اموال منقوله لرى وقصبانده وقرا
اولان اولرى وباغلرينك وباغچه لرينك عمارتلرى
كندولرينك ملكلرى اولوب هرنيجه ديلرسه تصرف
ايده لر بيع وهبه وسائر وجوه تمليكاته قادر
اوله لر باغلرينك وباغچه لرينك حقوقن ادا ايده لر
فوت اولدقده ورثه لرينه تمليك طريقيله انتقال ايليه
اصلا كمسنه دخل وتعرض ايلميه وزراعت وحراثت
ايده كلدكلرى تارلالرى دخى اللرنده مقرر اوله
لكن ذكر اولنان اصناف كبى ماللرى ملك اولديغى

كبى

تارلالری ملکلری اولمیوب بلکه سائر ممالک محروسه‌ده
ارض میری دیمکله معروف اولان اراضی مملکت
قبیلندن اولوب رقبه‌سی ارض بیت المال المسلمین
اولوب عاریت طریقیله رعایانک تصرفنده انواع
حبوبدن و سائر زروعاتدن هر نه دیلرسه اکوب
بحوب عشر ادینه خراج مقاسمه‌سن و سائر حقوقن
ادا ایدوب نیجه دیلرسه املاکی ایده‌لر ما دامکه اراضی
تعطیل ایتمیوب کما ینبغی زراعت و حراثت و تعمیر
ایدوب بیقصور حقوقن ادا ایده‌لرکنه دخل و تعرض
ایلمیه فوت اولیجه دکین نیجه دیلرسه تصرف ایده‌لر
فوت اولدقلرنده اوغللری کندیلر مقاملرینه قائم
اولوب تفصیل مذکور اوزرینه تصرف ایلیه‌لر اوغللری
قالمزسه سائر ممالک محروسه کبی اراضیلر اوسلوب
سابق اوزرینه خارجدن تعمیره قادر کمسنه‌لره اجرت
معجله النوب طاپویه ویریله انلر دخی تفصیل سابق
اوزره تصرف ایده‌لر باغلرینک و باغچه‌لرینک یرلری
بو قبیلدن اولوب باغ و باغچه‌لر خراب اولدقده
یرلری سائر تارلا کبی تصرفلرنده اولان
عمارتلری کبی ملکلری اولمق توهم
اولنمیه والله اعلم
بالصواب

مسله

مسئله بحسب الشرع الشریف ارض خراجیه وارض
عشریه ندر تفصیلاً بیان بیوریلوب مثاب اولنه
الجواب امام بر مملکتی فتح ایدوب اراضیسنی غانمینه
قسمت ایلسه یاخود قبل الفتح عموماً اسلامه کلوب
امام اراضیلرین اللرنده ابقا ایلسه اول اراضی عشریه در
زیرا مسلمان اوزرینه وضع اولنان وظیفه عبادت
مقوله‌سندن اولمق لازمدر خراج مؤنت لازمه محضه در
ابتدا مسلم اوزرینه خراج وضع اولنمق ممکن دکلدر
همان عشر وضع اولنور اکر امام اول مملکتی فتح ایدوب
قرایوب واسیر دخی ایتمیوب بلکه ینه یرلی یرنده
مقرر قیلوب واللرنده اولان یرلرینی کندولره
جزیه وضع ایدوب یرینه وظیفه تعیین ایدرسه
اول وظیفه البته خراجدر عشر اولمق احتمالی یوقدر
زیرا عشرده عبادت معناسی واردر کافر اکا اهل
دکلدر البته خراج وضع اولنور اولدخی ایکی نوعدر
بری خراج موظفدر که ییلده بر مقدار اقچه النور
وبر دخی خراج مقاسمه در که حاصل اولان غله‌نک
عشر میدر یوقسه ثمنی میدر ارضک تحملنه کوره تعیین
اولنور نصفنه دکین تعیین اولنمق مشروعدر ارض
غایت اعلا اولیجق بو ایکی نوع ارضکه ذکر اولندی
ایکیسی بیله صاحبلرینک ملکلریدر بودیار برکت

سنجاقلرك عامهٔ اراضیسی بونلرك كبی دكلدر نه عشریه در
ونه خراجیه در بلكه رقبه‌سی بیت المالكدر تصرّفی رعایایه
اجاره طریقیله اصلندن طاپویه ویرلمشدر تصرّف
ایدوب خراج موظفی وخراج مقاسمه‌سنی سپاهیه
ویررلر بیعه وتملیكه قادر اولمازلر فوت اولوب
اوغللری قالور ایسه كندیلر كبی تصرّف ایدر والّا
سپاهی آخره طاپویه ویرر بو مقوله یرلر
پادشاه اسلام طرفندن تملیك اولنمایнجه
كمسنه‌نك ملكی اولماز

مسئله بحسب الشرع الشریف مملكت روم‌ده رعایا
النده اولان ارض عشریه‌نك وارض خراجیه‌نك
بیعی ورهنی ووديعتی وشفعه‌سی واستبدال اوزره
تعامل ناس واقع اولوب قضاة حجت ویرملری
شرعی میدر بیان بیورله **الجواب** الله اعلم ارض
عشریه وارض خراجیه صحیفهٔ اخراده بیان اولنمشدر
ایكیسنده دخی تصرّفات مذكوره‌نك جمله‌سی شرعیدر
اما رعایا النده اولان اراضی نه عشریه ونه خراجیه
اولوب بلكه ارض مملكتیدركه ارض میری دیمكله
معروف ومشهوردر رقبه‌سی بیت المالكدر رعایایه
تصرّفی تفویض اولنمشدر اكرلر وبیجرلر خراج موظفنی
جفت اقچه‌سی آدینه بعض رعایاده قسمه اقچه نامنده وخراج

مقاسمه

9

٤

مقاسمه سنی عشر ادینه ویررلر بری قوت اولوب
اوغلی قالسه کندی کبی تصرف ایدرکمسنه دخل ایدمز
والا سپاهی آچق طاپویه ویررقزی قالسه ال ویردیکی
طاپو ایله اکا ویریلور متصرف اولنلر اصلا تصرفات
مزبوره دن شرعا هیچ برینه قادر اولمازلر اگر برکیمسی
حق قرارینی الوب تصرفن تفویض ایتدکده سپاهی
جائز کوررسه تصرفه قادر دکلدر قضاة بیع وشرا
حجتنک ویرمک باطلدر انن کبی واقع اولیجق سپاهی
اذنیله فلاندن شو قدر اقچه الوب تصرفنی اکا تفویض
ایدوب سپاهی دخی اکا طاپو ایله ویردی دیو
حق قرارین یازمق کرکدر ودیعت قومق وعاریت
ویرمک بر حکم شرعی ایجاب ایدرلنسنه دکلدر رعایا
بر بینی قوللنمغه یاخود حفظ ایتمکله برکمسنه دیلدوکی وقت
ینه المغه قادر اولورو الله تعالی اعلم

کتبه ابو السعود علیه رحمة الودود

مسئله فی زماننا روم ایلنده اولان رعایانک
اللرنده اولان اراضی عشریه وخراجیه نک بیعی
ورهنی وودیعتی واعاره سی وبیع اولندقده شفعه
جاری اولمه سی واستبدال اوزره تعامل مقرر اولنوب
قضاة دخی سجللرینه قید ایدوب ویدلرینه حجت
ویروب امضا ایده کلمشلردر عند الشرع قضاتک

ایندکلری شرعی میدر بیان بیورسیله الجواب اراضی قومیه نه عشریه و نه خراجیه در ارض مملکتیدر نه حین فتحده غانمه قسمت اولنوب عشریه قلنمشدر و نه اصحابنه تملیک اولنوب خراجیه صرف قلنمشدر بلکه رقبه ارض بیت المالکدر افرازاولنوب متصرف اولنلره اجاره طریقیله ویرلمشدر زراعت و حراثت ایدوب خراج موظفی و خراج مقاسمه سنی ویروب تصرف ایدرلر تحریر اولنان احکامک ودیعت و عاریت قلماسی شرعی دکلدر ناس ایچنده جاری اولان بیع وشرا وقف دکانلری اجاره ایله ساکن اولنلره بیع ایندکلری کبیدر سپاهی اذلنسز اولان معاملات کلیا باطلدر اما حق تصرف ایچون بر مقدار نسنه مقابله سنده فراغت ایدوب صکره سپاهی طاپو ایله ویرمک شرع شریفه موافقدر الدوغی اقچه ارضک اجرت معجله سیدر قضاة محضار رعایانک ویروب الماسنه بیع وشرا اطلاق ایدوب حجت ویرمک شرع شریفه موافق دکلدر اثباتی وامضاسی باطلدر کتبه ابو السعود افندی

مسئله اناطولیده اولان اراضینک دخی احکامی ودیعت و عاریت طریقیله وسلاطین وقف

ایندکلری اراضیده دخی بو بله میدر و رعایا اللرنده
اولان اراضی گندولره زراعت ایتمیوب آخره
اجاره یه ویرملری صحیحمیدر والدقلری اقچه گندولره حلالمیدر
یوقسه وقف ایچون ضبط ایلمک جائزمیدر
بیان بیوریله **الجواب** بو اراضینک احکامی بو بله درکه
ودیعت و عاریت عقودلازمه دن دکلدر
اصحاب دیلرسه استرداد ایدر اجاره یه ویرملری
باطلدر وقفه تمام اجر مثل حاصل اولدقدن صکره
مستاجر اصحاب ارضیه بر مقدار ارسنه ویرملری
حرام اولماز اجر مثل اراضی انکله تمام اولور ایسه
اولدخی وقفه ضبط اولنمق لازمدر
كتبه ابو السعود افندی

مسئله اراضیسی بر جامعه وقف ورسوم عرفیه سی
سپاهی تیماری اولان ولایتده محلول اولان
یرلری متولی وقفمی طاپو یه ویرر یوخسه سپاهیمی
طاپو یه ویرر بیان بیوریله **الجواب** طاپو رسمی یرک
تصرفی مقابله سنده ویریلور نسنه درکه رقبه سی
وقف اولیجق منافع مقابله سنده ویریلان دخی
وقفک اجرت معجله سی اولوب سائر اجرت سنوی
وشهریه سنی متولی ضبط ایلمک کرکدر سپاهینک
الدوغی اول یرک عشری اونده بریا خود سکزده بر

ویریلان خراج مقاسمه سی وچفت رسمی دینه ویریلان
خراج موظفی بونک ایکیسی رسوم شرعیه دندر سپاهینک
حلال حقیدر و رسوم عرفیه دن اولان اولدرکه
الندن اصلا بری اولمیان رعایادن جبا بنانک
ادینه النان وانک امثالی رسوملردر ایکی باشلی
اولمیان اراضی سلطانیه نک طاپو رسمی سپاهینک
ایدوکی ظاهر ومحققدر لکن دیاربکر ومکه اراضیسی
ایکی باشلیدر انک رسم طاپوسنی اصحاب املاک
ومتولی وقف تصرف ایده کلمیوب سپاهیلر الکلوب
دفاتر قدیمه سید وحادثه ثبت الملره حاصل قید اولنمشدر
محضا منافع ارض مقابله سنده ویرلمکله اجرت
معجله دریو قضاه جمله سن یاخود بعضیسی یاخود ام
سلطانیسز وقفه حکم ایلمکه قادر دکللردر

كتبه الفقير ابو السعود عليه
الرحمة الودود

مسئله زید اون ایکی پاره اولرین وطاوارطاملرین
حولولریله متصل اولان ترنج باغچه لرین وقف بنا
ایلیوب وقفینی مسجل دخی اولسه وهم عشری دخی
مانقددن بیکلکه ویریلور اولسه شرعا وجه مشروح
اوزره اولان خبورانک وقفیتی صحیح اولورمی
بیان بیوریله الجواب اراضی سلطانیه اوچ قسمدر

بر قسمی ارض خراجیه در و بر قسمی ارض عشریه در و بر
قسمی دخی ارض مملکتیه در بو قسم ثالثدر که بین الناس
ارض میری دیمکله معروفدر اراضی خراجیه اولدر که
فاتحی اولان پادشاه اول یرلری طوتوب اهالیسی
ایدنده قرار ایتدروب یرلرینی اللرنده ابقا ایدروب
اوزرلرینه خراج وضع ایتمش اوله یاخود اللرندن
الوب آخر کافرلری ایدنده اسکان ایلیوب یرلری
ایدنده بر مقدار خراج ایله ویرمش اولور بونک
کبی ارضک بیعی و هبه سی و وراثتی و وقفیتی صحیحدر
زیرا اهالیسنه تقریر ایتکان فاتح بر له مالک اولور و ارض
عشریه اولدر که فاتحی اولان یری عنوة قهرا الوب
اهالیسنی اجلا ایدوب اندن صکره مسلمانلره تقسیم
ایدوب اول ارضدن حاصل اولانک بعضیسنی
انلره و بعضیسنی مصارف بیت المال ایچون حفظ
اولنمش اوله بو نه ارض صدقه دخی دیرلر خلفا و تابعین
زمانلرنده همان اون حصه ده بر حصه النوب باقیسی
صاحب ارض قودوقلری اولور ارض عشریه دیمکله
معروف اولمشدر بونک دخی اصلنه مالک اولمغین
بیعه و هبه سی و وقفیتی و وراثتی صحیحدر و ارض خراجی
مملکت اولدر که حین فتحده نه وجهله اولدیغی و نه وجهله
ویرلدوکی معلوم اولمیوب یاخود مالکلری منقرض اولوب

مجهول الحال ومجهول المالك اولمغله بيت الماله ضبط اولنوب
وكلاء سلطاني ولايت يازه دفده اقطاع ايليوب بعض
سپاهيه وغير سپاهيه تيمار اوزره وير يلوربو ديار
ارض ميري بو قسمه دينلور وصاحب ارض برات
وتذكره ايله حق قرار مستحق اولوب رعايا وابكارينه
تصرفن صاتوب رسوم عرفيه وحقوق شرعيه سني
الور بو قسمك نه صاحب تيمار ونه متصرف ارض اصلنه
ورقبه ارضنه مالك اولمدقلري ايچون نه بيعي ونه هبه سي
ونه وقفيتي جائز اولماز لكن اجاره واعاره سي جائزدر
اما بحسب القانون بيع اولاد ذكوره ارثي تجويز
اولنمشدر اويله اوله صورة فتواه اولان اولرينه
وطاملرين وباغچه لرين يرلري ارض خراجي
وارض عشري ايسه وقفيتي صحيح اولور
واكر ارض خوان مملكت ايسه
اولماز كتبه الفقير
احمد بن كمال

مسئله رعايانك تصرفنده اولان تارلالرينك بعضيسي
چاير اولمغه قابل اولوب زراعت ايتميوب چايره
قيوب بر بيل حاصل اولان اوتلونغك بيچوب
انتفاع ايله لر مير طرفندن احتياج اولنجق اول
تارلالري رعايادن ميري ايچون شرعا آلنمق جائز

اولورمي

اولورمی بیان بیوریله **الجواب** رعایانک اللرنده
اولان یرلری ملکی دکلدر اراضی مملکتدر حین فتحده کیمسنه یه
تملیک اولنمیوب زراعت و حراثت ایدوب عشر ادینه
خراج موظف ویرمک امر اولنمشدر رعایانک حقی
بودرکه عشری زراعت ایلدکلرندن ویر ربعنی زحمت
چکوب تحصیل ایتدوکی نک حقوق مذکوره سنی ویردکدن
صکره باقی قلاندن المقدر حتی اوچ ییل تعطیل ایلدکدن
النوب آخره ویرلمک مشروعدر تارلایی چایره
قومق تعطیلدر زیرا مقابله سنده کی مقاطعه زراعتدن
حاصل اوله جق عشره معادل اولماز بوتقدیرجه حاصلک
عشری النمق ایله باقیسی رعیتک اولمق محل ایله حاصل اولان
غلاتدر رعایانک عملی حاصل اولانک عشری النمق ایله
باقیسی رعیتک حقی اولماز بلکه مؤنتلریله حاصل ویران
یرلرین حاصلنه بیت المالده حاجت اولیجق آخره ویرلمک
مشروع دکلدر لکن اللرنده اولان تارلالری مقابله سنده
هر چفتلکه تعیین اولنان خراج موظف بر مقدار
رفع اولنمق لازمدر کتبه ابو السعود افندی
علیه رحمة الودود

مسئله پادشاه اسلام بر قلعه فتح ایتدکدن صکره
اطرافنده اولان اراضی اهالی قلعه یه مرعا اولمق
اوزره دفتره قید ایتدروب بعده لکن پادشاهلره

زمانلرنده محرر ولايت جعقده اول اراضئ مذكورهنك
زياده وسعتى اولمغله اول اراضيده بر قاج چفتلك
بغليوب ارباب تيماره محصول قيد ايتمكله دفتر سلطانيه
بو وجه اوزره مقيد اولوب سؤال مشروح اوزره
اول چفتلكلر اصحابى ضبط و عشر رسمنك سپاهيلرينه
ويررلر ايكن حالا قلعهٔ مرقومه اهاليسى مقدم حين فتحده
اول اراضى بزه مرعى قيد اولمغله بزم مرعى مزدر ديو
اول چفتلكلرى رفع ايدوب كالاول كبى
مرعى اولمق اوزره ابقايه قادر
اولورلرمى **الجواب** اولمازلر
كتبه محمد بهائى

مسئله سلطان الاسلام خلد الله ملكه وسلطنته على
مفارق الانام مدى الليالى والايام حضرتلرى توفيق
ربانى و عنايت سبحانى ايله سرير سلطنت شامخة العماده
وكرسى الخلافة راسخة الاوتاده جلوس همايونلريله تشريف
بيوردقلرنده حوزهٔ حكومتنامه و دائرهٔ ايالت عامهلرنده
مندرج اولان ممالك فسيحة الاكنافده متمكن و اقاليم
سبعة الاطرافده متوطن اولان طوائف انام و قبائل
خواص و عوامك قرى وامصارى واكناف اقطارى وسهول
وجبالده واوديه وبلادده مدار معاشلرى و مناط
انتفاع و انتعاشلرى اولان دار و ديارى منقول

وعقارى

وعقارده واملاك وضياعده وابنيه وبقاعده
ومنازل ومناهلده وبوطلرين وحدايقدن وسائر
جلائل ودقايقدن قبضهٔ تصرفلرنده اولان بضاعتلری
كائنا من كان تفتيش وتنقير اولنوب قليل وكثيری
وقطميری سلك سطوره نظم اولنوب آباء عظام واجداد
كرام ملرينك سنن سنيه وعادات بهيه لری منهاجی
اوزره دفاتر سديدهٔ خاقانيه عقد اولنمق امر اولنوب
لكن دفاتر قديمه ده ارض ممالك محميه نك تفاصيل
احوالنه تعرض اولنميوب وينه حقيقتی ندر عشريه
ميدر خراجيه ميدر وتصرف ايدنلرك ملكلری ميدر
كشف وبيان اولنمديغی سببدن رعايا اللرنده
اولان يرلری عشريه صانوب سكزح بر ويرمكده
نزاع ايدوب وكندولر ملكلری قياس ايدوب
سائر ملكلری كبی بيع وشرا ايدوب وبعضيلری دخی
زعملرنجه وقف ايدوب وولاة حكام حقيقت حاله
واقف اولميوب خلاف شرع بيع وشرا حجتلرين
ووقفيه لر ويرمكله نظام اموره ومصالح جمهوره
خلل عظيم كلمكين دفاتر شريفهٔ خاقانيه نك مطلعلرنده
اراضیٔ ممالك محميه نك حقيقتی كشف وتوضيح ومتصرفلرينك
كيفيت تصرفلری بيان وتصريح اولنمق فرمان بيورلمشدر
بو فقير ولايت روم ايلنده لواء اوسكوب ولواء

سلاطینک تحریر و تفویض بیورلدقده متوکلاً علی الله
تحریره مباشرت و تصدی اولنوب مقدما شرح
و تفصیل و تفسیر اولنان تکمیل اولنور بلاد اسلامیه
اولان اراضی مقتضای شرع شریف اوزره اوچ قسمدر
بر قسمی ارض عشریه در حین فتحده اهل اسلامه تملیک
اولنمشدر صحیح ملکلریدر سائر ماللری کبی نیجه دیلرسه
تصرف ایدر اهل اسلام اوزرینه ابتداء خراج وضع
نامشروع اولمغین عشر وضع اولندی اکر اراضیدن
حاصل اولان غله نک عشرندن غیری اصلا برحبه
الماز انی دخی کندولر فقراء ساکینه و یررلر سپاهیدن
و غیریدن اصلا بر فرد حلال اولماز ارض حجاز و ارض
بصره حین فتحده کفره نک اللرنده مقرر قیلنوب کندولره
تملیک اولنوب اوزرلرینه حاصللرندن عشر یاخود
ثمن یاخود سبع یاخود سدس یاخود نصفنه دکین
ارضک تحملنه کوره خراج مقاسمه وضع اولنوب بیلده
بر مقدار اقچه دخی خراج موظف وضع اولنمشدر بو قسمی
دخی صاحبلرینک ملک صحیحلریدر بیع و شرایه و سائر
انواع و تصرفاته قادرلردر اشترا ایدنلر دخی وجه
مشروح اوزره اکر بیجه و خراج مقاسمه سن و خراج
موظفن و یررلر اهل اسلام اشترا اینه لر کفره دن
الله کلدیکی خراجلری ساقط اولمازبی قصور ادا ایدرلر

اگرچه اهل اسلامه ابتداء خراج وضع اولنمق مشروع
دکلدر ابقا اولنمق مشروعدر یعنی متصرف اولنلر اگر
اهل ذمتدر واگر اهل اسلامدر مادامکه اللرنده
اولان یرلری زراعت وحراثت ایدوب تعطیل
ایلمیه لر اصلا دخل اولنماز هرنیجه دیلرلرسه تصرف ایدر
فوت اولدقلرنده سائر اموال واملاکلری کبی ورثه لرینه
انتقال ایدر سواد عراق اراضیسی بویله در کتب
شرعیه ده مسطور ومشهوردر اولان اراضی بو ایکی قسمدر
برقسمی دخی واردر که نه عشریه در ونه وجه مشروح
اوزره خراجیه درلر اکا ارض مملکت درلر اصلنده خراجیه در
لکن صاحبلرینه تملیک اولنمدیغی تقدیرجه فوت
فوت اولوب ورثه کبیر ما بینلرنده تقسیم اولنوب
هر برینه جزء قطعه دکوب بعد التقسیم ورثه نک
هر برینه حصه کوره خراجلری توزیع وتعیین اولنمقده
کمال صعوبت واشکال اولوب بلکه عادتا محال اولمغین
رقبه ارض بیت المال ایچون الیقونیلوب رعایایه
عاریت طریقیله ویریلور زراعت وحراثت ایدوب
باغ وباغچه وبستان ایدوب حاصل اولاندن خراج
مقاسمه سن وخراج موظفن ویرمک امر اولنمشدر سواد
عراقک اراضیسی بعض ائمه دین مذهبلرنده بو قبیلدندر
بودیار برکت شعارک اراضیسی دخی بو اسلوب اوزره

ارض مملکتیدر که ارض میری دیمکله معروفدر رعایانڭ
ملکلری دکلدر عاریت طریقیله تصرف ایدوب زراعت
وحراثت ایدوب سائر وجوه استغلال ایدوب
عشر ادینه خراج مقاسمه سن وجهت اقچه سی نامنه خراج
موظف ویروب مادامکه تعطیل ایتمیوب وجوه مرقومه
اوزرینه تعمیر ایدوب حقوقن ادا ایده لر کمسنه تعرض
ایلمیوب فوت اولنجه یه دکین نیجه دیلرسه اویله تصرف
ایده لر فوت اولدقده اوغللری کندیلری کبی قائم اولوب
تفصیل مزبور اوزره تصرف ایده لر اوغللری قالمزسه
خارجدن تعمیره قادر کمسنه لردن اجرت معجله الوب
طاپویه ویریلوب انلر دخی تفصیل سابق اوزره
تصرف ایده لر شویلکه مزبورلرین بریسی تصرفنده
اولان یری اوچ ییل تعطیل ایلیه شرعله الندن الوب
آخره طاپویه ویریلور بونلرڭ هیچ بریسی وجوه مزبوره
مخالفت ایله تصرفه قادر دکللردر بیعلری وشرالری
وهبه لری وسائر وجوه ایله وقف ایتملریله جمله تملیک
وتملکلری باطلدر وانڭ اوزرینه قضاتڭ ویردکلری
حجتلر ووقفیه لر کلیا باطل محضدر اما برکمسنه تصرف
ایتدوکی یردن فراغت ایتمك استدکده سپاهی معرفتیله
برکمسنه دن حق فراغی ایچون برمقدار اقچه الوب فراغت
ایتدوکن سپاهی اول کمسنه یه طاپو نامه یازمق مشروع

مقبولدر

٣٥

١٠

ومقبولدر كتبه الفقير ابو السعود
عليه رحمة الودود

مسئله ارض ميرينك بيعي وهبه سي وشفعه سي ووقفي وبدل صلحه ويرلمه سي شرعا جائز اولورمي الجواب اولماز بو صورتده ذكر اولنان بيعك صحتنه حكم ايدن قاضيه نه لازم اولور الجواب باطل محضدر من بعد ايتمك گركدر
كتبه ابو السعود
افندی

در بيان قانون جديد احوال طابو

رعيتدن وارباب تيماردن وغيريدن وعسكري ورعايادن يير وچاير تصرف ايدنلردن بيري فوت اولوب اوغلي قالسه تصرفنده اولان يیرلري وچايرلري بلا طابو مجاناً اوغلنه انتقال ايدر اوغلي قالميوب قزي قالسه بي غرض مسلمانلر تقدير ايلديكلري طابو ايله قزلرينه انتقال ايدر قزي قالميوب بابابر قرنداشي قالورسه ينه بيغرض مسلمانلر تقدير ايلديكلري رسم طابو ايله بابابر قرنداشنه ويريلور بابابر قرنداشي يوقسه يوردي اوزرنده ساكن همشيره سنه طابو ايله ويريلور همشيره سي اولميوب باباسي قالورسه باباسنه طابو ايله ويريلور باباسي قالميوب والده سي

قالور ایسه طاپو ایله والده سنه ویریلور والده سی
دخی اولمیوب مشترکلری وار ایسه طاپو ایله مشترکلرینه
طاپو ایله مشترکلری دخی یوغ ایسه اول یرلر اوزره اشجاری
اولوب و رثیه انتقال ایدرسه اول اشجارک حاصل
اولان میوه‌سی گوروب گوزتمکده صعوبت اولمغله
وارث مشترکدن تقدیم اولنمشدر بونلردن صکره
قریه خلقندن یره و چایره ضرورتی اولنلره طاپو ایله
ویریلور خارجه ویرمک خلاف قانوندر و قریه
خلقندن طالب طاپو ایله المازلر ایسه اول زمان
صاحب ارض مخیردر استر و کنه طاپو ایله ویرر
صاحب ارض طاپویه مستحق اولان یرلری و چایرلرنی
کندی تصرف ایتمک و اوغلنه ویرمک قطعاً جائز
دکلدر و طاپو خصوصنده لابوین قرنداشی
ایله لاب قرنداشی ما و پدر لابوین
ذو القرابتک بو ترجیح اولنماز
میراث گبی دکلدر

در بیان قانون سلطانی در زمان سلطان احمد بن
محمد خان ابن السلطان

روح الله روحهما فی ترا ریس الجنان بالفعل و الاحسان
اراضی میریه که احوال و بیان کرده و دیا ابن نسق
عمل کردن مزبوره است فی سنه ثمان عشر و الف

اراضی میریه یرلر و چایرلر تصرف ایدنلر وفات ایلیوب
و قزلری و سائر وارثلری قالسه جمله یرلری طاپوسز
علی السویه ارکک اوغللرینه انتقال ایدر سائر وارثه
یر و چایر ویرلمز اکر متوفانک اوغللری بابالری
وفات ایلدیکی زمانده صغیر بولنمغله بابالری یرلرینی
اخوک الینه دوشسه تصرفه ایتمکه قادر در بالغ اولدقدن
صکره اون ییله دکین هر کیمده بولورسه الور اون
ییلدن صکره الماز تصرف ایده نک اولور و اکر متوفانک
اوغلی قالمیوب قزلری و بابا بر ار قرنداشی قالسه
ار قرنداشندن قزی تقدیم اولنور بغرض مسلمانلر
تقدیر ایلدیکی رسم طاپو ایله بابالری یرلرینی قزلری
الور علی السویه قزلرینه ویرلمک فرمان اولنمشدر
بعده متوفانک قزلری صغیره و کبیره اولسون بابالری
وفات ایلدیکی تاریخدن اون ییله دکین
رسم طاپو ایله الوب اون ییلدن
صکره ویرلمیه دیو فرمان اولنمشدر
من رمضان المبارک
سنه ١٠١٤ هـ

بر صاحب ارض تیماری طپراغنده قانون
اوزره طاپویه مستحق اولان یرلری
صاحب ارض کندی ایچون ضبط ایده من
نهایت ابنا عنه ویرسه اولور
قانوندر

شیخ الاسلام یحیی افندی طلبیله دیوان همایوندن
اوچجی زاده افندینک اخراج ایلدوکی قانونلردر

متوفانک محلول اولان یرلری قزینه یوقه لاب

ارقرنداشنه یوقسه اول محلده ساکن قز قرنداشنه
یوقسه باباسنه یوقسه اناسنه بونلردن غیری اقاربه
حق طاپو یوقدر ییلاق وقشلاق حکمی دخی سائر اراضی
کبیدر متوفینک محلول اولان یرلری طاپو ایله اجنبی
اوغلنه ویریلور متوفی ذمینک یری مسلم اوغلنه انتقال
ایتمز شریک مشترک یر تصرف ایدن کمسنه لردن بری
فوت اولدقده یاخود بر خارجدن کمسنه یه تفویض ایتدکده
شریکی آخر کمسنه یه ویردرمیوب رسم مثلیله کندی آلور
وبش سنه یه دکین حق طلب واردر تعطیل ایله طاپویه
مستحق اولان یری ینه طاپو ایله متصرف سابق آلور
بر تارلایه متصرف اولان اخذ دیاره کیدوب اوج سنه
تعطیل ایتمکله طاپویه مستحق اولور صاحب ارض مخیردر
استرسه حق طاپوسی اولنلره ویرر استرسه آخره
ویرر وفاته کوره دکلدر ودخی صغارک یری معطل
قالمغله طاپویه مستحق اولماز صغارک یری آخره ویرلسه
بعد البلوغ اون سنه یه دکین الور مشترک اورمان
تصرف ایدنلردن بری بالته سیله یر آچوب تارلا
ایتدکده شریکی اول تارلایه مشترک اولور صاحب
ارض اذنسز تارلا تفویضی معتبر اولماز بر قاج سنه
عشر ورسمک دخی آلسه اذن اولماز صریحا اذنه محتاجدر
وتارلا تفویضنده تیمار شریک اولنلردن برینک

اذنی کفایت ایدر

بحیرئی

مسئله قانون جدید بر تارلا قربنده دکرمن احداث
ایدن صاحب ارض اولانک معرفتی اذنی اولمادین
اول تارلا اوزرنده حوق حفر ایده مز تارلا تصرف
ایدنلر زرعلرین قالدردقدن صکره آچوک قیونلرینی
رعی ایچون بر مقدار اقچه لرین الوب صاحب ارض مزبورلری
رعیدن منعه قادر دکلدر بر قریه خلقنک تصرفلرنده
اولان یرلردن بوز و قیر قالوب زراعت اولنمیان
یرلرین اوزرنده بعض کمسنه لر طوارلرین قدیمدن برو
یوریده کلدکی یه جبراً یورتمکه قادر دکللردر صاحب
ارض دخی بر قاچ اقچه لرین الوب یورتمکه قادر
اولماز زراعت اولنور حاصل ویرر اعلا یردن
یتمش سکسان دونم وسط الحال اولان یردن یوز دونم
ادنا یردن یوز اوتوز یوز اللی دونم بر چفتلک
اعتبار اولنور دونم خطوه ایله در رسم چفت حاصه
ینبه بتر یردن ایکی دونمه بر اقچه وسط الحال اولان
یردن اوچ دونمه بر اقچه ادنا یردن
بش دونمه بر اقچه رسم دونم
الیو بیره سنه‌یو امر شریف
صادر اولمشد

مسئله فی قانون جدید ذمینك مردندن صکره برلری مسلم اوغلنه انتقال ایتمز طپراق بابادن انتقال ایتدوکی کبی انادن دخی انتقال ایتدوکی کبی انادن دخی انتقال ایتمك الکلنوردی اما انتقال بابنده امر شریف وارد اولمامشدر حکام حکم ایلمکدن مجورلردر مستوفیه انانك یری انجق ارککدن اوغلنه طاپو ایله ویریلور بو یله حکم اولنور

قانون جدید برتارلانك متصرفی بیاننده ایکن برکمسنه اول تارلانك اوزرنده اذن سپاهی ایله بنا احداث ایله صاحبی کلدکده اول بناء رفع ایندورر

نوع آخر اوقاف سلطانیه دن اجاره معجله ایله اراضی ومنازل ودکاکین تصرف ایدنلر بر برلرینه فراغت ایدکلرنده یاخود بابلر وانالری وفات ایندکده بلا عذر اوچ ای اهمال ایدوب اذن المایوب وقف دفترینه قید ایتدرمیجك متولی دیلدوکنه تفویض وایجار ایده یچون اوتوز درت رجبی تاریخنده مورخ امر عالی وارد اولمشدر

نوع آخر خدای نابت اولان اشجاری صاحب ارض طاپو ایله ویرمك مراد ایندکده مخیردر استرسه قدیمدن متصرف اولانه ویرر استرسه آخره ویرر

ابدال

در بیان قانون احوال اوغلنه بلا طاپو بیانشد

رعیتدن وارباب تیماردن وغیریدن عسکری ورعایادن یروچایر تصرف ایدنلردن بر فوت اولوب اوغلی قالسه تصرفنده اولان یرلری وچایرلری بلا طاپو اوغلنه مجانا ایدر اوغلی کرک کبیر وکرک صغیر اولسون برابردر

قانون دینی وار ایکن فوت اولان کمسنه نک متصرف اولدیغی یرلری اوغلنه مجانا انتقال ایدر دینی ایچون یرلری صاتلمز اکر صاتلسه اوغلی طالب ایسه مجانا الور متوفانک دینی شرعا مالی وملکی وار ایسه اندن ادا ایتدیریلور یوقسه دینی اولمغله ارض میری صاتلمق جائز دکلدر داینلری یره دخل ایده مز اوغلنه بلا طاپو مجانا ویریلور طاپو ایله قرینه ویریلور وقرنداشنه دخی طاپو ایله ویریلور

قانون زید اللی ییلدن بری یدنده دده سندن واتاسندن انتقال ایتمش مزرعه سن تصرف ایدوب سپاهی یدنده صاحب ارضدن تمسک یوقدر دیو المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

دیکر هند فوت اولوب زوجی زیدی واوغلی عمروی

مسئله اولد فوت اولان زیدک زوجه سی هند حامله اولیجق صاحب ارض تصرفنده اولان یرلرینی وضع حمل ایتمدین طاپو ایله آخره ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز
کتبه محمد بهائی

مسئله باباسی زیدی قتل ایدن اوغلی عمروه زیدک تارلالری انتقال ایدرمی الجواب ایتمز
کتبه یحیی افندی

مسئله زید مسلم اولوب بعده مسلمان ایکن فوت اولدقده تصرفنده اولان تارلالری اوغللرینه انتقال ایدرمی الجواب ایتمز

مسئله زید ذمی فوت اولدقده تصرفنده اولان تارلالری اوغلی عمرو مسلمه انتقال ایدرمی
الجواب ایتمز
کتبه یحیی افندی

ترک ایدوب ملکی اولان چفتلک زید ایله عمروه
انتقال ایندکده چفتلکه تابع اولوب هندک تصرفنده
اولان تارلالری صاحب ارض طاپو ایله هندک
اوغلنه ویرمش اولسه حالا زید عمروه اول چفتلک
ربعی باکه انتقال ایتمکله ویردیکک ربعی کیرو ویروب
اول تارلالرک ربعک آلورم دیمکه قادر
اولورمی الجواب منوال مشروح اوزره
امر عالی وارایسه اولور کتبه الفقیر
محمد بهائی

مسئله بر کمسنه یر تصرف ایدرکن فوت اولوب یری
اوغلنه انتقال ایدوب ضبط ایدرکن صاحب ارض
الندن بندن تمسک یوقدر دیو دخل وتعرض
ایلدکده بو بابده صاحب ارضدن تمسک
لازم دکلدر بابا سی ضبط ایلدیکی یرلر
مجانا ضبط ایدر قانون
قدیم در حالا معتبردر

مسئله زیدک باباسندن منتقل متصرف اولدیغی
تارلالرین صاحب ارض اولان عمرو بن اتلارزی
سندن الوب قشلاق اولمق اوزره آخره
طاپو ایله ویررم دیمکه قادر اولورمی
اولماز کتبه الفقیر عبد العزیز

دریل

در بیان قانون احوال ابن الابن

یعنی قانون جدیدده بابا سی دخی سندن مقدم فوت
اولوب دده سی یرلری اوغلی اوغلنه نیجه انتقال
ایدر اولاده بابا برابر قرنداشی قالمیوب بابالری
دده سندن مقدم فوت اولوب اون ییل گچمش
دکل ایسه دده سی یرلرین بیع رض مسلمانلر تقدیر
ایلدکلری طاپو ایله صاحب ارضدن
الیویروب تصرف ایتدیرسز
دیو امر سلطانی ویریلور

مسئله بلا ولد فوت اولان زیدک اوغلنک
اوغلی ایچون حق طاپو وارمیدر الجواب یوقدر
مگر وارث یوردنده ساکن اوله
کتبه الفقیر یحیی افندی

مسئله زید تصرفنده اولان تارلاسنی اوغلنک اوغلی
عمروه معرفت سپاهی یوغیکن تفویض ایلسه سپاهی
کندینک اذنی اولمادیغجه عمروی تصرفدن
منعه قادر اولورمی الجواب بیوجه
سپاهی اذننده امتناع ایدهمز
کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله زیدک تصرفنده اولان تارلاسنی عمروه تفویض
ایتدکده سپاهی غرض فاسدی ایچون عنا ایدوب

زید مستوفانک متصرف اولدیغی اراضی
کندیدن مقدم فوت اولان اوغلنک
اوغلی عمروه انتقال ایدرمی الجواب
ایتمز کتبه یحیی افندی

و اگر دده یرلری و چایرلری اوغللرینه
ویرلمک قانون دکلدر تا که حکم دن
ویرلمک فرمان اولمشدر شوال المکرم
سنه ١٠٤١

زید فوت اولوب قزلری هند و زینبی
ترک ایتدکدن صکره زیدک مستحق طاپو
اولان تارلالرینک نصفنی هند
طاپو لیوب و نصف آخرینی زینب
طاپو ایله صدد ده ایکن فوت اولسه
حال اولان نصف حصه زینبک اوغللری
انامز ایچون حق طاپو وار دریو اول
حصه‌یی المغه قادر اولورلرمی الجواب
اولمازلر کتبه محمد امین

اذن ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز کتبه

یحیی افندی

مسئله زید تصرفنده اولان تارلالرینی صاحب ارض معرفتیله اوغلنک اوغلنه تفویض ایدوب بعده زید بلا ولد فوت اولدقده مزبورلر ضبط ایله لر صاحب ارض اولان اول تارلالری طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی

الجواب اولور

مسئله بر جفتلک تارلالره متصرف اولان هند فوت اولوب قزین وانا سن ولابوین قرنداشن ترک ایله بونلردن بریسی ایچون حق طاپو وارمیدر

یوقدر

بو صورتده هندک والده سی یاخود قرنداشی مرقوم جفتلک تارلالرینی طاپو ایله الملش اولسه قز حق بنت ایله تارلالری کرو المغه قادر اولورمی الجواب اولماز انا تارلاسندن اوغلان غیری کیمسنه ایچون حق طاپو یوقدر ولکن جفتلکده ملک اولوب تارلا جفتلکه تابع اولمغله ملکه تبعیت جهتیله طاپو ایله الور

دبیان

مسئله فيه اولان هندك محلول اولان يرلرى
طاپو ايله الجق اركك اوغلنه ويريلور

اراضى بابادن انتقال ايتدوكى
انادن دخى انتقال ايلمك الكلندردى
اما انتقال ايلمك بابنده امر شريف
وارد اولمشدر

تعبده طاپو ايله ويرلمك فرمان اولنمشدر
بلا طاپو انتقال ايلمز

در بيان قانون احوال قانون انادن اراضى نيجه
انتقال ايدر

يعنى هند وفات ايدوب اوغلى زيدى وقزلرى خديجه
وعايشه‌يى ترك ايلسه يرلرينى طاپو ايله تصرفنه ويريلورمى
الجواب استحقاقيه دكلدر عطائيه در بابالرى مجاناً
اوغلنه ويرلمك امر شريف وارد اولمشدر اما انالرى
اوغلنه مجاناً ويرلمز طاپو ايله الور اوغلنه بر بلا طاپو
انتقال ايتمز سپاهى ديلدوكنه طاپو ايله ويره كلوب
بو خصوصده امر اولمامشدر بو تقديرجه ذكور
واناث فرقينى اولو الامر بيلور اول طرفه مراجعت
اولنمق كركدر فتوى مصلحتى دكلدر نيجه مأمور
ايسه اويله اولور قاعده لرى
الجق اركلى ترجيح در كتبه
محمد بهائى

از قانون معتبر هند فوت اولوب تصرفنده اولان
تارلاسى اوغلى عمروه انتقال ايدرمى الجواب طاپو ايله
استرسه ويريلور كتبه الفقير
حسين افندى

مسئله هند فوت اولدقده تصرفنده اولان تارلالرى
محلوله اولوب اوغلى عمرو طاپو ايله المغه طالب
صاحب ارض عمروه ويرميوب آخره ويرمكه

قادر اولورمی الجواب اولمازکتبه الفقیر

محمد بهائی

مسئله هند فوت اولدقده قزینی و والده سنی و باباسنی ترک ایلسه هندک تصرفنده اولان تارلالرین حق طاپوسی کیمکدر الجواب مناسب اولان

قزینه ویرلمکدر

مسئله هند فوت اولدقده تصرفنده اولان یرلری صغیر اوغلی عمروه انتقال ایتمشیکن صاحب ارض اول یرلری طاپو ایله بکره تفویض ایدوب بکر

دخی بلاولد فوت اولمغله صاحب ارض اول یرلری طاپو ایله بشره تفویض ایلسه حالا عمرو بالغ اولدقده

اول یرلری بشردن الغه

قادر اولورمی الجواب

اولورکتبه

محمد بهائی

مسئله صغار بابالری یرلرینی بابالری فوتندنصکره اون سنه یه دکین الورلر یعنی ارککث اولادک

زمانی بعد البلوغ اون ییله دکین حساب اولنور اما متوفانک قزلری زمانی بابالری وفاتندن

اون ییله دکین اولوب فرق واردر

بونده غفلت اولنمیه

مسئله زید

زید بر مقدار یرلرده متصرف ایکن
بلا ولد ذکور فوت اولدقده قزی
هند وار ایکن اول یری طاپو ایله قرنبه
ویره بیلور کتبه محمد بهائی

مسئله زید وفات ایتدکده اوغلی عمروه باباسی
زیددن انتقال ایدن تارلانک حق تصرفنی عمروک
اوکی باباسی بکر بشر تفویض ایلسه عمرو بعد البلوغ ذکر
اولنان تارلالری عمرو المغه قادر اولورمی

الجواب امر سلطانی تارلالری عمروه
تصرف ایتدرمکدر کتبه
محمد بهائی

بو صورتده بکر وبشرک اول تارلالری تصرف ایتدوکی
زمانی اجرمثلک دخی المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

مسئله هندک زوج ثانیسی زید هندک زوج اولی
عمرودن اولان اولاد صغارلری بکر وبشرک
جفتلک یرلرینی هندک امریله تصرف ایدوب بکر
وبشر بالغ اولدقلرنده اول جفتلکلردن بر قطعه
جفتلکی صاحب ارض اذنیله تفویض ایلیه کلرنده مجرد
بن اول جفتلکلری اون بش سنه تصرف ایلدم بنم
ملکمدر دیو دعوی ایدوب خالددن اول جفتلکی
شرعا المغه قادر اولورمی الجواب اولماز
بو وجهله ملکی موجب دکلدر
کتبه شیخ علی الاسلام

مسئله بلا ولد ذکور متوفیه اولان هندک جفتلکی تارلالری

مستحق طابو اولدقده چفتلك تارلالری مستحق طابو
اولدقده چفتلك يوردی صدریه قیزی زینبه انتقال
ایدوب زینب اول تارلالرین طابوسنه راغبه ایکن
صاحب ارض آخره ویرمکه قادر اولورمی الجواب
ملك كیمك النده ایسه صاحب ارض
اكا ویرمكه مأموردر كتبه
الفقیر عبد الرحمن

در بیان قانون احوال صغار

یعنی صغارك یرلری آخره ویرلسه یاخود بر طریقیله
اللرندن آلنسه صغار نیجه اولورلر و نه زمان آلورلر صغارك
یرلری آخره ویرلسه بعد البلوغ
اون سنه یه دكین
آلورلر

قانون صغارك یرلری معطل قالمغله طابویه مستحق
اولمازسه آخره ویرلسه بعد البلوغ اون
سنه یه دكین آلور

قانون صغارك بابالرندن منتقل یرلرینی ضبط و زراعته
قدرتلری اولمیوب بر طریقیله آخردن ضبط اولنسه
یا آخره ویرلمش اولسه بالغ اولدقلرنده اون ییله دكین
آلورلر یعنی بابالری فوتی زماننده اولمیوب بلكه
كندولری بالغ اولدقلری زمانده اولوب اون سنه یه

زید متوفادن اولاد صغارینه
انتقال عادی ایله انتقال ایدن تارلالری
اوچ سنه دن زیاده خالی و معطل قالمغله
صاحب ارض آخره طابو ایله ویرمش
اولسه حالا صغار بالغ اولدقده اول
تارلالری المغه قادر اولورمی الجواب
اولور

دكین

دکین بعد البلوغ حق طلبلری واردر طلب واخذ
وضبط ایدرلر بعد البلوغ سکوت ایدوب اون
ییل مرور ایدوب طلب ایتمزلر ایسه
ساقط اولور

قانون برکمسنه نک باباسنک میری یه دینی وار ایکن
فوت اولوب تصرفنده اولان یرلری اوغلنه انتقال
ایلدکده آخردن برکمسنه بن سنک بابانک دیننی
میری یه ویردم یرلری دینی ایچون الورم دیو دخل
ایلدکده میری یه دینی اولمغله ارض میری صاتلمق
جائز دکلدر متوفانک متروکاتی وار ایسه اندن
الینور یرلره دخل ایده مزلر دیوب اون سنه ده
بو منوال اوزره حکم ویرلمشدر

مسئله زید وفات ایدوب اوغلی عمرو صغیر ترک
ایتدکدن صکره باشته نسن تصرف ایدر کمسنه سی اولمامغله
بکر اجنبی طاپولیوب عمرو بالغ اولنجه تصرف ایدوب
بعده عمرو طلب ایلدکده بکر طاپولنمش یرمدر دیو
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز
اوغله ملک موروث کبیدر
انتقال اولنمه سی فرمان
اولنمشدر

مسئله زید صغیرک باباسندن انتقال ایدن وقف

زید وفات ایدوب اوغلی عمرو صغیری
ترک ایلدکده اجنبی اولان بکر سپاهیدن
یرلری طاپولیوب عمرو بالغ اولنجه
تصرف ایلسه عمرو بعد البلوغ یرلردن
اجاره اراضی المغه قادر اولورمی
یتیم اراضی اولمغله اجر مثل حکم اولنور
اوغله ملک موروث کبیدر یتیم جانبنه
بالغ اولدیسه غصب حکمی اجرا اولنوب
نقصان اراضی اجر مثلندن تنقیصی زیاده
ایسه اول حکم اولنور

بلا ولد ذکور فوت اولان زیدک تصرفنده
اولان اراضی میریه سی مستحق طاپو اولمغله
صاحب ارض عمروه ویروب زیدک ترک
قزی بعد البلوغ اون سنه سکوت ایدوب
طاپو ایله المامشیکن حالا هند اول اراضی
طاپو ایله بن الورم دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

نارلالرینی صاحب ارض طاپو ایله آخره ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز کتبه الفقیر
یحیی افندی

دربیان قانون احوال بنت

یعنی طاپو ایله قز قاج سنه دکین الور و قز نه زمان فرمان اولنمشدر ابدی بو مقوله اوغلی قالمیان متوفانک یرلری طاپو ایله طالب اولان قزلرینه بیع عرض مسلمانلر تقدیر ایلدکلری طاپو ایله ویرلمک طقوز یوز یتمش التی سنه سی ذی القعده سی غره سندن فرمان اولنمشدر لکن باباسی وفاتندن صکره نه مقدار زمانه دکین ویرلمک خصوصی تصریح اولنمامغین اول اصل یرلری رعایا طائفه سی صاحب ارضدن طاپو ایله الوب الدن الدوشوب زمان کچمش ایکن متوفانک قزلری کلوب طاپو ایله مقرر اولمق مراد ایتدکلرنده بو احوال رعایا بیننده کلی اختلاف واقع اولمغین نه مقدار زمانه دکین ویرلمک بابنده فرمان اولنور دیو پایه سریر اعلایه عرض اولندقده بیک یوز درت سنه سی رمضان غره سندن انک کبی اوغلی قالمیان متوفانک یرلری طالب اولان قزلرینه بابالری وفاتی کوننذن اون ییله دکین ویریلور اون ییلدن صکره ویرلمیه دیو فرمان اولنمشدر قزکرک صغیره وکرک کبیره اولسون

بلا ولد ذکور فوت اولوب تصرفنده اولان مقاطعه‌لی بر مقدار وقف یرلری زیدک قز رهنده انتقال ایدرمی الجواب ایدر کتبه محمد ثابت

بومنوال

بو منوال اوزره فرمان اولنمشدر

مسئله زید وفات ایدوب زوجه‌سی هند حاملی
ترک ایتدکده صاحب ارض یرلرین طاپو ایله عمروه
ویروب بعده هند زینبی وضع ایتدکده وصیسی
ذکر اولنان یرلری زینب ایچون قانون اوزره
طاپولیوب درت ییلدن صکره عمرو صاحب
ارضه ویردیکم رسم طاپویی بکا ردایلمک یا خود
یرلردن قصر ید ایلمک دیمکه قادر اولورمی الجواب
عمرودن النان رداولمایوب وصی یرلره دخل
ایده‌مز استحقاقیه دکلدر عطائیه‌در امر عالیلری دخی
بویله‌در خصم شرعی عمرو در یره متصرف اولمغله
عمرودن النان ویرلمینجه یدندن المغه مساغ یوقدر
سپاهی عمروه ویرمشیکن النان ویرلمدن
قزه ویرمه‌سی نافذ اولماز

صورت مذکوره‌ده هند عمروک ویردکنی سپاهیه ویروب
یرلری ضبط مراد ایتدکده عمرو بن ویردیکم اقچه‌یی
باکه ویرمدکجه یری ضبط ایتدرمم دیمکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

مسئله بلا ولد ذکور فوت اولان زیدک تصرفنده
اولان تارلالرینی قزی هند طاپو ایله المسه صاحب
ارض طاپو ایله آخره ویرمکه قادر اولور الجواب اولور

زید متوفانک اوغلی فالمیوب اراضی یرلری
قزی هند ولابوین قرنداشی عمرو ولاب
قرنداشی بکر طاپو ایله المغه طالب اولسه‌لر
هنده ویرلور الجواب قزینه ویرلمکه
امر عالی تحریر اولنمشدر کتبه محمد

بو صورتده زیدک ملک منزلی قربنده اولوب ضبان
نطس اولنان برقطعه تارلا ایچون منزل مزبوره تبعیت
ایله ملکدر حالا باکه ارثله انتقال ایدر یوخسه هند طابوسز
اول تارلالری ضبطه قادر اولورمی الجواب بحی دونم
مقداری اولوب ملک او ایله بیله تصرف
واستعمال اولنوریسه تتمه مسکنا دندر
صاحب ارض تعرض ایدهمز
کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله بلا ولد ذکور فوت اولان زیدک تارلالری
مستحق طابو اولدقده صلبیه قزی هند طابوی مثلیله
المغه طالب اولوب صاحب ارض رسم طابوی مثلک
المغه قناعت ایتمیوب دکر بهاسیله ویررم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز بیغرض مسلمانلر
تقدیر ایلدکلری رسم طابو ایله الور
کتبه الفقیر محمد اسیری

قانون قدیم اوغلی اولمیان متوفانک یرلری بیغرض
مسلمانلر تقدیر ایلدکلری رسم طابو ایله ویرلمک
امر اولنوب

بعده قانون جدیدر اول یرلرین برسنه محصولنی سپاهی
طابو ایچون الوب زیاده ایله رنجیده ایتمیه وایندرلمیه
دیو بیلک فرق تاریخنده فرمان صادر اولمشدر

بلا ولد ذکور فوت اولان زیدک
محلول اولان تارلالرینی طابو ایله المغه
قزی هندک قدرتی اولمامغله آخردن
عمرو طابولمه بعده هندک الینه اقچه
کیروب اوج سنه دن صکره عمروک ویردیکنی
ویروب المغه قادر اولورمی الجواب
اون ییل کچمش دکل ایسه الور مکرکه مقدم
اسقاط ایتمش اوله
کتبه محمد بهائی

زید وفات ایدوب قزی هند ترک
ایله عمرو ظالم زیدک یرلرین کرها
الوب بکرمی ییل تصرف ایدوب بعده
عمرو وفات ایدوب هند باباسی یرلرین
المغه قادر اولورمی الجواب قزلر البته
ایلمز آخره ویرلمکه اذن سلطانی یوقدر
خلاف امر سلطانی خصوصا وجه حرقوم
اوزره تصرف معتبر دکلدر نیه مستحقه
اولان قزینه ویرلمکدر نهایت مدت
مدیده مروری ایچون مناسب اولان
بو خصوص امر

غفلت

غفلت اولنمیه قانون طاپو نامه‌ده مقدار طاپو
فصلنده مبیندر

دیگر زید سپاهی تیماری اراضیسنده محلول اولان
یرلری طاپو ایله طالبنه ویردکده مزبورلر رسم طاپو[نی]
زیده ویررلر ایکن زید قناعت ایتمیوب زیاده
لنسنه المغه قادر اولورمی الجواب ارباب طاپو اولنلره
رسم طاپو ایله ویرلمه‌نك حق طاپوسی اولماینجه
اول وقت طاپوی مثلی اعتباری قطع
اولورکیمه دیلرسه استدوکی
بها ایله ویرر کتبه
محمد بهائی

مسئله زید وفات ایدوب یرلرینه قزی هند طالبه
ایکن عمرو اجنبی طاپو لیوب بعده امر ایله هنده حکم
اولنوب طاپولنوب یکرمی بیلدن صکره هندك
زوجی بکر وفات ایندکده یرلرینی بکر کندو اوزرینه
طپولمشدر دیو خالد بکر اوزرندن طاپولسه هند
یرلر بنمدر زوجم بنم ایچون تصرف ایدردی دیو
خالدی دفعه قادر اولورمی الجواب اولور بابا[سند]ن
قالوب امر عالی اوزره حکم اولنوب زوجی کندی
اوزرینه طپولدوغندن خبردار اولمیوب زوجی المغله
هند ایچون تصرف ایتمکله هندك تصرفندن چقماز عدم علم

عذر شرعیدر دعوایه هنوز حاجت اولمقدر امره دخی
حاجت اولمیوب هندک دعواسی استماع اولنور
امر شریفده اون بش ییل ترک اولنان دعوا استماع
ممنوعدر دیو فرمان اولنمه‌سی دعوایه
حاجت اولدقدن صکره
ایدوکی اظهردر

کتبه محمد بهائی

مسئله بر کمسنه کندی چایرسیله اورمان آچوب زراعت
ایچون تارلا و چایر یا خود قیر یر اولوب جفتی ایله
احیا ایله اول کمسنه فوت اولدقده برادر اوغلنک و بر
قزین ترک ایله چایرسیله و جفتی ایله احیا ایلدیکی
یرلردن قزه حصه دکرمی دکدوکی تقدیرجه طاپویه
و یریلورمی الجواب امر پادشاهیده یر اوغلانه انتقال
ایدر قزه حصه و یریلمز مکر که دفترده ملک قید اولنمش اوله
اکر وفات ایدن کمسنه‌نک اوغلی اولمیوب همان
قزی قالسه قزه و یریلمیوب صاحب تیمار کیمه دیلرسه
طاپویه و یررلر ایدی سنه ثمان و خمسین و تسعمائه ؟
انک کبی بالطه سیله و چایرسیله اورمان و طاغ آچوب
مزرعه و چایر ایلسه و الحاصل اقچه و امکک خرج اتمش اوله
انک کبی یرلر آخره طاپویه و یرلدوکی تقدیرجه قزلر
بابالرینک خرج ایلدوکی مالدن محروم اولمق لازم کلمکین

قزلره

قزلره ویرلمک امر اولنمشدر لکن قز قرنداشی یرینه
قیاس اولنوب بیعوض کمسنه لره مقدار
طاپو تقدیر ایدرلر ایسه قزه ویروب
الملق امر اولنمشدر کتبه ابو السعود
نقل من معروضات

در بیان قانون احوال اخ

یعنی بابا انا بر ار قرنداشی و بابا بر قرنداشی طاپو خصوصنده
برابر اولوب متوفی اولان قرنداشلری بلا ولد ذکور
فوت اولدقده نیجه‌در

ایمدی رعیتدن وار باب تیمار دن و غیری دن اراضی
میری تصرف ایدنلردن بری فوت اولوب اوغلی
قزی قالمسه بابا بر ار قرنداشی قالور ایسه محلول اولان
یرلری بیعوض کمسنه‌لر نقدیر ایلدکلری رسم طاپو ایله
بابا بر ار قرنداشنه ویریلور آخره ویرلمز قانوندر
و طاپو خصوصنده لابوین قرنداشی ایله لاب قرنداشی
مساویدر لابوین ذوالقرابتین ایو
ترجیح اولنماز میراث کبی
دکلدر

از قانوننامهٔ معتبر

صغیر اولان اوغلان بعد البلوغ اون سنه یه دکین
باباسی یرلرین الور قزاو غلان کرک صغیر و کرک

بلا ولد ذکور فوت اولان زیدک مستحق طاپو
اولان تارلاسی صاحب ارض آخوندن
بکره ویرمش اوله حالا زیدک لابوین
ار قرنداشی بشر اون سنه دن اکجدن
ویردوکنی ویروب بکردن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور کتبه بهائی

بلا ولد ذکور فوت اولان زیدک تارلاسنک
حق طاپوسی والده سنکمیدر یوقسه
لاب قرنداشی عمروکمیدر الجواب
عمروکدر

کبیر اولسون باباسنک فوتی کوننده اون بیلیه دکین الورکذلک بابا برادر قرنداشی کرک صغیر وکرک کبیر اولسون متوفانک یرلرینی یر طریقیله آخذ ویرلمش اولسه وفاتنده اون بیله دکین طاپو ایله الور فرمانی اولنمشدر صکره الحاز

مسئله زید فوت اولوب لابوین قرنداشی عمرو‌یی لاب قرنداشی بکری ترک ایلسه یرلرینه ایکیسی بیله طالبلر اولسه لر فتقیسنه ویریلور الجواب قوة قرابتی اولمغله وارث عمرو در زیحسب المراتب مقدم اولادینه ویرلمک امرنده تقفیر اولنان عمروه ویرلمکدر اما بابا بر قرنداشنه ویرلمک امرنده لام دخی اولان ترجیح اولنورمی وارث اولمامغله محجوب اولورمی بو بابده اولوالامره مراجعت اولنمق کرکدر

مسئله زید فوت اولوب اوغلری عمرو وبکری وخالدی ترک ایلدکده بابالری باشتنه‌سن بث غامنصرفلر ایکن عمرو فوت اولوب قزی هندی ترک ایلدکده حصه‌سن هند وعمیلری بکر وخالد طالبلر ایکن صاحب ارض اجنبیه طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولمازاول متاع تصرف اولنان یرلری طاپو‌یه مستحق اولمامسنه

زید بلا ولد فوت اولدقده تصرفنده اولان تارلاسی زیدک لابوین قرنداشی عمرو ایله لاب قرنداشی بکر برابرمی الورلر الجواب برابر الورلر کتبه یحیی

امر عالی

امر عالی کورلمشدر بونده اشتباه یوقدر فرزک
دخولیدر فرزوار ایکن اجنبیه یه
ویرلمکه مساغ احتمالی یوقدر
فرزنداش دخی
بویله‌در

مسئله بابالری یرلرینه مشاعا متصرف اولان
قرنداشلردن زید فوت اولوب قرنداشی
عمروی ترک ایلدکده زیدک حصه‌سی عمروه مجانا
دکرمی یوقسه طاپو ایله‌می ویریلور یوقسه صاحب
ارض دیلدوکنه‌می ویرر بیان بیوریله
امر سلطانی بو مقوله مجانا ویرلمکدر
طاپویه مستحق اولماز امر ویرلمز
کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله بو صورتده مشاع اولان اجنبیلردن بری
فوت اولدقده اجنبیلردن دخی حصه‌سی سائرلره
مجانا ویریلورمی الجواب طاپو ایله
ویریلور آخره ویرلمز کتبه
محمد بهائی

مسئله قرنداشلر اولان عمرو و بکر و بشر بابالری
یرلرینه مشاعا متصرفلر ایکن ایکیسی علی التعاقب فوت
اولدقده صاحب ارض حصه‌لرین قرنداشلرینه تکلیف

بلا ولد فوت اولان زیدک تصرفنده
اولان تارلاسنی زیدک لابوین قرنداشی
عمرو طاپوی مثلی ایله المعنه طالب ایکن
سپاهی اول تارلالرک جمله‌سنی عمروه
ویرمیوب بر مقدارینی زیدک لاب
قرنداشی بکره ویررم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولور بکر طالب
اولنجه نصفنی عمروه نصفنی بکره الور

ایلدکده تمر دایدوب الماسلر آخره ویرمکه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر بیک اون یدی تاریخیله مورخ جمادی الآخره
غره سندن قادر اولماسنه امر عالی کورلدی
بومقوله امر عالی کورلدی بومقوله
امر عالی بوجهله جاریدر
انکله عمل اولنور

قانونده بر مقدار طاپو بیع عرض کمنه لر قرنداشی یرلری
ایچون نمقدار رسم تعیین ایدرلر سه انی الور زیاده ایله
رنجیده ایتمیه و ایندرلمیه دیو فرمان اولنمشدر
قانوندر

وقانون جدیدده بلا ولد فوت اولان متوفانک یرلری
قزلرینه و قزقرنداشلرینه طاپو ایله ویرلدکده اول
یرلری بر سنه لک محصولک سپاهی طاپو ایچون
الوب زیاده ایله رنجیده ایتمیه و ایندرلمیه
دیو بیک قرق ایکی تاریخنده
فرمان صادر اولمشدر

مسئله زید فوت اولدقده تصرفنده اولان تارلالری
مستحق طاپو اولوب زیدک وارثی اولوب
اول یرلری اون سنه زیدک غرس و تربیه سیله
حاصل اولان اشجار مثمره یه مالک اولان اوزنارلالری
طالب ایکن صاحب ارض اول تارلالری آخره ویرمکه

بلا ولد ذکور فوت اولان زیدک
مستحق طاپو اولان تارلالرینک
حق طاپوسی لابوین ارقرنداشلری عمرو
و بکرک اولمغله اول تارلالردن حق
طاپوسین اسقاط ایدوب اجانبدن
بشره ال دیکلمه بشر اول تارلالری
صاحب ارضدن المش اولسه حالا
اوچ سنه مرور ایتدن صکره عمرو و بکرینه
اسقاط ایندی ایسه بن اتمم دیو اعای قرنداشی
حالد بشره کرو ویر دیکنی و یروب المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر کتبه

قادر اولورمی الجواب لایق اولان ایل ویردیکی طاپوی
ویره‌جک اکا ویرملکدر کتبه
محمد بهائی

دیگر صبیان کزوب سوریلان یرلرحولو ایچنده طاش
دیوار دخی اولورسه طاپویه ویریلور ایچنده اشجار
اشجار مثمره اولمغله طاپو ساقط اولماز
نهایت صاحب ارض آخر
ویرمز طاپو ایله وارثه
ویریر

در بیان قانون احوال اخت

یعنی متوفانک مطلقا قز قرنداشنه متعلق طاپو
خصوصلری ایچون قانون و فرمان بیان شد
ابدی اول مقوله رعیتدن و غیریدن ارض میری
متصرفلرندن اوغلی و قزی و بابا بر وانا برادر قرنداشی
قلمیان متوفانک محلول اولان یرلری یوردر اوزرنده
اولوران قز قرنداشنه طاپو ایله ویرلمک بیک
بیک اون سنه‌سی رمضان شریفی غره‌سندن
فرمان اولمشدر درت بش سنه‌یه دکین
ویریلور زیاده کچمش اولیجه
النماز

بعده قانون جدیده احوال اخت

بلا ولد فوت اولان زیدک تارلاسی
مستحق طاپو اولمغله سپاهی عمرو
اجنبیه ویروب زیدک لابوین
قز قرنداشی هند بش سنه سکوت ایله
حالا هند عمرو ویردوکنی ویروب
تارلالری عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب بش سکوت ایدیجک
اولماز کتبه الفقیر یحیی اقدر

متوفانك اولادی و بابا بر قرنداشی قالمایجه
یوردنده ساکن اولان قز قرنداشنه بیك اون سنه سی
رمضان شریفی غره سندن فرمان اولنمشدر لکن اکثری
یوردنده ساکن اولمیوب آخر ویره ملکه کلی عذری و تغیبی
مطلق قز قرنداشنه ویرملك ایچون بایه سریر اعلایه
عرض اولنمقده اولادی و بابا بر قرنداشی قلمیانه
متوفانك یرلری اولادیارم ساکن همشیره سنه بیغرض
مسلمانلر تقدیر ایلدکلری رسم طاپو ایله ویرملك بیك
اون ایکی سنه سی شوال المکرمك یکرمبنجی کونی فرمان
اولنمشدر یوردنده ساکن قیدی قز قرنداشندن ماعدا
اولان ورثیه قز قرنداشی اولمایجه یوردنده
ساکن اولان وارث اولمیاندن
تقدیم اولنور

مسئله بلا ولد ذکور فوت اولان زیدك مستحق
طاپو اولان تارلالرین اول محلده ساکن اولان لابوین
قز قرنداشی هند طاپو ایله المغه قادر ایکن زیدك زوجه سی
و بطن ثالثده عصوبة وارثی عمرو اول
تارلالری طاپو ایله کندیلر
المغه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر
کتبه محمد بهائی

بلا ولد ذکور فوت اولان زیدك
ساکن اولدیغی قریه سنده اولان
منزلنه متصل تارلاسنك تتمه سی کناریر
اعتبار اولنه جق بجق دونم مقداری
زیادهسین صاحب ارض طاپو ایله ویرمکه
قادر اولورمی **الجواب** اولور کتبه بهائی

مسئله

28

٢٣

مسئله بلا ولد ذکور فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان

تارلالرین اول محلده ساکنه اولان لابوین قز قرنداشی

هند طاپو ایله المغه قادر ایکن زیدک زوجه سی وبطن

ثالثده عصبه سی وارثی عمرو اول تارلالری طاپو ایله

کندیلر المغه قادر اولورلرمی الجواب

اولمازلر کتبه الفقیر محمد

بهائی

مسئله زید عمرو ایله اشتراک اوزره تارلالره متصرفلر

اولوب زید بلا ولد فوت اولدقده لابوین قز

قرنداشی اولوب اول تارلالری اولدیغی محلده ساکنه

اولان هند اول تارلالردن زیدک حصه سن طاپو ایله

المغه طالبه اولدقده عمرو بن شریکم اولمغله حق طاپو

بنمدر دیو هنده الدن میوب کندی المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز شریک اجنبی اجانبدن

تقدیم اولنمشدر

مسئله زید فوت اولوب زوجه سی هندی وصلبی

اوغلی عمرو ی وصلبیه قزی زینبی ولابوین قرنداشی

بکری ترک ایلدکدن صکره عمرو دخی وفات

ایدوب اناسی مزبوره هندی وقز قرنداشی

زینبی وعمیسی مرسوم بکری ترک ایله عمروک

اراضیسنی طاپو ایله المغه قز قرنداشی زینب می

بلا ولد فوت اولان زیدک تارلالری

مستحق طاپو اولدقده والده سی

هند ولام قرنداشی عمرو وعمیسی اوغلی

بکردن حق طاپو کیمکدر الجواب والده سنکدر

کتبه الفقیر بهائی

مستحقه اولور يوقسه اناسى هندى مستحقه اولور
يوقسه عميسى بكرجى مستحق اولور **الجواب** رسم طاپو مثليله
قز قرنداشى زينب مستحقه اولور اگر زينبك مسكنى
ايله مذكور اراضينك مابينى اوچ گونلك مسافه دن
اقل ايسه والا يعنى اوچ گونلك مسافه ايسه اناسى
اناسى هند مستحقه اولور عميسى ايچون قطعا
طاپو يوقدر

ودخى قانون قديمده بلا ولد فوت اولوب بابا بر قرنداشى
قلميان متوفانك يوردنده ساكنه اولان
قز قرنداشنه ويرلمك امر اولنوب

بعده قانون جديدده بيك اون ايكى سنه‌سى تاريخنده
مطلقا اول ديارده ساكنه قز قرنداشنه بغرض مسلمانلر
تقدير ايلدكلرى رسم طاپو ايله ويرلمك امر اولنمشدر
وبو مقوله بلا ولد ذكور فوت اولان متوفانك
يرلرى قزينه وار قرنداشنه وقز قرنداشنه طاپو ايله
ويرلدكده اول يرلرين بر ييللق محصولنى سپاهى
طاپو ايچون الوب زياده تاريخده اينميه وايتدرلميه
فرق ايكى تاريخنده فرمان عالى شان صادر اولمشدر بونلردن
ماعدا سائرلردن بغرض مسلمانلر تقدير ايلدكلرى رسم
طاپو ايله الور كذا فى القانون
سلطانى

دربيان

در بیان احوال ابوین

یعنی اوغلدن بابایه و انایه طاپو ایله زمان فرمان

اولندیغی بیان شد

ایدی بوندن اقدم متوفی اوغلی یری و چایری باباسنه
و اناسنه ویرلمامکله اوغلی فوت اولدقده آتا انا
اوغللری یرلرندن محروم اولدقلری ایچون چفتلکلری
بوزیلوب خراب اولدیغی پایهٔ سریر اعلایه عرض
اولندقده انک کبی متوفانک اولادی و بابا بر قرنداشی
و قز قرنداشی قلمیان متوفانک محلول اولان یرلری
باباسی قالورایسه طاپو ایله باباسنه ویریلوره باباسی
قالمیوب اناسی قالورایسه جمله یرلری طاپو ایله
اناسنه ویریلور اگر باباسنه و اگر اناسنه بیغرض مسلمانلر
تقدیر ایلدکلری طاپو ایله ویرلمک بیک اون
یدی ذی القعده سنک اون
بشنجی کوننده فرمان
صادر اولمشدر

اراضی میریه متصرف اولان زید بلا ولد فوت اولوب
ذکور و اناثدن اولادی و قرنداشی قالمیوب
یرلری باباسنه طاپو ایله انتقال ایدرمی الجواب
بیغرض مسلمانلر تقدیر ایلدکلری طاپو ایله
باباسنه ویرلمک امر اولنمشدر

مسئله زید متوفانک مستحق طاپو اولان تارلالرینی وچایرلرینی زیدک اناسی هند ایل ویردوکی رسم طاپو ایله المغه قادر اولورمی الجواب اولور

کتبه محمد بهائی

مسئله اوغلی وقزی وبابابرار قرنداشی قلمیان متوفانک باباسی واناسی فالورمیه جمله یرلری باباسنه بیغرض مسلمانلر نقد یر ایلدکلری رسم طاپو ایله ویریلور باباسی قالمزایسه جمله سی طاپو ایله اناسنه ویریلور فرمان اولنمشدر

۵ م ذی القعده ۱۰۱۳

مسئله عرصه سنک سنوی بر وقفه بر مقدار اقچه مقاطعه سی اولوب اوزرنده اولان اشجار زیدک ملکی اولان باغچه وفاتندن صکره ترک ایندوکی باباسنه انتقال ایدرمی الجواب ملکی اولان اشجار انتقال ایدر اگر ملتفه دکل ایسه عرصه رسم طاپو ایله الور ملتفه ایسه رسمنی الور مقاطعه سنی لسال ویرر کتبه

محمد بهائی

مسئله زید وصغیر اوغلی عمرو فوت اولدقدن صکره زیدک لابوین قرنداشی اول محلده ساکن اولان

ما هند

هند عمرودن مقدم فوت اولمغله اول تارلالرين
حق طابوسی بیمدریجو دعوی ایدوب عمروک والده‌سی
زینب زید عمرودن مقدم فوت اولوب اول
تارلالرین حق طابوسی بیمدریجو دعوی ایدوب لکن
طرفینک بینه‌سی اولمایجه قول قنفیسنکدر
الجواب قول زینبکدر
کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله بلا ولد فوت اولان زیدک مستحق طابو اولان
تارلالرین لاب قرنداشی عمرو ولابوین قرنداشی بکر
معا اشتراک اوزره طابو ایله آلالم دیدکده بکر بن
لابوین قرنداشم دیو جمله حق طابو بیمدریجوب
جمله‌سن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز
میراث گبی دگلدر

بو صورتده اول تارلالری جمله طابو ایله آلوب بعده
اول تارلالری اذن سپاهی ایله بشره ویروب
عمرو اول تارلالرین نصفنک طابوسی بیمدریجو بشره کوره
ویردوکنک نصفنی ویروب ضبطه
قادر اولورمی الجواب ابن صاحب
ارض اولور کتبه محمد بهائی

مسئله زید قرنداشی عمرو ایله مشاع و مشترک اولدقلری
تارلالرینی عمرو استانبولده سرای خاصده ایچ اغاسی

قرنداشلر اولان زید و عمرو و بکر تصرفلرنده
اولان تارلالرین جمله‌سن بکرک حضورنده
زید و عمرو صاحب ارض معرفتیله خالده
تفویض ایتدکدن صکره بکر سکوت ایتمکله
خالد دخی سکز سنه اول تارلالری بلا نزاع
تصرف ایتدکدن صکره زید عمرو فوت
اولوب بکر حصه‌سنه تفویض ایتمدوب
حصه‌سن خالددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور کتبه الفقیر بهائی

اراضی میریده شفعه جاری اولورمی
الجواب اولماز اما خلیط و شریکک
وار ایکن بیع ایتدوکی صورتده آخره
ویرلمک ایله صاحب ارض اولنلر مأمورلردر
کتبه الفقیر محمد بهائی

اولمغله زید صاحب ارض معرفتیله بکره فراغ ایتدکدن
صکره عمرو بکرک سنه‌دن صکره جوم حاصدن چیقوب
اول تارلالردن حصه‌سن بکردن الدقدن صکره زیدک
حصه‌سن دخی شریک وخلیط اولمغله طاپوسی
مثلنی ویروب بکردن المغه
قادر اولورمی الجواب
اولور کتبه الفقیر
محمد بهائی

در بیان قانون احوال وارث

یعنی متوفانک یوردی ویاخود اشجاری باغ وبستانی وباغچه‌سی
یاخود دیره تابع اولدیغی یوردی ملکی مطلقا وارثه
انتقال ایله طاپوم قانون نیجه در بیان‌شد
ایدی متوفانک یرلری اوزرنده اشجارم حاصل
اولان میوه گوروب گوزتمکده صعوبت اولمغله
وارث مشترکدن تقدیم اولنور
غفلت اولنمیه

فی قانون معتبر زید وفات ایلدکده یرلرینه عمیسی
اوغلی طالب ایکن سپاهی اجنبیه‌یه ویرمکه قادر
اولورمی الجواب بو مقوله‌ده وارثه ویرملک امری
خوجه‌عدر سپاهی مختار دراما قزه و قز قرنداشنه ویرملک
امری خوجه‌ع دکلدر اما یورتده وارث اوله

زید ساکن اولدیغی شهرک قربنده
بر قطعه یری قوریوب ایچنه صاحب
ارض معرفتیله اشجار غرس وبنا احداث
ایدوب نیجه ارلرینی کوزوب تصرف
ایدرکن فوت اوله اول یرجه اولان
املاک کبی اولادینه انتقال ایدرمی
الجواب کندویه وارث طریقیله
انتقال ایتمز اوزرنده اولان بنا
واشجار اولادینه انتقال ایدر
کتبه محمد بهائی

وارث

وارث طالب ایکن آخره ویرلمک امری جاریدر که
یوردلرینک قیمتنه نقص کلمیه عدالت دخی بودر

کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله اگر متوفانک اوغلی وقزی وبابا بر قرنداشی
وباباسی وآناسی قالمیوب متوفانک ورثه‌سی
قالوب متوفانک چفتلک اولری وآخورلری
انلره انتقال ایله اگر اول چفتلک کنلو ایسه‌لر
اول یرلری وچایرلری دخی بیغرض مسلمانلر تقدیر
ایلدکلری طاپو ایله انلره ویرلمک فرمان اولنمشدر
اگر متوفانک چفتلک اولری وآخورلری اولمیه
لکن اول چفتلک اوزرنده ساکن اولورلر اولر واخورلر
انتقال ایتمش ورثه اولمیوب آخر یرده ساکن اولورلر
اوله بو بابده صاحب ارض مختاردر دیلدوکنه
ویره چونکه اون درت تاریخنده
فرمان اولنمشدر قانون

سلطان احمد خان

مسئله زید فوت اولوب ترکه‌سی جانب بیت الماله
عائد اولدقده بیت المال طرفندن چفتلکی طپو لنمغه
طالب ورغبت اولنور ایکن صاحب ارض دیلدوکنه
ویرمکه قادر اولورمی الجواب بر کمسنه فوت اولوب
چفتلکی بیت الماله قالسه واملاک بهاسنه نقصان

زید متوفانک ملک باغچه‌سی قربنده یاپه
ایجنده بیوک تارلاسی اولوب یاپوسی
لشقه ایکن ورثه باغچه‌نک بناسن قلع
ایدوب عشری الغان اراضی تملکه قادر
اولورمی الجواب بنا واشجار مغروسه
ملک اولمغله میراثدر اگرچه ورثیه ویرلمک
امر معروف ایدی لکن ینه امر عالی ایله
یوردنده اولان وارثک یرینه نقصان
کلمامک ایچون بو مقوله‌ده وارثه ویرلمک
فرمان اولنمشدر ناس بو امرده غافلون
اولمغله ورثیه حیف وغدر اولور
غفلت اولنمیه بونک امثالی کثیر الوقوعدر
کتبه محمد بهائی

وضع کلمک ایچون بیت المال طرفندن طپو لنمغه امر عالی
وارد اولمشدر اما ایل ویردوکنی
ویرمکله ویریلور سپاهیه عذر
اولنماز کتبه الفقیر
محمد بهائی

مسئله زید ملکی چفتلکه وقیدن اول چفتلکه تابع
اولان تارلالره متصرف ایکن فوت اولوب انجق
زوجه‌سی هندی ترک ایتمکله امین بیت المال اول
چفتلکی هند زید ذمتنده اولان مهر دینی ایله ترکه‌دن
حصه‌سی مقابله‌سنده ویردکدن صکره هند اول
تارلالری صاحب ارضدن طاپو مثلیله
المغه طالب ایکن صاحب ارض
اکا ویرمیوب اجانبه
ویرمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده صاحب ارض اول تارلالری اجانبدن بکره
طاپو ایله ویرمش اولسه حالا زید بکرک ویردوکنی
امر عالی اوزره صاحب ارضه ویروب اول
تارلالری بکردن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور کتبه
یحیی افندی

بلا ولد فوت اولان زیدک سائر
ورثه‌سی زیدک ترکه‌سندن اولان
بر ملک چفتلکی زیدک زوجه‌سی هنده
حصه‌سنه طوته ویردکلرندن صکره
هند اول چفتلکه تابع اولان تارلالری
طاپوی مثلیله المغه طالبه ایکن سپاهی
هنده ویرمیوب اجانبدن عمروه ویردکدن
صکره اول سپاهی معزول اولوب یرینه
بر سپاهی اولدقده هند عمرک ویردوکنی
ویروب عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

بو صورتده عمرک ویردوکنی حالا
سپاهی اولانه ویروب اول تارلالری
ضبط مراد ایلدکده عمرو هنده باکه مقدما
معزول اولان سپاهی یه ویردیکم اقچه‌می
ویرمدکجه سکا تارلالری بن ضبط ایتدرم
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده هند ایله حاکم الشرع عنده مرافعه
اولندقلرنده حاکم هنده عمروک مقدما
معزول اولان سپاهی‌یه ویردکنی
ویرمیو حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی
الجواب اولماز کتبه الفقیر محمد اسیری

دربیان

در بیان قانون احوال بلا اذن متولی بیان شد

وقف یرلرنده زید تصرفنده اولان چفتلکن تارلالر
عمروه بیع ایدوب اقچه سنی الدقدن صکره متولی اول
تارلالری عمروک الندن الوب زید دخی ویرمیوب
استدوکی کمسنه یه ویرمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده متولی اول تارلایی عمروک الندن الوب
زیدک النده اولان اقچه دخی بی قصور وقفه المغه
قادر اولورمی الجواب زیدک اقچه حقی
دکلدر عمرودن متولی معجله الور
زیددن الیوجک
المامق لازمدر

بو صورتده متولی زید چونکه تارلانک اقچه سنی بن
المایجق تارلایی ویرمزم دیمکه قادر اولورمی
اولماز بیع ایتمکله وقفه عذر وجنایت
ایتمش اولور حاینه وقف
ویرلمز کتبه الفقیر
ابو السعود افندی

اما اراضی میری اولسه وقف اولمسه حکم غیریدر
یا اسکی صاحبنه رد و تصرف ایندورر یا خود تفویضیه
اذن واجازت ویررجه دراجق بو بهانه ایله اول

زیدک کال صحتنده اوغلی عمرو و بکره چفتلکی
ودکرمنلرک ورزیتونلقلرین تقسیم
ایدوب قبضندن صکره فوت اولدقده
بکر قسمت عادله اولمامشدر دیو تکرار
قسمت ایتدرمکه قادر اولورمی
ارض میریده اولنلرین حصه سی صحیحه
اولمامغله قادر اولور دکرمنلرندن
دکل اولنلر مطلق باغ و باغچه کبی دکلدر

میریده اولان باغ و باغچه نک اسیسی هبه صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زیرا اشجار اما هبه سی مراد اولنسه
اولا تفویضه اذن اولنور

نعده بناء باغ و باغچه ایلیه الجنده اولان
ملک هبه اولنسه صحیح اولور کتبه محمد بهائی

ارض میریده اوزرنده اولان باغ هبه سی
جائز اولورمی الجواب سپاهی اذنیله
جائزدر

مشترک اوزرنده تصرف ایدیلدوکی بری
بالطه سیله آچوب تارلا ایتدکده اول
اوزرنده شریکلرکیم حصه اول تارلالم
مشترک اولور

یرلری آخره ویرمز قانوندر قانون

حمزه پاشا توقیعی جلالزاده

صراحةً بیع وشراء اعتباریله ارض میرینک بیعی جائز وصحیح دکلدر خصوصا سپاهی معرفتیله اولمیه مکرکه عرف عامه ناسده بیع وفراغ تصرف طریقیله سپاهینک اذنیله تفویض واقع اولیجق جائز وصحیح اولور

کتبه محمد بهائی

مسئله زید عمرونک بیک اقچه قیمتلی برقطعه یرینی سپاهی معرفتسز طقوزیوز اقچه یه الدم دیو بینه اقامت ایتسه مسموعه اولورمی الجواب حالا سپاهینک معرفتی معرفتی اولمیوب مقدما عمرونک دخی زیده تفویض وتصرف ایتدوکنه شهادت اولنمقده استماع اولنموب زید تصرف ایدر

سپاهی اذن ویرر کتبه

محمد بهائی

مسئله ارض میری اوزرنده اولان باغک سپاهی معرفتسز بیعی صحیح اولورمی الجواب اولور ههسی کبی دکلدر

کتبه ابو السعود افندی

در بیان قانون احوال اشتراک

یعنی مشاع ومشترک یرلری تصرف ایدنلردن بری فوت اولوب شریکی قالسه یاخود چفتلک باشنه

ارض میری خصوصنده طاپو نامه اولمسه لکن قاضی حجتنه یازلمش اولسه عمل اولنورمی الجواب قاضی حجتی نفوذ بضرر وتفوضنده معتبر دکلدر صاحب ارضدن تمسک لازمدر کتبه الفقیر ابو السعود

یرلردن

یرلرندن مفروز اولدیغی تقدیرجه قانون بیانیله شد
ایدی اول مقوله اولاد و بابا بر قرنداشی و همشیره
و باباسی و اناسی قلمیان متوفانک یرلری مشترک
اولنلر طاپو ایله المغه طالب ایکن آخره ویرمک
جائز دکلدر شریک اولان متوفانک یرلرین
بش ییل تمامنه دکین بیغرض مسلمانلر تقدیر ایلدکلری
طاپو ایله الور بش ییلدن صکره ویرلمز
سکوت ایدوب و یاخود طلب
ایتمز ایسه ساقط اولور

من قانون نامه زید وفات ایدوب قرنداشی اوغلی
عمرو ایله متاع و مشترک اولان تارلالردن حصه‌سی
مستحق طاپو اولدقده اجانبدن بکر اول حصه صاحب
ارضدن رسم طاپو ایله المش اولسه حالا عمرو رسم
مزبوری مشترک اولدوغی زیدک حصه‌سن
بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب**
اولور بش سنه‌یه گچمش دکل ایسه
کتبه الفقیر حسین

مسئله اوزمان و قوری صاحب ارض ضبط ایتمک
استدکده بعض کمسنه‌لر مقدم اولان صاحب ارضدن
الدق دیو نزاع ایلسه‌لر اگر اول صاحب ارض کندی
زمانده ویرمش ایسه المازو اگر کندی زمانده

زید و عمرو و بکر اشتراک اوزره متصرف
اولدقلری ییلاقدن زید حصه‌سین عمروه
موقت سپاهی ایله تفویض ایلسه عمرو
شریکی بکر بدل تفویض ویروب اول حصه‌دن
انجه‌نک نصفنی ویروب اول حصه‌نن
نصفنی ضبطه قادر اولورمی **الجواب**
اولور

ارض میری و بناسی ملک اولان دکرمانده
شفعه جاری اولورمی اولمازلر
ولکن یری متاع و مشترک اولمغله
صاحب ارض معرفتیله تفویض ایتدکده
شریک اولان خارج و اجنبیدن
معتمدر ارض میریده شریکلر ایچون
ملکده که کبی شفعه شرعیه یوقدر لکن
بش سنه‌یه دکین قانونده حق طلب واردر
طاپو ایله اولور کتبه محمد بهائی

ویرمش دکل ایسه کندوسی ضبط ایدیه دیلرسه زمانک
آخره ویر ضبط ایندرمک قانوندر حاصله جایر وحاصه
یرلر دخی بو سؤال اوزره در حکم بریلور
قانوندر

قانون بر صاحب ارضک تیماری طراغنده کوهی یرلری
بالطه سیله اچوب ایچون طاپو ایله السه اوچ ییله دکین اچدی
ایسه خوش والا اوچ سنه دنزیاده ویرایندر ایسه
صاحب ارض تکرار اول یرلری اخر کمسنه یه طاپویه
ویرر بو مقوله کوهی یرده بلا مانع
فیدی یو قدر عذر دخی
اولماز قانوندر

قانون برسوباشینک ویا سپاهینک تیماری سنورنده
اوطونلق اولوب بعض کمسنه لر اول اوطونلق سپاهیدن
ویا سوباشیدن طاپو ایله الدق دیو نزاع ایلسه لر اوطونلغی
کمسنه نک ملکی اولماز وطپولنماز شو یلکه اول یرلردن
اوطونلق اولوب ستمدیه دکین خلق اندن اوطون
قطع ایده کلمش ایسه انی طاپو ایله الوب کندیه مخصوص
ایتمش اولسه لر اللرندن النور
عموما خلقه حکم اولنور
قانوندر

قانون یری وقف اولان اراضیده یاخود ارض

بر جایرک ایکی جانبی محله اولوب
یا بوابجنده اولسه وایکی جانبی دخی
خدای نابت طاغ اولوب جابجا ایجنده
میوه اغجاری اولسه اول جایر حالا
جفت ایله سوریلوب زراعت اولنه
شرعا اول جایر ملک اولوری یوقسه
اراضی میری یامید رالجواب اراضی
میریه دیمزر
کتبه الفقیر محمد بهائی

ایجنده صباللر سوریلان یرلرین
حولی ایجنده دخی اولورسه طاپو یه
ویریلور ایجنده اغجار پتیم اولمغله
طاپو سافط اولماز نهایت صاحب
ارض آخره طاپو یه ویره مز کندو نه
طاپو ایله ویرملک قانون قدیدر
جفت ایله سوریلوب اکیلوب بحیلان
یرلر حولی ایجنده طاش دیوار دخی
اولور سه طاپو ایله ویریلور امر عالی
جاری اوله کلمشدر

ییرین

میریدن بر یر وجایر طاپویه مستحق اولسه وبر کمسنه
کوهان یراجمق مراد ایلسه وایکی کیشی یرلرین بر برینه
تفویض ایلسه صاحب ارض معرفتیله اولمق قانوندر اذن
صاحب ارض اولمدقچه معتبر اولماز لکن اول یرده شترکی
اولان عمرو یدن اقربدر اجنبیه الدیرمیوب
صاحب ارض معرفتیله
اول الور

مسئله برقاچ کمسنه لر ایله هند اشتراک اوزره برقاچ
تارلالره متصرفلر ایکن اول کمسنه لر حصه شایعه لرینی
آخر دن زیده معرفت صاحب ارض ایله فراغ وتفویض
ایتملریله هند انلرک حصه لرین المغه طالبه اولدقده
زوجی عمرو هندی منع ایتمکله بش سنه مرور ایلسه حالا
هند زیده ویردیکنی ویروب اول
حصه لری المغه قادره اولورمی

الجواب منع زوج
عذری معتبردر

مسئله زید وعمرو اشتراک سوی اوزره تارلالره متصرفلر
ایکن زید بکرک اول تارلالر ایچنده حق قرار اولان
ملک اشجارین بکردن اشترا ایتدکده زید عمروه
بن اول اشجاری المغه اول اشجار جوانب اربعه لرنده
کولکه سی منتهی اولدیغی یره دکین مستقلا بن ضبط وزراعت

ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب زراعت اولنده قده
کوکنه صبان ایرشمک ایله شجره ضرر
کلمجک یری آثاردن منع
اولنور کتبه الفقیر
محمد بهائی

دربیان قانون احوال اهل قریه وخارج واجنبی

یعنی سنوقانک اولان یرطپولامقده وتفویض ایتمکده
اهالی قریه واجانبه متعلق اولان قانون بیان شد
بلا ولد وارث فوت اولوب ورثه سندن کمسنه سی
قالمیوب ومتصرف اولدیغی یرلرده مشترکی اولمیوب
متوفانک یرلری بونلردن صکره قریه خلقندن یره
وجایره ضرورتی اولنلره طاپوایله ویریلور خارجه
ویرلمک خلاف قانوندر وقریه خلقندن
طالب اولوب طاپوایله اولزمان
صاحب ارض محیردر استدوکنه
طاپوایله ویرر

مسئله قانون یره تصرف ایدنلردن بری فوت اولدقده
اوغلی قزی وباباسی ارقرنداشی وقزقرنداشی وباباسی
واناسی بر حورلی وارثی قالمیوب مشترکی دخی یوقسه
اول یرلری قریه اهالیسندن یره ضرورتی اولوب
طالب اولنلره ایل ویردیکنی طاپوایله ویریلور

بلاولد ذکور فوت اولان زیدک
متصرف اولدیغی تارلالری منحوح
طاپو اولدقده زیدک ارض مدیر
اوزرنده جابجا اشجار مثمره وغیر
مثمره اولوب ارالغی قابل زراعت
اولان یری حق طاپو اولورمی
اولور کتبه الفقیر محمد بهائی

خارجه

خارجه ویرلمز قریه حلقندن نکمه اولمزجه اولزمانه صاحب ارض مختار درکیمه دیلرسه ویره ولکن سپاهی کندی تیماری طپراغنده طاپویه مستحق یرلری وچایرلری کندوسی تصرف ایلمک اوغللرینه ویرمک خلاف قانوندر طاپو خصوصنده اعلا وادنی واوسط اعتباری یوقدر بومنوال اوزره فرمان اولنمشدر فی اوسط شهر محرم الحرام سنه ١٠٣٣ حالا فی ماننا معتبر قانون بودر

سلطان احمد

زید ساکن اولدیغی قریه طپراغنده متصرف اولدوغی تارلالرین معرفت سپاهی ایله عمرووه تفویض ایلسه عمرو آخر قریه ده ساکن زیدک قریه سی اهالیسی حق تفوض بزمدر دیو ب عمرووه ویردوکنی ویروب تارلالری المغه قادر اولورلرمی الجواب اویله امر وارایسه اولور کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله بر قریه ده تارلا محلول اولدقده اهالی قریه طاپو ایله المغه طالب ایکن سپاهی مزبوره ویرمیوب خلاف امر خارج قریه دن زیده ویرسه

اهالی قریه زیده ویردوکنی ویروب اول تارلالری
ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر
کتبه یحیی افندی

مسئله بر قریه اهالیسی طاپو ایله مشترک بر طاغه
متصرفلر ایکن ایچلرندن اولان زید اول طاغده اولان
حصه سنی آخر قریه اهالیسنه تفویض مراد ایندکده قریه مسفوره
اهالیسی بز اول حصه یی الورز دیو زید آخر
قریه اهالیسنه تفویضندن منعه
قادر اولورلرمی الجواب
اولورلر کتبه
محمد بهائی

مسئله زید عمرو سپاهینک تیماری طپراغنده زراعت
ایده کلدوکی یرلری صاحب ارض معرفتیله اشجار غرس
ایدوب چوق لوجکه لکن اغاجلرک سنربسی بر مقدار یرلری
اولمغله چفت ایله سوروب زراعت ایدوب هم اغاجلری
هم حبوباتنک عشرلرین صاحب ارضه ادا ایدرکن فوت
اولوب اوغلی قالمه صاحب ارض اشجارک ایچنده
صباللری وب چفت ایله سوریلوب چفت ایله سوریلان
یرلر چوقلو ایچنده بیله اولورسه قانون اوزره طاپویه
ویریلور دیو زیدک وارثلرینه طاپو ایله المغه تکلیف
ایلدکده ورثه نزاع ایدوب اوزرنده میوه اغاجلری

بر قریه طپراغنده اولوب سنحی طاپو
اولان بر مقدار یری کاصحب
ارض طاپو ایله آخر قریه اهالیسندن
زیده ویرسه حالا قریه مذکوره اهلی
اهالیسی اول طپراق بزم قریه مزدن
اولمغله حق طاپو بزه مدر دیو ویردیکنی
ویروب اول یری زیددن المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

وار در طاپو ایله المادین تصرفه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

بو صورتده ورثه نزاع ایدوب طاپو ایله الماسه‌لر
سپاهی اولان عمرو آخردن بکره طاپویه
ویرمکه قادر اولورمی الجواب
اولور کتبه
صنع الله

صورت حرّ بو که عمرو ویری بکره ویردوکی تقدیر جه
اشجار وحولی نیجه اولور مفصل بیان بیوریله الله اعلم
ایل ویردوکنی ورثه ویررایسه ابقا اولنور
ویرمزلرسه بکر ایله تراضی ایدوب
بیع ایدرلر ایسه احسن اولورلر
بیع دخی ایتمزلرسه
قلع ایدر کتبه
صنع الله افندی

دربیان احوال تصرف وفراغ

واورماو کوده لن یراچه بلا اذن سپاهی و بلا تمسک
جائز اولمیوب یعنی سپاهی اذنی و معرفتی لازم
اولوب معرفتسز معتبر اولمدیغی بیان شده
ایدی صاحب ارضک قانون اوزره رسمک
ویرمدین اذنی یوغیکن خلاف قانون فضولی

بر باغ خراب اولوب زراعت
اولنمامغله داخلنده و اطرافنده اولان
میوه اشجاری وار ایکن صاحب ارض
طاپویه مستحق اولدیغیچون طلب ایدوب
طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی
الجواب اولمازمیک خراب اولمغله
وجود زراعت اولنمامغله ملکندن
چقمازه قال النبی صلی الله علیه وسلم
من احاط ارضاً فهی له نص مرحدادی
کتبه عبد الغنی

زید بر مقدار یری که اشجار مثمر سیله
طاپولو صکر کلان سپاهی اغاجلری
اله بیلورمی الجواب اله بیلور اغاجلری
طاپوسی موبد اولمازه سپاهی کندی
زماننده ویرر حرره احمد بن کمال

زیدک تصرفنده اولان تارلالری ایچنده
خدای نابت اولان اشجاری اوغلی
عمرو ایشلسه اول اشجار عمرونک اولورمی
الجواب زیدک عیالنده دگل ایسه
اولور

الینوت صاتیلان یرلردن و چایرلردن و استبدال
اولان یرلردن صاحب ارض یا وکیلی عشر و رسم
المعلم صاحب ارضک قانون اوزره رسمی و طاپوسی
ساقط اولماز بو بابده صاحب ارض مخیردر
دیلرسه قانون اوزره رسمی الوب تصرفه اذن
ویرر دیلرسه بیعلرین فسخ ایدوب
اسکی صاحبنه تصرف ایتدورر
دیو فرمان اولنمشدر
ماه ذی القعده
سنه ۱۰۷۱

من قانون زید و عمرو اراضی میریده اولان تارلالرینی
سپاهی معرفتی استبدال ایتمکله یاخود برطریقیله
بر برینه فراغ و تصرف ایتمک جائز اولورمی
الجواب اولماز کتبه الفقیر محمد
بن سعد الدین

مسئله زید تصرفنده اولان تارلاسنی معرفت سپاهی ایله
عمروه تفویض ایلسه اول تارلانک اوزرنده نابت
اولان اشجار مثمره و غیر مثمره من غیر ذکر
تفویض مزبوره داخل اولورمی
الجواب اولور
کتبه محمد افندی

مسئله زیدک

مسئله زیدك تابت اولان جوز اغاجلرینی زید متصرف
اولوب قدیمدن محصوللرینك عشرین ویرر ایکن سپاهی
اولان عمرو ذکر اولنان اغاجلرك جوزینی
المغه قادر اولورمی الجواب قدیمدن
نیجه اله کلدیلر ایسه تغییر اولنماز
کتبه الفقیر یحیی افندی

مسئله زیدك تصرفنده اولان برقطعه وقف تارلا
ایچنده غرس ایتمکسزین خدای بعض اشجار نابته اولوب
بعده بلا ولد فوت اولوب متولیسی اول اشجار وتارلایی
طاپو ایله ویرمك مراد ایتدکده ورثه سی مجرد اول
تارلاده اشجار نابته اولمغله بزه انتقال ایدر دیو
طاپو ایله المیوب بلا طاپو ضبطه قادر
اولورمی الجواب اولماز کتبه الفقیر
محمد بهائی

مسئله زید اراضی اوزرنده مغروس اولان باغچه سنی
عمروه بیع ایتدکده سپاهی شو قدر اقچه رسم ویر دیو
بایعدن مشتریدن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز کتبه الفقیر
محمد بهائی
یحیی افندی

زید سپاهی تیماری طپراغنده محلول اولوب رعایا سی

زید تصرفنده اولان تارلالرین عمروه
تفویض ایتدکده صاحب ارض عمرودن
عشر ورسم الممق متعذر در جواب ادا ویرمکله
قادر اولورمی الجواب واقعا اولیه
اکا ویرمملك اکر کندر حین تفویضده
ویرمکه مأمور اولدیغی صاحب ارضك
عشرینه ورسمینه ضرر اولمامغله مشروطدر
کتبه محمد بهائی

بلا تمسک تصرف ایلدکلرنده اول یرلری متصرف
اولنلر الوب آخره طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی

الجواب اولورلر تمسکلری المادین ضبط ایتدرلرسه

کتبه صنع الله افندی

مسئله یری وقف اولان اراضیدن و اراضی میریه دن
یر و چایر طاپویه مستحق اولوب برکمسنه کوهن یر احمق
مراد ایله و ایکی کیسنی یرلرین بربرینه تفویض ایلسه
صاحب ارض معرفتیله اولمق قانوندر و اصل طاپویه
مستحق اولان یرلر و چایرلر صاحب ارض اذنیله
اولمسه صاحب ارض کرک اصلک بلسون و کرک بلمسون
یا وکیلی و یا کندی اول مقوله یرلردن عشر یاخود رسم
المش اولسه رسم طاپو ساقط اولوب یرلر و چایرلر
تصرف ایدنک اولوردی اویله اولسه جفتلک
استانبول اطرافنده یکرمی اوتوز بیک اقچه یه و بعض
دیارده بش بیک اون بیک اقچه و بالجمله دیارده خیلی اقچه
طاپویه ویریلوب قانون قدیم اوزره عمل ایلمیوب
صاحب ارضلره رسم طاپو سن ویرمیوب خلاف
قانون فضولی تصرف ایدوب مجرد عشر یاخود رسم
ویرمکله رسم طاپو ساقط اولوب یرلر و چایرلر الندین
اولیجق بو بابده خاص همایون و اوقاف و املاک
خصوصا یکرمی اوتوز بیلدن برو سفرلیله اصحاب تیمار ح

زید تیماری طپراغنده اولوب رعیت
اولمیان و برکمسنه نک طاپو ایله تصرفنده
اولمیان یرلری سپاهی استدوکنه ویرمکه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

کتبه محمد بهائی

اون بیلدن زیاده زید باغک تیمار ایتمیوب
صاحب ارضه رسوم و حقوقن و اصل
اولمامغله طاپو ایله بکره ویرلدکدن
صکره زید ملکدر دیو المغه قادر اولورمی
الجواب وجه محرر اوزره اولنجه قادر
صاحب ارضه حق و اصل اولمیان
باغ بریمی آخره تفویضه مأمور در

کتبه محمد بهائی

زید چایرنده قدیمدن تصرف ایدوکی بیلاقده باغ ویننه حفظی ایچون خانه احداث ایدوب حالا دخی اثر بنا اولسه بو مقوله املاکه اطلاق اولنورمی الجواب عرف عامده تقییداولنور اما املاک احکامی اجرا اولنماز بنا ملکدر ارض میریدر

نیجه کمسنه لره عذر اولدوغی سببدن اون یدی ذی القعده سنه‌سنک غره سندن پایه سریر اعلایه عرض اولندقده اولوجهله ذو الیداولنلر اگر رسم طاپو ایله ویرلمک فرمان اولنلر دکل ایسه اول اصل طاپو ایله مستحق اولان یرلری وچایرلری صاحب ارض دیلدوکنه طاپویه ویره اگر رسم طاپو ایله ویرلمک امراولنلردن ایسه انلره رسم طاپو ایله تکلیف ایلیه لر الورلر ایسه انلره ویره لر والا المیوب عشر ورسم ویردک رسم طاپو ساقط اولور یرلر وچایرلر بر مدت نیچه تعطل ایدرلرکه صاحب ارض استدوکنه طاپو ایله ویره کذلک کوبی یردن دخی یر اجنلر دخی منوال مشروح اوزره قبول ایدوب الورلرسه انلره ویریلوب المازلر ایسه صاحب ارض مختار اولوب دیلرسه قانون اوزره رسمنی الوب تصرفه اذن ویره بر بربنه بیع ایدنلر دخی کذلک دیلرسه قانون اوزره رسمنی الوب تصرفه اذن ویره دیلرسه بیعلرین فسخ ایدوب یرلری وچایرلری اسکی صاحبنه تصرف ایتدره دیو فرمان اولنمشدر

من محرم الحرام سنه ١٠١٦

مسئله بر قریه اهالیسی فرار ایدوب باغلرینی ترک ایتدکده زید جزیه دارلری ایچون باغلرین بیعه قادر

اولورمی الجواب صاحب ارضه عشر و رسمی حاصل اولمامغله
باغ یرلرین تفویضه قادر اولورمی حاکم ایله ملک
اولان باغلری دخی ینه بیع اولنمق
جائز در قانون شرعه
مخالف اولمازلقیله
علی افندی

در بیان قانون احوال احداث بنا و غیری

یعنی بلا اذن سپاهی زراعت و اسباب و امثالی
احداث اولنجه قانون
بیان شد

داخل رعیت و خارج رعیت بر قریه ده بکیدن دوزن
قوروب اگر صاحب ارضک اذنی اولمادین بر حوالی
بنا ایلسه صاحب ارض مختار در دیلرسه قانون اوزره
طام طپوسن الور استرسه قلع ایتدورر اگر اولدن
طام یری اولوب صکره خراب اولمغله ینه بنا اولنسه
نسنه لازم گلمز کذلک زراعت و حراثت اولنور یرلره
طام بنا اولنسه صاحب ارض معرفتی اولمادیغچه دیلرسه
قلع ایتدررر دیلرسه ابقا ایتدورر یاخود معرفتی ایله
اولور قانون اوزره طام طپوسن الور و هم اول یرلر
زراعت اولنه یعنی نقدیرجه عشر و رسمندن هر سنه نه مقدار
نسنه حاصل اولورسه اکا گوره اول بنالرینه مقاطعه

زید ساکن اولدیغی شهرک قربنده بر قطعه
تارلالری ایچنده صاحب ارض موافقتی
ایله استجار ایتدیکی یره بنا احداث ایدوب
طوارینی یورید و ب تصرف ایدرکن
فوت اولسه اول یره اولان املاک
سائر املاک گبی اولادینه انتقال
ایدر کتبه عبد

تقدیرا اولنوب مقاطعه سن الور اول نبیل مرور ایتمدکجه
بعده تفحص اولماز یرج او یللق دعوانک
استماعی یوقدر

قانون دمرمعدننذن دفترده عشر حاصل یازلسه
و دفترده کوره کیمه حاصل یازلمش ایسه انک معرفتی
اولمدین بکیدن دمرجی اوجاغی وضع ایندرلمز اولسه
دخی استه منع ایدر قانوندر

مسئله بر تارلا قربنده دکرمن احداث ایلیین کمسنه
صاحب ارض متصرف اولانک اذنی اولمادین
اول تارلا اوزرینه حق حفر ایده مز
اذنه محتاجدر قانون
قدیمدر

مسئله زیدک طاپو ایله تصرفنده اولان تارلالری
بر قاچ سنه بوز و حالی قالوب زید اول تارلالری
بر قاچ سنه بوش قومش اولسه سن بوش قومشسن
او یله اولیجق بن اول تارلالری طاپو ایله
ویررم دیمکه قادر اولورمی
الجواب مباشرتدن
صکره اولماز
محمد بهائی

مسئله زید مقاطعه ایله تصرفنده اولان تارلاسنه

اذن متولی ایله استجاره غرس ایدوب بعده حوروایله
اول اشجار قوریوب تارلا اولدقده زید اوچ سنه
مقداری بوز حالده قویوب تعطیل ایتمکله متولی اولان
اول تارلالری زیدک تعطلندن ویرمک استدکده
زید مقاطعه ویرمکله من بعد طابویه مستحق اولماز ایکن
متولی منعه قادر اولورمی الجواب من بعد مقاطعه
ویرمیوب یا عشر ویا عشره معادل رسم ویردیسه
فیها والا آخره طابو ایله ویروب عشر
الملق الندہ اولور کتبه الفقیر
محمد بهائی عفی عنه

مسئله زید وفات ایدوب تصرفنده اولان خالی
یرلری اولاد ذکوری اولمامغله سپاهیسی اولان عمرو
طابو ایله بکره ویرسه بکر دخی بکرمی ییل مقداری
تصرف ایدرکن زیدک ورثه‌سی فی کر اولنان یرلرده
سابقده باغ دکلمشیدی زیدک ملکندن بزه انتقال
ایلدی دیو بکرک الندن المغه قادر اولورمی الجواب
طابو ایله الدوغی یرلردن ایسه حالا بقیه قالمینجه
سابق باغ دیکلمشیدی دیمکله فائده‌سی یوقدر ملک
اولوب ورثه‌یه انتقال ایلمز
المغه قادر اولمازه
کتبه محمد بهائی

مسئله زید

مسئله زید تصرفنده اولوب بیت المال اولان
باغ و باغچه معمور ایکن بعض کمسنه بن صاحب ارضدن
طاپو ایله الدم دیو زیدک تصرفنه مانع اولورمی
الجواب وسطنده اشجار عظیمه اولان عرص ایجار جائز
دکلدر طاپویه داخل اولماز خصوصا بلا سبب
تصرف ایده نک الندن المنعه
اذن سلطانی یوقدر کتبه
جوریزاده

در بیان قانون احوال چایر

بر یرده سپاهی یه متعلق چایر اولسه اول چایرینی
بعض کمسنه لر معین و مقرر سنورینی بوزوب سورمش
واکمش بستان ایدوب تصرف ایلمش اولسه اول
چایرک قدیمی معین سنور نه یرده در و نه محلدن
و نه یره منتهی اولور تفتیش ایتدروب
ظاهر اولدقدن صکره الینوب چایرلق
حکم اولنوب زراعتدن
منع اولنور
قانوندر

قانون سئوال نارلالرکه دکلمک ایچون الیقونیلوب
اوتی حاصل اولدقده سپاهی ایچون بر ایکی سنه در بر سنه
الماز اکا دکلنمه درلر اوچنجی سنه اولدقده چایر حکمنده

مسئله فتحی خاقانیدن بروخاصره و یربلیدر
چایر ملکدر دیو عقار اولورمی
الجواب اولماز

مسئله بو صدرنده چایر اوزرنده سابقا
ثابت اولوب دخی بیع کلسه ملک
اولورمی الجواب اولماز کتبه محمد
افندی

مسئله مقاطعه لو یر وقف اولسه اول یر اوزرنده
بنا اولنان اولر بیع اولنسه قده متولی
معرفتی لازم اولورمی الجواب بیع اولنان
بناء اولیجق اولماز کتبه محمد بهائی

اولمش اولور عشری النوب سپاهیه عذرا اولمیه بو خصوص
دفترده یازلمق لازم دکلدر قانوننذر زیر ازراعت
اولنسه عشر حاصل اولور کذلك
دائم جائز اولیجق عشر
النور

مسئله بر قصبه نك طاپوسز چایرلرین قدیم‌دن
هر کیم استرسه بیچه کلوب صاحب ارض هر بر عربه
باشینه ایکیشر اقچه رسم ویررلرایکن حالا صاحب ارض
اولان کمسنه اول چایرلری بعض کمسنه یه
اقچه سن الوب طاپو یه ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز
کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله زید و عمرو سپاهینك طپراغنده اولان بر مقدار
چایری طاپوسز برقاچ سنه ضبط ومقاطعه‌سن ویررکن
زید فوت اولوب اوغللری اول چایری ضبط مراد
ایتدکلرنده صاحب ارض زید اول چایری طاپوسز
ضبط ایدریکو مزبورلره ضبط ایتدیرمیوب
کندی طاپو ایله ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولور
کتبه الفقیر محمد بهائی

زید متوفانك نمه‌شکلنا سندن اولوب اطرافنده

زید سپاهی عمرو متوفانك مستحق طاپو
اولان بر قطعه تارلاسن بکره تفویض
ایدوب تمسك ویردکدنصکره
تکرار زید اول تارلالری بشره
تفویض ایدوب یدینه تمسك ویرسه
تفویض ثانی معتبر اولورمی الجواب
اولماز کتبه محمد بهائی

حولیسی اولان بر مقدار جایری ورثه سی ملکیت اوزره
ضبط مراد ایندکده سپاهی ورثه دن الوب آخره ویرمکه
قادر اولورمی الجواب اوینه متصل اولوب
نصف دونمدن زیاده دکل ایسه اولماز
کتبه الفقیر محمد بهائی

هند متوفیه نك تتمه سکناسی اولوب اطراف تخته حولو
اولوب ایچنده تخمینا اوچ دونم مقداری جایر اولسه
هندك باباسی ضبط مراد ایندکده صاحب ارض اولان
یرلرین ایچون دونمی تتمه سکنا اعتبار اولنور
زیاده سین طاپو ایله ویررم
دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولور

مسئله زیدك تصرفنده اولان جایر بستان یرلرین
زید بش التی سنه بور خالی قیوب معطل ایتمکله متولی
اولان عمرو تارلالری ایله اول یرلری طاپو ایله
ویرمکه قادر اولورمی الجواب جایر اولماز
بستان محصولندن بهره سی
وار ایسه اولور یوقسه
اندن دخی اولماز
کتبه الفقیر
محمد بهائی

مسئله مشترك سپاهی اولان اشجار ارضیسندن
تارلالره متصرف اولان زید اول
تارلالرین سپاهیلرین اذنیله مقدم
عمروه فراغ ایدوب بعده آخرلر
اذنیله دخی فراغ ایلسه قنغیسی معتبر
اولور الجواب اولکی معتبردر کتبه محمد بهائی

مسئله زید تصرفنده اولان تارلاسنی عمروه
تفویض ایتدکده سپاهی بکره نقض
فاسدی ایچون عناد ایدوب ویرمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز
کتبه یحیی افندی

مسئله زید کندینك ملك یوردینی ملکیت اوزره
ضبط مراد ایتدکده صاحب ارض
طاپو ایله اوزال آخره ویررم دیمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز
کتبه محمد بهائی

مسئله زید کندی ملک یوردینی تارلا ایدوب زراعت ایدرکن صکره بلا ولد ذکور فوت اولوب قزی وحصه وارثی هند اول یوردی ملکیت اوزره ضبط مراد ایتدکده صاحب ارض طاپو ایله الدالاخ ویررم دیکه قادر اولورمی الجواب اولماز

کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله قریه‌لری مشاع اولان زید وعمرو سپاهیلرک رعایاسی اکین تقسیمی نه منوال اوزره جمع اولوب حصه‌لرینه کوره‌می الورلر الجواب هر بری محرر ولایت قنغیسنه رعیت قید ایلمش ایسه انی تغییر ایدر آخره المق اولماز اعتبار دفترده در تعدده ذکلدر کتبه الفقیر

محمد بهائی

در بیان احوال باغچه بستان صبان ایله سورلسه

بر کمسنه کندی ملکی اولان باغچه سنده صبان قیوب زراعت ایله حاصل اولان ترکه‌دن صاحب ارض عشر المغه قانوندر ملکمدر دیو نزاع ایده‌مز زیرا صبان کیروب زراعت اولنان یرلر ارض میریدر طاپو ایله ویریلور قانوندر مقدما بر باغچه ایکن استجار مثمره‌سی قالمیوب ایچنه صبان کیروب زراعت ایدرکن اول یر اوج ییل علی التوالی بلا مانع بوز حالی

زید حاصه‌نك محصولنی عمروه التزام ایله ویروب عمرو دخی حاصه مذکوری ضبط ایدوب محصولی اولان یرلری بدل مثلندن نقصان فاحش ایله بکره تفویض ایله حالا زید و عمرو بکر وجه محرر اوزره تفویضنی طونمایوب اول یرلری آلمغه استدکده تفویضنه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

کتبه محمد بهائی

قالوب طاپویه مستحق اولدقده برکمسنه صاحب ارضدن طاپو ایله الوب زراعت ایدرکن اول یرك ایچنده خداوندی جوز اغاجلری اولدقده اسکی صاحبی اولان اول یر مقدما باغچه ایدی طاپویه مستحق اولماز و ایچنده جوز اغاجلری وار دیو نزاع ایله خدای ویردیکی جوز اغاجی یره تابعدر یری طاپو ایله الان کمسنه اغاجلری دخی ضبط ایدر

جوهر حوم حمزه پاشانك ایچی ایکن

امر شریف جهان مطاع

ویرلمشدر

سنه ١٠١١

قانون مطلقا صابان کیروب زراعت اولنان یر ملك اولماز تخریب یردن صکره غرس اولنان باغلردن عشر النور دکمه و اشلما اغاج ملك اولور اما صابان کیروب زراعت اولنان یر ملك اولماز مادامکه پادشاهلردن صحیح ملك نامه اولمیه و دفاتره یازلمیه مقبول دکلدر عشرلری و رسملری النور

مسئله زید ایله عمرو تیمارلرن برات ایله شرکت اوزره متصرف اولوب اول تیماره داخلنده محلول اولدقده

زید اول تارلایی طاپو ایله بکره ویردکده عمرو
راضی اولمیوب اول تارلالری بن آخذ
طاپو ایله ویررم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز
کتبه محمد بهائی

مسئله زید تصرفنده اولان تارلاسن عمرو بکبجی یه تفویض
ایندکده صاحب ارض عوض تقسیچون عمروه اذن
ویرمیوب اول تارلالری زیدک قزی هنده ویره یم
دیمکه قادر اولورمی الجواب قزی هنده ویررم دیه مز
اول بکبجی ویره مکدن عوضی صحیح اولسه جائزدر
ولکن بکبجی کندی حالنده ادم اولسه
اذنه جبر اولنور کتبه الفقیر
محمد بهائی

مسئله زید تصرفنده اولان وقف تارلالرین عمرو
عسکری یه تفویض ایتدکده متولی عمرودن عشر
المق ممکن دکلدر دیو اذن ویرمیوب اول تارلایی
زیده ضبط ایتدرمکه قادر اولورمی
الجواب حقیقت اویله ایسه
اذن ویرمک
لازمدر اولور

مسئله زید شوقدر مقدار تصرفنده اولان تارلالرین

شوقدر

شو قدر مقدار تصرفنده اولان تارلالرین شو قدر
اقچه ایله عمروه فراغ و تفویض اولدقده بعده تفویضی
زیده تسلیم ایتدکدنصکره صاحب ارض بن بو تفویضی
طوتمام دیو بیوجه معارضیه قادر اولورمی الجواب تفویضنه
اذن ویرمکدن امتناع ایدرسه جبر ایله
حاکم اذن ویره کتبه الفقیر
محمد بهائی

مسئله زید درت سپاهینک مشترکلری تیماری اطرافنده
اولان بر قاج قطعه تارلالری اول سپاهینک اوچنک
اذنیله عمروه تفویض و تسلیم عمرو دخی اول سنه
تصرف ایدوب عشرینی اول سپاهیلره ویرمکن حالا
ایچلرندن اول سپاهی تفویضنه بنم اذنم یوغیدی اول
تارلالری بن الوب ضبط ایدرم یاخود
آخره طاپو ایله بن تفویض ایدرم
دیمکه قادر اولورمی الجواب
اولماز کتبه
محمد بهائی

قانون سلطانی جمله مذکور درزمان حمزه پاشا جلالزاده

التوقیعی

زید انجاری ارسنده صبان یوریدوب زراعت
اولنان باغچه سنی بیع ایتدکده سپاهی ثمنندن عشر المعنه

قادر اولورمی الجواب اگر ملك اولميوب طاپو ايله
ويريلوب سپاهی يرلری ايسه معرفت سپاهی لازمدر
اما بو خصوص ايله عشر نه طريقيله المورکو رلمك کرکدر
صورة شرعيه حرام اولمايجه اولماز کتبه الفقير
چوری زاده

مسئله زيدك باغچه سنك اشجاری ملتقه الننده زراعت
ايدوب سپاهيه عشر ويرر ايكن فوت اولدقده اولاد
ذکوری اولمامغله سپاهی يری ضبط ايدوب طاپو ايله
عمروه ويرسه زيدك قزلری باباخودن انتقال ايتمش
ملکمزدر ديو طاپو ايله ويرمکدن سپاهی منعه قادر اولورمی
الجواب ارض ميری اولوب معينه سربوقه
قزلرينه ويريلور کتبه الفقير
بحير افندی

مسئله مقاطعه لی عرصه اوزرنده اشجار ايله ملتقه اولان
باغچه زيد متصرف ایکن فوت اولدقده وارثنه انتقال ايدرمی
الجواب ملکی اولان اشجار انتقال ايدر اگر ملتقه دکل ايسه
عرصه رسم طاپو ايله الور اگر ملتقه ايسه
الجق سنوی مقاطعه سن ويرر
کتبه محمد بهائی افندی

در بيان قانون احوال غرس باغ و باغچه و خداد
نابت اشجار

برکسنه

بر كمسنه تصرفنده اولان تارلالرين صاحب ارض
معرفتيله بر كمسنه يه حق قرارين تفويض ايدوب اولدخى
اول تارلانك ايچنده حد آتنابت جوزاغاجلريله ضبط
ايدركن سنره ساللك اولوب حين تفويضنده اول
جوزاغاجلرى ذكر اولنمادى ديو جوزاغاجلرين ضبط
ايده رم ديو نزاع ايليه اول اشجار غرصنه
تابعدر غير دعوا ايده مزلرى
الان كمسنه نك اللنده
قالور

قانون سلطان درزمان محمد خان

بر تيمارده ياخود غيرينك طپراغنده رعايادن ياخود
خارجدن بعض كمسنه لر تخريدن صكره باغ و باغچه
غرس ايدوب اول باغ اوچ سنه گچميوب ميوه كلمش
دكل ايسه قلع ايدررا اما اول باغ و ميوه اشجارى
اوچ سنه گچوب اورزمه و ميوه يه كلمش ايسه صاحب
ارض قلع ايدوره مز نهايت ولايت مجددا
تحرير اولنجه دكين عشر الثمن قانوندر
قديمدر ديو بو سؤال اوزره
حكم شريف ويريلور

قانون معقد مايه باغچه ايكن اشجار مثمرسى قالمامغله صبانه
ايله سوريلوب زراعت اولنور ايكن بلا مانع بوزر

زيد سپاهى طاپو تذكره سيله منكر
اولدغنده تذكره سى اولان عمرو زيده
يمين ويرمكه قادر اولورمى الجواب
اولماز

دعواسى صحيحه دكلدر لان اليمين صحيحة
الدعوى كتبه محمد [illegible]

زيد عمرده معرفت سپاهى ايله تارلاسن
تفويض ايدوب بعده وارث
لورد كه ده بكميوب رجوع قادر اولورمى
الجواب اولماز كتبه محمد [illegible]

مدعى يدنده اولوب مضمون ثابت
اولميان صاحب ارض تسلكى معمول به
اولورمى الجواب اولماز
كتبه الفقير السيد محمد عارف
درزمان

ومعطل قالوب طاپو ایله آخره ویرلمسنه الوب احیا وزراعت
ایدوب ایچنده خدایی جوز اغاجلری نابت اولسه
صاحبی اسکیدن باغچه ایدی طاپویه ویرلمز دیو ملکم دیو
دخل ونزاع ایدەمز طاپو ایله الان اول
یرلری نابت اغاجلریله بیله
ضبط ایدر اغاج یره
تابعدر

قانون زیدک تصرفنده اولان یراو زرنده بتمش
خدایی نابت جوز وکستانه اغاجلرینک میوه‌سن سپاهی
بن الورم دیو زیده ویرمکه قادر اولورمی
الجواب ارض حکمنده در اگر زید ارضنک تصرفن المامش
ایسه میوه ملکی اولماز ظهورندن صکره تملیک ایتمدی
ایسه میوه‌سی انکدر کتبه الفقیر
محمد بهائی

مسئله زید عمروک یرلرین صاحب ارض معرفتیله
تفویض ایلدکده اجل معلومه‌یه ثمن رد اولنوب
یرلرینه الممق شرط اولنمغین عمرو حلول اجلدن زیده
ثمنی رد ایدوب یرلرین تصرف
مراد ایندکده زید
ویرمکه قادر اولورمی
الجواب اولوره

ساير

زيد متصرف اولديغي تارلالري عمرو ارث
تارلاسيله معرفت سپاهي ايله مبادله
ايلسه زيدك عمرودن الديغي تارلايه
بكر مستحق اولوب الدقده زيد عمروده
ويردوكي تارلايي المغه قادر اولورمي
الجواب اولماز كتبه محمد بهائي

سائر ملك كبي دكلدر علامت نفاق ايدوكي حديث
شريف ايله ثابت اولوب مسلم
اولانه لايق رهين وبيع
وفا بونده جائز
اولماز

مسئله زيد بر وقفك متوليسندن سنوي شو قدر
اقچه مقاطعه ايله بر يرالوب قبض ايدوب ومحلول
اولان تارلالري طاپو ايله ويرمكه وكيل ايتمش ايكن
عمرو بعض محلول اولان تارلالري طاپو مثليندن
نقصان فاحشله بعض كمسنه لره ويرسه حالا زيد وكيلي
عمروك تفويضني طوتمايوب اول تارلالري
طاپوي مثلني تكميل ايتدرمكه قادر
اولورمي الجواب اولور
كتبه الفقير محمد بهائي

مسئله زيد فوت اولدقده تخم زرع ايتدوكي تارلالري
اولاد ذكوري اولمامغله طاپويه مستحق اولوب
ترك ايتدوكي قزي طاپو ايله المامغله صاحب ارض
اول تارلالري طاپو ايله بكره ويرسه حصاد وقتي
اولوب هند محصولي اخذ مراد ايتدكده بن بيله طاپويله
الدم ديو محصولي اخذدن منعه قادر اولورمي
اولماز كتبه الفقير محمد بهائي

در بیان قانون احوال امانت و عاریت

یعنی کندی یرلرین امانت و عاریت طریقیله آخره سپارش ایدوب زراعت و تصرف اصمارلمه قانونیدر

بیان شد

برکمسنه تصرفنده اولان یرلرینی برکمسنه یه سپارش ایدوب بعده آخر دیاره کیدوب امانت اولان کمسنه اول یرلری زراعت ایدوب و آخر دیاره کیدن خبر کرو دخی دائما صحت خبری و مکتوبی هر اوج سنه ده بر کلور ایکن صاحب ارض آخر دیاره کتمشدر دیو اول یرلری آخره طاپو یه ویرمک دیو نزاع ایده مز اما آخر دیاره کیدن کمسنه نك صحت خبری کلمیوب نابدید اولمش اولسه صاحب ارض طاپو ایله اول یرلری ویرمك قانوندر

محمد بهائی

برکمسنه یرلرین امانت برکمسنه یه ویرمش اولسه اول دخی اول یری اون سنه دن زیاده امانته ضبط ایدوب عشر و رسمنی صاحب ارضه ادا ایله بعده یرلری الموق استدکده اون سنه دن زیاده بنم تصرفمده دیو صاحب ارضه ویرمم دیو نزاع ایده مز امانته زمان اولماز تصرفی

زید تصرفنده اولان تارلاسنی کندویه اولنجه بیلمك شرطیله اذن صاحب ارض ایله عمروه فراغ و تفویض ایلسه حالا عمرو زیدی بیلرایکن زیده تفویضنه نادم اولوب اول تارلالری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب بو مقوله تفویضاتك صحتی یوقدر کتبه بهائی

زید فوت اولوب اولاد ذکوری قالمیوب سائر ورثه سی دخی طالب اولمامغین عمرو سپاهی زیدك تارلاسنی بکره ویردکده زیدك اکدوکی حنطه باتن الکندی بکر تکمیلدر یوقسه ورثه زید تکمیلدرمی الجواب حاصلی زیدك ایکن اراضینك تصرفی بکرك اولدقده یرنده ثلث بذر زرع اعتباریله قدرنجه اجر مثل اراضی بکره ویرر کتبه محمد بهائی

عاریت

عاریت اولمش اولور

قانون امانت قولنولان یرلر زراعت اولنوب صاحب ارضنه عشر و رسومی واصل اولمق کرکدر اکر امانت قونلسون اکر قونلمسون بلا مانع علی التوالی اوج سنه معطل قودقدن صکره صاحب ارض طاپویه ویرر بو زیر قابیجی امانته ویرلمشیدی دیو طاپویه ویرلمک مانع دکلدر

مسئله مذکور زید تارلاسنی عمروه سپارش ایدوب کندی آخر دیاره کیدوب عمرو زراعت ایدوب عشر و رسمک صاحب ارضه ویرسه التی سنه ویرمدن صکره صاحب ارض اول تارلایی ضبط ایدوب طاپو ایله آخره ویرمکه قادر اولورمی الجواب زیدک خبری منقطع اولمابنجه اولماز

کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله زید و عمرو قرنداشلر مشاعیت اوزره متصرف اولدقلری تارلالرندن زید حصه سنی عمروه سپارش ایدوب بعده کریدجزیره سنه مأمور اولمغله انده حیاتی و مماتی معلوم اولمیوب درت سنه کچمش اولسه سپاهی زیدک موتی ثابت اولمابنجه اول تارلایی

مسئله زید آخر دیاره کیتدکده متصرف اولدیغی اولدوغی تارلاسن والده سی هنده اصمارلیوب هند دخی عمرودن قرض الدوغی بر مقدار اقچه مقابله سنده اول تارلایی عمروه رهن وضع ایتسه رهنی صحیح اولورمی الجواب اولماز

طابویه ویرمکه قادر اولورمی الجواب غائب طرفندن
سال بسال رسم وعشری صاحب ارضه
واصل اولورسه اولماز

مسئله بر وقف تارلایه متصرف اولان زید بلا
ولد فوت اولوب زیدک اول تارلالره تخم اولنه
اول تارلایی طابو ایله عمروه ویردکده عمرو اول
مزروع ادراک ایدنجه‌یه دکین تربص می اولور
یوقسه تخمینک قیمتنی ورثه‌سنه ویروب تصرف
ایدرمی یوقسه ورثه زمان ادراکه دکین اجر مثل
اراضی عمروه ویروب تصرف ایدرمی
الجواب بذر ادراک ایدنجه
عمرو تعرض ایدمز
کتبه یحیی افندی

مسئله بلا ولد فوت اولان زیدک تارلالری مستحق
طابو اولدقده زیدک اول تارلالری اکنی حصاده
کلدکده زیدک ورثه‌سندن می دکر یوقسه صاحب
ارضه اولان عمروه می دکر الجواب وارثه انتقال ایدر
صاحب ارض انجق عشرین الور اما تارلالری ایله ویردیکی
طابو ایله الورلردن دکل ایسه تارلالری
الماز لر صاحب ارض دیلدوکنه
ویرر کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله زید تصرفنده اولان تارلاسنی عمرو ه اجرتله
ویروب عمرو دخی اول تارلایی صبان ایله برقاچ
کره سوروب نطس ایدکدنصکره زید بلا ولد ذکور
فوت اولدقده بکر اول تارلایی صاحب ارضدن
طاپو ایله الوب تخم زرع ایدکدنصکره عمرو نطس
ایدیکیچون بکردن بر مقدار اقچه المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز
کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله بلا ولد ذکور فوت اولان زیدک تارلالرینی
قزلری هند و زینب طاپو ایله الورکن ضبطی میسر اولمدیغی
مستوفیه اولسه‌لر صاحب ارض اول تارلالری خوبورلرین
محلولدن اجنبی‌یه طاپو ایله ویرمک مراد ایتدکده
ورثه صاحب ارضی طاپو ایله ویرمکدن
منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر
کتبه الفقیر محمد بهائی

اما صاحب ارض هند و زینبدن الدوغی رسمی
ورثه‌یه ویرر

مسئله بر قریه‌ده قدیمدن قیون اوتلایه کلمش ایکن
اول قریه‌ده ساکن اولان زید صکره‌دن قیون
کتوروب اول قریه‌ده ساکن اولوب وکندی
جفتلک یوردنده صاحب ارض قانون اوزره

بر قریه‌ده ساکن اولان زید اول قریه‌نک
مرعاسنده قدیمدن کندینک سوق قدر
رأس قیونلرینی رعی ایده کلمکله بونده اوکر
قدر قیونلر رعی ایدوب زیاده ایتمامشکن
اهالی قریه زیدی اول مرعادن اولقدر
قیونی رعی ایلمکدن منعه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر کتبه محمد بهائی

بر قریه خلقنک مرعالرینه آخر قریه
خلقی حقدر بیو غیلین فوتینه کلدکلری ایچون
خو نوب طوارلرین اوتلادوب
اغاجلرین کسمکه قادر اولورمی
اولماز

رسم اوتلاق المغه قادر ایکن زیده ویرمیجک صاحب ارض
اول قیونلری رفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب
زیدک مخصوص مرعاسی دکل ایسه قریه نک مرعاسنه
سپاهینک اذنی اولمادین زید زیامه قیون اوتلاغنه
قادر اولماز سپاهی دخی اذن ویروب
رسمنی الیماز مخصوص مرعاسی
ایسه بر حبه الیماز همان
سنوی مقاطعه سن
الور

در بیان قانون احوال دکلمه

یعنی یرلرین دکلمه ایچون زراعت ایتمیوب چایر والـه
اوت حاصل اولوب بیچرلر اندن عشر الیمق قانون
دکلدر مکرکه صراحةً دفترده چایر اولوب حاصل قید
اولنمش اوله اما دفترده دخی یازلدیغی قدیمی کرکدر
عتیق دفترده اولمیوب ولایت کاتبی کندی کندیدن
دفتر جدیدمه قید ایلسه صحیح دکلدر اعتبار اولنماز الکا حکم
ویرلمز اما دکلمه اوج ییلدن زیاده زراعته صالح اولوب
سورلمیوب اوته قولنه چایر اولمش اولور صاحب
ارض اول یره چایردن رسم یازلمش ایسه رسم الور
رسم یازلمش دکل ایسه عشرین الور زیرا اوج ییلدن
صکره اصالةً چایر حکمنده اولور شول یرلر که

بر قاچ یلکسنه لر تصرفلرنده اولان تارلالرینی
بر سنه زراعت ایتمیوب چایر اوت نابت اولدقده سپاهی
کندی سو اشیسنی رعی حراد ایتدکده
تارلالرین صاحبلری منعه قادر اولورمی
الجواب اولورلر
کتبه الفقیر محمد ...

قدیمی

قدیمی چایر اولمیوب رغبتک ایلدن النماز عشر حکم اولنور
اما شمدی اول چایرک صوبی اولمیوب زراعته قابل
اولسه زراعت اولنجه سپاهی اولانه چایر
اولمقدن ناشی جیه زراعت
ایتدورر

قانون سلطانی در زمان محمد پاشا

وشول چایرلرکه هر ییل قورینوب اوتی بیچیلوب
چایردن دفترده عشر یازلسه عشر الورلر دفترده
رسم یازلسه عشر معادل رسم الورلر عشر معادل ویرلمکدن
تعلل ایدرلر ایسه شرعاً عشری المق قانون قدیمدر
وشول چایرلرکه تارلالری دکلمک ایچون الیقونیلوب
اوتی حاصل اولدقده بر ایکی سنه هم برلسنه النماز اکا
دکلمه دیرلر اوچنجی سنه اولدقده چایر حکمنده اولور
عشر الورلر بو خصوص دفترده یازلمق
لازم دکلدر بو تقدیرجه بوکا
تعطیل دینمز طاپویه دخی
دوشمز

دربیان قانون احوال تعطیل

یعنی یرلری زراعت اولنوب بوز حالده قالسه تصرف
ایده کی یرلری اوچ ییل علی التوالی بلا عذر بوز
ومعطل قوسه صاحب تیمار طاپویه ویرمک قانوندر

بر قریه اهالیسی تارلالرندن حاصل اولان
حبوبات عشرین سپاهیه ویردکده حکمه
سپاهی مجرد منصرف اولدیغی تارلالرک
بعض زراعت ایتدیکز سنه هم بعض
لمسنه یر قیون اوتلامق ایچون اذن
ویروب بر اقچه الورسز اول اقچه نک
بر مقدارین بانکه ویرلر الیه المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز کتبه محمد [illegible]

وینوق طائفه سی وینوق باشته سندن
غیری بر سپاهینک ویاخود باشته سپاهی
اولدیغی سپاهی [illegible] طپراغنده یر طوتوب
یاخود بالذات سپاهی اورمان آچوب
زراعت اتسه اول یرین عشر و رسملرینی
سائر رعایا کبی ویرر وینوق ازدیه شرع
ایدرلر حکم ویرلور قانوندر

اكر امانت قودم ديو دعوى ايدر ايسه التفات اولنماز
كركسه امانت قوسون وكركسه قوماسون اوج سنه
على التوالى بلا نزاع بوز حالى قودقده حكم طابويه
طابويه ويرلمك كركدر امانته ويرلمك
طابويه ويرلمكه مانع اولماز
قانوندر بوزه حاقومق
كركدر

قانون ارض ميرى يرلرينه متصرف اولان اوج سنه
بلا مانع زراعت ايتميوب تعطيل ايلسه طابويه مستحق اولور
صاحب ارض مخيردر استرسه حق طابوسى اولنلره
ويرر استرسه آخره ويرر وفاته كوره دككدر لكن
تعطيل ايدن طابويه مستحق اولان يرينه
طابو ايله تفويضنه طالب اولورسه
آخردن احقدر طابو
ايله الور
من قانون
بحيى افندى

زيد متصرف اولديغى تارلاسن اوج سنه دنبرو زراعت
ايتمامكله سپاهى طابو ايله آخره ويرمك مراد ايتدكده
زيدك لابدن قزقرنداشى هند ايله ويردوكى رسم
طابو ايله آخره ويرلميوب قزقرنداشى اولمغله

زيد فوت اولدقده صكره تصرفنده
اولان باغى قزى هنده انتقال ايدوب
بعده عمرو ايا مله كرومى قوبرما غله
هند يرينى تارلا ايدوب زراعت
وعشرين صاحب ارضنه ويرركن
حالا صاحب ارض هنده زيدك تركه
تارلاسى طابوسز سكا انتقال ايتمامكله
اول يرى الجوب بكا رسم طابو ويرلوقسه
سندن الوب آخره طابو ايله ويررم
ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز
كتبه محمد ...

بن الورم

بن الورم دیوب المغه قادر اولورمی الجواب

اولماز کتبه محمد بهائی

مسئله زید سپاهی تیماری داخلنده اون التی سنه بلا عذر بوز وخالی قلان تارلالردن بوز حقی ویره بیلجك اول یرلری آخره تفویضه قادر اولورمی

الجواب اولماز الا مکر رأی حاکم ایله اوله بو صورتده اربابی بعد الیوم زراعت وحراثت اید رزدیو رسم طاپوی ویرمیوب سپاهیه تارلالری آخره طاپو یه ویرد رمکه قادر اولورمی الجواب اولور بوز حقك ویرمشلر ایسه کتبه

حسین افندی

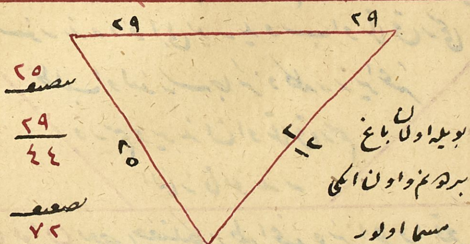
مسئله بر یورك بر سپاهینك تیماری ایچنده اوتوروب زراعت ایلدکدن صکره عشر و رسم ویروب اوقریه سنورنده دوابی یوریدوب اوتلاق رسمی طلب اولنورسه جائز دکلدر زیرا عشر ورسم ویردن اوتلاق رسم النماز قانوندر

قانون بعض چفتلکلر طپراغنده نزاع واقع اولسه خزینهٔ عامره محفوظ ایدن ایکی باشلی اورغان مهرلو ویریلور ولایت قاضیسی اول دیار معتمد اهل وقوف کمسنه لر ایله اول کبی یرلری

اوزرینه وار یلوب اول یرلری مساحه ایلمک ایچون

حکم شریف ویریلور قانوندر

مسئله برکمسنه باغ اوچمک مراد ایتسه اولا کرکدر که
بنا ذراعیله اوتوزبش ذراع برایپ ایلیه وطقوز
یرده برشیش وبرقرمزی چوقه پارچه جقلری ایلدشن
ایلیه کیم اول قطعه اولورینه بنا ذراعیله اوچ بچق ذراع
اولور برباغک اوزرینه کلوب اوچمک استدکده
برباشندن طوتوب اوبرباشنه وارنجه قاج ایپ
وقاج نشان اولورسه رقم ایلیه عدد ایده جمله دن
بری علامت ونشانلری بونلردر مساحه باغ بوتقدیرجه
ذکر اولنان باغ تمام ایکی دونم اولور
حاصل ضرب ایکیوز درهیوزی
بردونمدر

مسئله برقریه نک ذمیلری اسلامده کلوب و ذمیلرک
باغ اشترا ایدوب مسلمانلر بحمدالله تعالی مسلمانلر ایمدی در
حوزده دونم اولنورلر صورة دفتره قید اولنان عشر

ویرمکه

ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولمازلر امت محمد کلوب
دونم قید ایتمیشیجه بینه عشر السؤر
کتبه الفقیر محمد بهائی

در بیان قانون احوال غائب ومفقود

یعنی متصرف اولان نابدید اولسه احکام قانون
بنیجه در بیان شد

بر قریه دن برکمسنه نابدید اولسه مادامکه قتلنی شرع
اسبابی کمسنه الندە بولنمسه ویا میتی مجروح بولنمسه
اول دعوای استماع اولنماز ودم ودیت
دعواسی قانون اوزره حکم شریف
ویریلور درزمان حجه بایت

نابدید اولان کمسنه نک یری طاپویه ویرلمک
خصوصی بیان شده در ایدی مقدما ممالک محروسه ده
یر زراعت ایدنلردن بری آخر دیاره گیدوب
نابدید اولسه حیاتی ومماتی نامعلوم اولان کمسنه لرین
مادامکه وفاتی ثابت اولمیه یاخود یری اوچ ییل بوز
وخالی قالمیه سپاهی آخره طاپو ایله ویره مزدی لکن نابدید
اولان کمسنه گیتدوکی اثناده وفات ایتمش اولورسه
سپاهینک رسم طاپوسنه کلی عذر ومغلطه لازم کلدوکی بیک اون
اوچ سنه سی جمادی الاخرسنک غره سندن اول اصل نابدید
اولوب گیتدوکی سنه دن بر وصحت خبری کلمیان کمسنه نک

یاز بیلور رعیت تیمار سپاهیسی اولوب
بولدلر اشلقی یادت بهر اولند قده
تیماره فرمان ویدیینه برات
ویریلور رعیتلکدن چیقدوب اماشی
رعیت یرین طوتوب زراعت
ایدرسه اول وقتیینه رسم السؤر
یعنی زراعت ایلدوکی رعیتلرینک
رسوملری ویرر

زید ذمی قریه سندرنده تحریر ولایت
قید ایلدیکی باغی اشترا ایلدکده عمرو
سپاهی کافره دونم اولماز دیو تغییره
قادر اولورمی الجواب مقطوع ایدوکی
مقرر اولیجق تقریر اولنوب بومقوله
دفاتر قاطعدر کتبه الفقیر محمد
بهائی

یرلری طاپویه ویرملک پادشاه فرمان شریف صادر

اولمشدر قانون سلطانی

اکر تا بدید اولوب بر سنه صحت خبری کلمیا ممنوع فانک

یرلرینی صاحب ارض طاپویه ویرملک فرمان اولنمشدر

سنه ۱۰۲۲

بعده بر سنه از اولمغله صکره عوض اولنوب اوچ سنه

اولمشدی من قانون در زمان سلطان

احمد خان

بر تارلایه متصرف اولان آخر دیاره کیدوب ایکی اوچ سنه

معطیل ایتمکله طاپویه مستحق اولدقده صاحب ارض مخیردر

استرسه حق طاپوسی اولنلره ویرر استرسه اخره ویرر

وفاته کوره دکلدر وصغیرک یری معطل

قالمغله طاپویه مستحق اولمازاز قانون

در زمان یحیی افندی

زید غائب اولوب اون بش سنه تارلالری خالی قالمغله

صاحب ارض عمروه طاپو ایله ویروب عمرو دخی تصرف

مراد ایتدکده زیدک اقرباسی زید حیاتده در دیو

عمروی تصرفدن منعه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر کتبه

عبد الله افندی

بو صورتده زیدک اقرباسی زید بزی تارلالری

زید سپاهینک رعیتی عمرو سپاهینک

یرلرندن باغ تصرف ایتسه زید

رعیت بندر دیو باغ عشرین المغه

قادر اولورمی الجواب اولماز

عشر ارضه تابعدر صاحب ارضه

ویریلور کتبه محمد بهائی

اورزینه

51

اوزرینه وکیل ایتمشدر بز دخی اهل قریه سنه ایشلدرز
طاپویه مستحق اولمازز دیو مرقوم عمرو ی تصرفندن منعه
قادر اولورمی الجواب اولماز

مسئله زید اون بش سنه مقداری غائب اولوب
صاحب ارض تارلالرینی عمروه طاپو ایله ویرسه
بعده زید کلوب تارلالرینی عمرودن
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو تارلالری ضبط و تصرف ایدرکن
زیدک اقرباسی حق طاپو بزمدر دیو تارلالری عمرودن
الدن المغه قادر اولورلرمی الجواب
اولمازلر کتبه عبد الله افندی

مسئله زید اسیر اولدقده تصرفنده اولان تارلالرینی
سپاهی طاپو ایله بعض کمسنه لره ویرسه بعده زید
خلاص اولوب کلدکده تارلالرین کیمک الندە
بولورسه المغه قادر اولورمی الجواب
اولور کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله اسیر اولان زیدک تارلالری بر قاچ سنه
خالی و معطل قالمغله صاحب ارض طاپو ایله اخره ویرسه
حالا زید خلاص اولوب کلدکده تارلالرینی
مجاناً المغه قادر اولورمی الجواب
اولور کتبه محمد بهائی

مسئله زیدک ملکی یرینده مغروس اولان
باغندن عشر لازم میدر الجواب لازم
دکلدر کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله زیدك باغندن عشر الندقده زید باغلك جوانبنه قوق ایكیشر اقچه یاز درمش ایكن سپاهی بینه عشر المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

دونم عشره مقابل ومعادل اولمامغله بینه عشر المغه امر عالی
جاریدر

قانون وینوقلك كندی اوزرینه یازیلان وینوق
یرندن عشر النماز اما خارجدن یرلر اچوب تصرف
ایلەكیلك طپراغی ایسه عشر الور و رسم
النوكلمش ایسه رسمك دخی
الور

قانون بر وینوق سپاهینك خارج قریه سنك حدودی
داخلنده اولان طپراغنده اورمان یرلرین تحریردن
صكره بالته لریله اچوب بر مقدارین زراعت
و بر مقدارین باغ غرس ایتمش اولسه لر زراعت
ایلدكلری یرلرینك حاصل اولان ترکه لرندن عشر ایله
سالاریه سكز ده بر و یره غرس ایلدكلری باغلرین
حاصل اولان اوزملرندن شرعله عشر سپاهی یه حکم
اولنوب الیویریلور بر وینوق طائفه سی راز
یه تعلل ایده مز و نزاع ایدرلر
قانوندر
حالا

ابدال

در بیان قانون احوال طاپو و طاپولی یرلر اولمیان یرلر و ملک یرلر بیان شد

اگر داخل رعیت و اگر خارج رعیت بر قریه‌ده صاحب ارض معرفتیله بیکیدن دونم قوروب طالبلرینا اولسه اعلاسندن اللی اقچه وسطندن اوتوز و قرق اقچه ادناسندن یکرمی اقچه طاپوسی آلنماق قانوندر

ودخی اراضی طاپوده بیغرض کمسنه‌لره قدیم اشیرلری ایچون نه مقدار رسم تعیین ایدرلرسه سپاهی انی آلور زیاده ایله رنجیده ایتمیه و ایدرلرسه یوه فرمان اولنمشدر طاپو اجارهٔ معجله‌در ارض میری یا دشت هکذر بر کمسنه صاتمغه قادر دکلدر

قانون بلا ولد ذکور فوت اولان متوفانک یرلری قیزلرینه و قرنداشلرینه طاپو ایله ویرلدکده اول یرلرین برسنه لک محصولنک سپاهی طاپو ایچون آلوب زیاده رنجیده ایتمیه و ایدرلرسه یوه بیک اوقیه الیکی تاریخنده فرمان عالی صادر اولمشدر سائرلرندن بیغرض مسلمانلر تقدیر ایلدکلری اجارهٔ معجله رسم طاپویه آلنور

در بيان قانون سلطانى در زمان سلطان مراد خان

زيد سپاهينڭ قريه سى سنورنده اولوب بيع اولنان
باغ و باغچه و زيتونلق ذكر مسندن معرفت اقچه سى
نامنه عشرين المغه قادر اولورمى الجواب اولماز
بونلر املاكدر اذنه محتاج دكلدر بيع شرا ايله سپاهيه
دخل ايده مز همان سنوى رسم عشرين آلور
كتبه الفقير محمد بهائى

مسئله زيد جمله دارين و باغ و باغچه سن و چمنك
و تارلا و چايرلرك جمله باشتنه سن بر يردن عمروه
بيع ايلدكده صاحب ارض جمله دن اونده بر عشر
و رسم نامنه نسنه المغه قادر اولورمى الجواب اولماز
اوى و باغچه ده مدخلى يوقدر اذنه محتاج دكلدر
سائرى اذنيله تفويضنه فرمان اولنمشدر اذن ويرميجك
ينه اولكى صاحبى اوزرنده قالور اذنده طاپوسز
يردن عشر المق كورلمدى طاپويه دوشدكده ايل
ويردوكى ايله در اذنامه اولان اذنا بها يعنى
معقول كورلدوكى مرتبه ايله سپاهى رضادر
عشرى چوقدر افرى واريسه
كورلسون كتبه الفقير
محمد بهائى

مسئله زيد سپاهينڭ رعيتى عمرو فوت اولدقده

زيد عمرو سپاهينڭ طپراغنده قيش
ايامنده جمع ايدوب ينه طپراقدن
بنا ايلديكى قارلغه وضع ايلديكى
قاردن عمرو سپاهى عشر المغه قادر
اولورمى الجواب قارلغى قريه
يابمش ايسه محصا انڭ ايچون اچمشلى
المغه قادر اولوره

یرلری طاپویه مستحق اولدقده باغ دخی ارض میری
اولمغین زید طاپویه ویرمک مراد ایلسه ورثه سی
طاپو ایله مزبوره قلع ایدرمکه قادر اولورلرمی الجواب
باغ ملک اولمغله طاپویه مستحق اولمیوب وارثی
مجانا تصرف ایدر معطل قالوب صاحب ارضه
حقی واصل اولمدوغی وقت سپاهی
دخله قادر در

مسئله زید ویوه محمد نک رعیتی اخر قریه طپراغنده
زراعت ومحصول تحصیل ایدوب عشرین اول قریه
سپاهیسنه ویرد کلرندن صکره حالا زید محمد دینم
ضابط اولدیغم قریه ده من ایلدیکز چه محصولدن
کندوسی ایچون عشر المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

مسئله سادات وسپاهیدن اولان زیدک یدنده
اولان چفتلکده بوانده کین فرق اللی سیلیدن بری
سپاهیلر عشر اله کلوب وامثالندن دخی سالاریه الیمیوب
عشر النوب کن زیدک تحلی بو غیکن حالا سپاهی اولان
عمرو مجدد زیده جور ایچون امثالنده وسلطانیه مخالف
سائر رعایاسنه قیاس ایلتده سندن دخی اوده
المیوب سالاریه نامنه سکوز بر الدرم دیمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز کتبه محمد بهائی

مسئله دمرمعدننك دفترده عشر حاصل یازلسه اول
معدندن حاصل اولان تیمورك دفتر موجبنجه عشری
النور اول معدندن چیقان طراغی زنجیر طائفه‌سی
قال ایده کلدکلری یره داخل اولنسه منع اولنور
قدیمدن نیجه اوله کلمش ایسه اویله عمل اولنور
کوره اوجقلری دفترده حاصل یازلسه اگر صورة
دفترده ویا اول اولانیك قانون نامه‌سنده هر
اوجاقدن نه مقدار الینه النور صراحةً یازلمش ایسه
اول اصل دمرجی اوجاقلری دفترده حاصل یازلسه
اشلیانلردن دفتر موجبنجه رسم کوره النور اگر صراحةً
النه تعیین اولنمامش ایسه اول اوجاقدن قدیمدن
نه مقدار النه کلمش ایسه اکا کوره النور و قدیمی
اشلیان اوجاقلردن اشلیان کمسنه‌لر هر اوجاق
باشنه رسم ویرمك ایچون بش اون کمسنه بر اوجاقده
اشلیوب قدیمدن عمل اولنه کلان اوجاقلر باطل
اولسه منع اولنور قدیمدن عمل اولنه کلان اوجاقلر
اشلدیلور و دفتر کوره کیمه حاصل یازلمش ایسه
انك معرفتی اولمدن بکیدر دمرجی
اوجاغ وضع اولنمز ایسه
دخی اولکمسنه استرسه
منع ایدر

سپاهیلر

سپاهیلر تیمار و زعامتنده مشترک اولسه بینلرنده
طاپو خصوصی نیجه‌در

ایکی نفر مشترک اولان سپاهیلر اولسه بر نیک براتی
صورتنده و صورت دفترده بر وجه نقد دیو
فلان بیک اقچه قید اولنه انجق اول بیک اقچه مشترکدر
الور سائر محصوله قارشمز غیری محصول
نقد قید اولنمیان مشترک
سپاهینک اولور
قانوندر

قانون بر رعیتک ایکی سپاهیسی دفترده رعیت
یازلسه ایکیسنک دخی طپراغنده ساکن اولمیوب
آخر طپراقده ایکن یازلمش اولسه رسم بناکی اول الور
اولکی قریه سپاهیسی بنم دفترلی رعایامدر دیو
نزاع ایده‌مز قانوندر من قانون
درزن ماحضر پاشا

مسئله زید جلای وطن ایلدکده یرلرین عمرو و سپاهی بکره
تفویض ایتدکدنصکره عمرو و بشر کلری کلوب خالده ویرن
یرلری معدم کبی الدیه انلک می الور یوقسه خالدکی می
اولور الجواب بو مقوله‌ده یرلرکه تامور حصه‌سی کثیر اولانک
اوبله‌سی مشهوردر عمروک سهمی زیاده ایسه سائرلری
النان حصه‌سن الور معدم الانک اولور

مسئله بر سپاهی تیماری طپراغنده عمرو وطاپو ایله
تصرفنده اولدیغی تارلالرک بعض یرلرینی کمسنه‌لره
جلتک زراعت اولنه کلوب جلتک
زراعت ایدن کمسنه‌لر جانب میریه
قانون اوزره حاصلک ربعک
ویروب ثلثه ارباعنی اولکمسنه‌لر دن
اول کمسنه‌لر ینک الدقلری ثلثه ارباعی
جلتک عشرینی المغه قادر اولور می
الجواب جلتک میری السه‌دقدنصکره عشرینی
صاحب ارضه ویره‌لیه‌جق امر وار ایسه
عشرینی اله بیلور والا الماز

مسئله زیدک تارلاسنده حاصل اولان
کمر معدنی سپاهی عشرینی المغه قادر اولور می
الجواب اولماز کتبه محمد اسعد
افندی

بو صورتده قلیج الندە اولان سپاهی آخر قریەدن
بشرە ویرسە مشترکلری اهل قریەیه دلیده ویرسەلر
اعتبار قنقیسنە اولور الجواب سهمی زیادە
اولانە در قلیج دکل ایسە اهل قریەیه
ویرملکه فرمان اولنماسی
دخی مسموعدر

ایکی مشترکدن بری زیدە بری عمرە ویرسە هیچ برینک
صحیح اولماز اتفاق لازمدر هیچ بیورمش شرع شریفه
موافق اولان دخی بو در حصەسی کیتدی اعتباری
یوقدر بو مقولە اولوالامره
مراجعت اولنور کتبه
پیر محمد بهائی

مسئله زید فوت اولدقدن صکرە عمرو صاحب ارض
یرلرین بکرە ویروب ایکیییلدن صکره خالد تیمارم
بنم دخی حصەم ارتوقدر دیو اول یرلری آخره ویرمکه
قادر اولور می الجواب کرچه بو خصوصده سهمی
زیادە اولانە اعتبار اولنور اما ایکی سنه تصرف ایدوب
عشر اخذ اولنوب دلالت بولندقدن صکرە خالد
دخله قادر اولماز دلالت اذن
دخی معتبر امر عالی کورلمشدر
پیر محمد بهائی

ویتق سپاهیه رعیت یازلسه اسپنجه
و بادهواسی حاصل کیمە یازلدیسه
اکا ویرر رسم رجوم وجنایت ورسم
غنم و دکرمنلری وارجه رسم اسیاب
ویرر و بالجمله رعایا کبی سائر رسوم
ویرر

زید سپاهینک طپراغی اوزرندە اولان
دکرمانینی بکره بیع ایتدکده بر مقدار
اقچه سپاهی الملغه قادر اولور می الجواب
جبر ایلە اولماز
کتبه محمد بهائی

زید بر حاصل یرم کذنج وکرمت ایدوب
سو باشی اندن عشر عاعشر الور می
الجواب الیماز
کتبه عبد الله
افندی

مسئله زید

مسئله زید فوت اولدقده یرلرین طاپو ایله ویرمک
لازم کلدکده صاحب ارضک وکیلی اولان عمرو سوباشی
طاپو ایله ویروب برکوندنصکره صاحب ارضک
کندیدن طاپولنه فقطیسنه اعتبار اولنور الجواب
وکیل اصل کبیدر چونکه خالد مقدم طاپولمشدر
خالدک طاپو نامه سنه اعتبار اولنور
اعتبار اولنور کتبه الفقیر
محمد بهائی

مسئله زیدک دکرمنی عمروک تیماری داخلنده اولوب
لکن دفترده حاصل قید اولمامش ایسه دکرمن یری
دکرمن صاحبنک ملکی دکل ایسه ارضک
اجر مثلنی ولایة امورینی کیمه
تعیین ایدرلر ایسه
اکا ویریلور

مسئله زیدک تیماری طپراغنده اولان دکرمن خراب
اولوب اثر بنادن قلمیوب مالکی اولان
عمرودن اول خراب دکرمنک رسمنی
اون سنه الماینجه اول دکرمن
اوجاغنی طاپو ایله ویرمکه
قادر اولورمی
اولور

حین طاپوم طاپویه ویرمدین سپاهی وفات ایلسه یاخود معزول اولسه غبن واقع اولسه یا وکیلی ویرسه نیجه در بیانندہ در

بر صاحب ارض زماننده طاپویه مستحق اولان یرلری صاحب ارض طاپو ایله ویروب آقچه سن آلدقدنصکره بعده صاحب ارض اول رسم طاپوده غبن فاحش واقع اولمش تکرار طاپو ایله ویرهیم دیو نزاع ایتمک جائز دکلدر همان ابتدادن آلدوغی رسم طاپو ایله عمل اولنور اما ارض وقف اولسه حکم غیریدر

مسئله اوقاف سلطانیه دن بر قریه نك عاملی اولان زید ارض وقفدن بر مقدار یری عمروه اکسك بها ایله طاپویه ویرسه زیددن صکره وقفك متولیسی اولان اول یرلری زیاده طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور ولا نه مدر کتبه الفقیر ابو السعود افندی

مسئله زید متولی زماننده محلول اولان یرلر طاپویه مستحق اولوب رسمك آلوب طاپویه ویردکدنصکره زیدك یرینه عمرو متولی اولوب ذکر اولنان یرلری زیدك ویردوکی کمسنه لردن آلوب آخر کمسنه لره ویرمکه

زید سپاهی فوت اولوب تیماری امین موقوفات ضبط ایدرکن محلول اولان یرلری طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب مأمور ایسه اولور کتبه الفقیر محمد بهائی

زیدك یرنده عمرو واری بولسه داخی علی دخی اولسه عمرو بن بولدم دیو زید بنم ملکمده و بنم یرمده در دیو ویرمکه قادر اولورمی الجواب ملك یرلری کی عمل ارض صاحبنکدر اری طوتانکدر کتبه الفقیر ابو السعود افندی

قادر

قادر اولورمی الجواب طاپو دیدکلری وقفک اجارۀ معجّلهسیدر اجاره ایسه اکبر

اولکی اجر مثلندن سمدی زیاده ویرمکنه

اولیجق قادر اولور کتبه الفقیر

محمد بهائی

مسئله زید سپاهی محلول اولان تارلالری عمروه طاپو

ایله ویروب رسم طاپونک بر مقدارینی الوب

ماعداسنی المادین فوت اولسه ورثهسی

المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

کتبه یحیی افندی

مسئله زید محلول اولان تارلایی طاپو ایله ویرمکه سپاهی

طرفندن وکیلی اولوب طاپوی مثلندن نقصان فاحشله

ایله عمروه طاپو ایله ویرسه حالا سپاهی عمروه طاپوی

مثلنی تکمیل ایله دیمکه قادر اولورمی

الجواب اولماز کتبه الفقیر یحیی افندی

مسئله بر وقف تارلا محلول اولدقده متولینک وکیلی

اولان زید اول تارلایی طاپوی مثلندن نقصان

فاحش ایله عمروه طاپو ایله ویرسه متولی مزبورک

وکیلی اولان بکر طاپوی مثلنی تکمیل ایله دیو تکمیل ایتدرمکه

قادر اولورمی الجواب اولور

کتبه یحیی افندی

مسئله زید صغیر متوفی باباسندن انتقال عادر ایله

زید جومنده قوانلدن چیقان اری

اوغلنی بولوب قوانند قوید قده

زید مجرد بنم قوانمدن چیقمشدر دیو زید

الندن المغه قادر اولورمی الجواب

زیدک قواننددن چیقدوغی ثابت

ایسه اولور

انتقال ایدن بر قطعه یوبجه لعنی وصیسی اولان عمرو
اخ دن هنده بر مقدار اقچه بدل مقابله سنده معرفت
سپاهی ایله تفویض ایلسه بعده صغیر خ بور فوت
اولدقده سپاهی وصینك تفویضی صحیح دکلدر حالا
صغیره فانت ایتمکله مستحق طاپو اولور دیو هندك یدندن
الوب طاپو ایله استدوکنه ویرمکه قادر اولورمی
مقدما اولان تفویض معرفت سپاهی ایله
اولیجه اولماز کتبه الفقیر بحر افندی

مسئله زیدك حولیسی ایچنده اولان قونلقدن حاصل
اولان علدن صاحب تیماره اجرت ارض یا عشر
ویرمه حلال اولورمی الجواب ویرمك
لازمدر حاصل اولان یراکر
عشریه ایسه کتبه الفقیر
ابو السعود افندی

مسئله اریسی اولان زید وعمر سپاهیك عشر ویرمك
ایچون قوانلری بمقدار وارایسه صیجا قلرینك التنه
طامه وارنجه یعقوب سپاهی عشر استدکده کاه بن
بال صاتمزم وکاه صیجاق النده دریو تعلل ایلسه
ترغا عشری ویرمدین بالنی یمك حلال اولورمی الجواب
حلال دکلدر بلکه زهر قاتلدر سپاهیك حقی ویریلوب
اذن یمك کرکدر صیجاق الننده یغمقدن عشر ویرممك

لازم

لازم گلمز اول جهته اوچ درت فوائده در لکن معتبر
قانونده سکز طقوز قوانه وارنجه در

ارباب طاپودن اولنلر طاپولمدین فوت اولسه نیجه در

زید فوت اولدقده حامل زوجه‌سنی ترک ایلسه حملی
ظهور ایتمینجه سپاهی تارلالرینی طاپو ایله ویرمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز
کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله زید عمرودن تفویض ایلدیکی تارلالری زرع
وحاصلنده عشرینی سپاهی‌یه تسلیم ایله‌گلدی سنه‌دن صکره
عمرو فوت اولدقده سپاهی بن اول تارلالری عمرو
زیده تفویض ایتدکده اذن ویرمدم دیو ضبط وطاپو ایله
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اذن
ویرمیجک اولور کتبه الفقیر
محمد بهائی

مسئله بلا ولد ذکور فوت اولان زیدک تارلالرینی
قزی هند المزبوره طالبه اولوب هنوز دخی المدین هند
فوت اولسه حالا زیدک لابوین قرنداشی
اولوب اول تارلالری اولدوغی محلده [illegible] اولان
زینب طاپو ایله المزبوره اداء ایتدکده سپاهی زینبه
ویرمیوب هندک والده‌سی خدیجه‌یه ویرمکه

زید تصرفنده اولان میری تارلالرندن
اولوب بر مقدار یری اوغلی عمروه
وبر مقدارینی آخر اوغلی بکره [illegible]
نامیله سپاهی اذنسز تفویض
ایلسه تفویض مزبور معتبر اولورمی
الجواب اولماز

صورت مزبوره‌ده اول [illegible] نامیله اولان
تفویض معتبر اولمادیغنه زیدک اوغلانلری فوت اولدقده
صکره سائر اوغللری اول تارلالرده
حصه‌لرینی المغه قادر اولورمی الجواب
اولور

قادر اولوری الجواب سپاهی کیمه دیلرسه ویرر

کتبه یحیی افندی

مسئله هند تصرفنده اولان تارلالری زوجی زیده فراغ ایتدکده لکن معرفت سپاهی بولنمه حالا زید فوت اولدقده هند فراغ ضبوررم معتبر دکلدر دیو اول تارلالری ینه ضبطه قادر اولورمی

الجواب اولور کتبه الفقیر

محمد بهائی

مسئله زید وعمرو قرنداشی هندی اره ویردکلرنده بر مقدار تارلا ویروب لکن صاحب ارضدن اذن نامه الیویرمه لر هند اون سنه دن زیاده تارلایه متصرف اولوب متوفیه اولدقده صاحب ارض اول تارلایی طاپو ایله ویرمک مراد ایلدکده ما اذن نامه الیویرمامغله تارلا بزمدر دیو زید وعمرو طاپویه ویرمکدن صاحب ارضی منعه قادر اولورمی الجواب

اولمازلر

اون سنه دن زیاده تارلا دعواسی ممنوعدر کتبه الفقیر

محمد بهائی

مسئله زید متصرف اولدیغی تارلالرینی عمروه تفویض ایدوب بعده صاحب ارضدن اذن طلب ایتدکده

اذن

اذن ویرمیوب تعلل ایدوب اوچ سنه تصرف
ایتدکدنصکره زید بلاولد فوت اولمه حالا صاحب
ارض اول تارلالری طاپو ایله ویرمک استدکده
عمرو حجر زیددن تفویض ایتمدیکمده سن اذن ویردیکن
معلل ایلدک دیو صاحب ارضی طاپو ایله
ویرمکدن منعه قادر اولورمی
الجواب اولماز

مسئله زید تصرفنده اولان بر قاچ قطعه تارلالرینی
اذن صاحب ارض ایله بر مقدار اقچه مقابله سنده
عمروه تفویض و تسلیم ایتدکدنصکره بدل حرقومی
الدیغن زید فوت اولمه حالا زیدک
ورثه سی بدل حرقومی طلب
ایدوب المغه قادر
اولورمی الجواب
اولور

قانون بر سپاهینک تیماری قریه لرینک بادهواسی
دفترده حاصل یازلدقده اول قریه لرین رعایاسنک
بادهواسی دفترده حاصل یازلدقده اول قریه لرین
رعایاسنک بادهواسیچون جوارنده واقع بر قوروجی
قورودن قوروجیلر بادهوا ویرالورز دیو نزاع
ایدرلر ایمش اغاجلری اولان اورمانلردر رعایا

طائفه سنك وجه مشروح اوزره عائد اولان رسوماتی
ویرلرقده روجی دخل ایلمك لازم دكلدر
دیو ویریلور

قانون دفترلی رعیت طائفه سی تصرفلرنده اولان زراعته
صالح حاصل ویرر یرلرینی بلا مانع بوز حالی قیوب
واروب آخرك طپراغنده زراعت وحراثت ایلسه
تنبیه اولنوب بعد التنبیه ممنوع اولمازایسه زجراولنهم
ومقوله رعایادن ایکی عشرالنور بری صاحب ارضك
بری رعیتك اولور قانوندر امارعایا آخرطپراقده
باغ غرس ایلسه ایکی عشرالنماز باغ دیكمكدن منع اولنور
بوایکی قانون وضع اولنمغه سبب بودركه بومقوله
جفت وجبوغك بوزان رعیت اکیدن حالی دكلدر
یاواره آخرطپراقده زراعت ایده یاخود زراعت
ایتمیوب واروب آخرصنعته مشغول اولوراسه
جفت بوزان رسمی النور آخرطپراقده زراعت ایدندن
هم ایکی عشروهم جفت بوزان رسمی النمازاماسپاهینك
طپراغنده زراعته صالح وحاصل ویرریرلرینی اکدن
صکره واروب آخرطپراقده دخی
زراعت ایلسه ایکی عشرالنماز
قانون قدیمدر

قانون دفترده یازیلو رعیت ورعیتی اوغلاری امرشریف ایله

دوشمه عجمی اوغلانی اولسه یاخود مسلمان اولوب
عجمی اوغلانی یکیچری اولسه رعیتلکدن چیقار اما بونلرک
اوغللری و قرنداشلری دفترده یازیلو رعیت
اولسه بونلر یکیچری اولمغله انلر دخی رسم رعیتدن خلاص
اولمازلر کما کان رعیتدر یکیچری اولدقدن صکره
اوغللری رعیت اولماز یکیچری اوغلندن رسم رعیت
آلنماز دفترده یازیلو رعیت قاضی و مدرس و ملازم
اولسه رسم بناک و رسم مجرد آلنماز اما دانشمند نامنده
اولوب تحصیل علمده اولمیوب کندی هواسنده اولنلر
رسم رعیت آلینور و الرسولدن رسم بناک و رسم
مجرد آلنماز حتی دفترده یازلسه اعتبار یوقدر یازیلو
رعیت صکره دن خطیب و امام اولسه مادامکه خطابت
و امامت خدمتنده اولالر رسم بناک آلنماز
اما خدمتنده رفع اولنه
ینه آلنور قانوندر

رسم قشلاق و ییلاق و جر عالر احوالی بیاننده

رسم قشلاق و ییلاق دفترده یازلدوغی تقدیرجه
قشلاق و ییلاقه هر کیم چیقوب قشلیوب و ییلایوب
اوتندن و صویندن انتفاع ایدنلردن محللرینه
گوره رسم آلنمق قانوندر دفترده یازیلان رسمی ویررز
دیو نزاع ایدهمزلر بوبابده اعتبار محلنه گوره رسم آلنور

اسپنجه و بناک و چفت و رسم چفت ما
عادت نه گونه اولورسه اول گونه
معتبردر

دفتر موجبنجه الناسز اوتلاق قانونی دخی بودر خارجدن كلنلر قيونلريله اوتلاق زماننده كلوب طوروب اوتندن صويندن انتفاع ايدوب عشر ورسم كبی نسنه ويرمزلر ايسه اولمقوله لرين ايها اوجيوزقيونلر بر سورو عد اولنوب اعلاسندن بر قيون واوسطندن بر شيشك
ادناسوريدن بر طوقلو اوتلاق
حقی النمق
قانوندر

قانون مراعيلرنده تعيين حدود ديو قدر قديمدن نه يرده طواريوروديو كلمش ايسه اومحللرده يورر وقديم قرقاوللی ييليه قديم ديلمز قديم اولدركه انك اولين كمسنه بلميه وقديمی مرعا اولوب صاتلمز وزراعت اولنمق خلاف قانوندر جبراً زراعت ايدرلر ايسه
ينه مرعی لغنه اوزره حكم اولنور زيرا اهل
قريه نك طوارلرينه مرعی مقدمدر
بو قانون ايله عمل اولنور

قانون بر قشلاقك وياخود بر ييلاقك قديمدن مخصوص مستقل طوارلری يوروب اوتندن وصويندن انتفاع ايده كلدكلری مراعيلرين بعض كمسنه لر زراعت ايلسه لر منع اولنور قديمی ايله عمل اولنه وحكم شريف ويريلدرر قديمی يرلر زراعت اولنور ايسه طوارلر

قشلاق حقنك دخی جمعی زمانن خبر ويره اولزمان النور وحصاد اوتلاق چايره اوراق كيردوكی زمانه اعتبار اولنور يعنی اوتلاق حق اودت ايرشوب طوار اوتندن وصويندن انتفاع ايلدوكی زمانده معتبردر خارجدن طوار ايله كلوب نيجه كون اوتندن وصويندن انتفاع ايلدوكی زماندر وعشر ورسم ويرميلردن اوتلاق حقی النور زيرا زراعت وحراثت ايدوب عشر ورسم ويرنلردن اوتلاق حقی النمز قانوندر

بو رنجك يرلر قالماموق لازم كلور جمله دن مرعى
مقدمدر جبرا زراعت اولنه دخى قشلاق ويلاقا
مرعى لق ايچون حكم اولنمز مكر كه اول يلاقلرك حالى
دكوهى يرلرى اولوب صاحب ارض اذنيله احيلوب
زراعته قابل اولسه اول وقت دخل اولنماموق
كركدر

قانون اما بر قريه نك طپراغنده اولان قشلاق
ويلاق اول قريه اهاليسندن غيرى خارجدن كلوب
قشلايوب ويلايوب رسمك صاحب ارض الموق
استدكده حالبوكه قريه اهاليسى بزم قريه لرك طپراغنده در
سكا دفترده يازيلان رسمى ويروب زياده سن الوب
بعض دوشن تكاليف ويرمزيز ديو نزاع ايلسه لر اولاق
وقشلاق ويلاق حقنده اهل قريه نك
علاقه سى يوقدر جمله محصولى صاحب
ارضه حكم اولنمز قانون
اوزره امر شريف
ويريلور

قانون حصاد وقشلاق رسم قشلاق زمهريده النور
قانون دفترده رعيت قيد اولنوب لكن اصلا اوزرنده
عهده سنده بر دورلى يرى قيد اولميوب بغير طپراغله
مسطور اولميوب هيچ برى اولميان رعيتدن بوسش

بر سپاهينك دفتر جديد خاقانيده سنده
مقيد اولمش رعيتى آخر يرده جلوسيه
قيد اولنسه رعيت اولمغله منافى دكلدر
قانون

بر سپاهينك رعيتى كوچى وباغچى اولموق
رعيتلكدن منافى دكلدر كوره جيلكسز
وباغچيلك عوارضدن مسلم اولموق
ايچون دراندره رعيت يازيلان
رسمك ويررهمان عوارض ويرمز
جمله رعايايه متوجه اولان انلره دخى
اجرا اولنور قانوندر

یره آلنان رسم بر مقدار جبه آقچه اکا بناک درلر رسوم
عرفیه دندر اما طپراقسز اولمیوب طپراقلو اولان رعیتدن
آلنان چفت حقی اکا ایسپنجه در رسوم شرعیه دندر
حرّاج موظفه در شیخ الاسلام ابو السعود
اراضی یه متعلق بسط ایلدیکی مسائل شرعیه دندر سپاهینک
حلال حقیدر چونکه یازلمشدر رسوم عرفیه دن اصلا النده
یری اولمیان رعایادن جبا بناک ادینه آلنانی وانک
وانک امثالی رسوم دیمشدر طیب و حلال
دکلدر مرحوم مفتی بابل رحمه الله

قانون شرعیه سؤال جوابنده بناک وقره بناک
ونوتوتون حقی یره بغلنمش اولمیه
حرامدر دیمشدر

بر رعیتک تصرفنده یرلری یوغیکن دفترده
اوزرینه نیم چفت یازلمز ونیم چفتدن یری آقز اولان
رعیت اکنلو بناک یازیلور
قانوندر
حمزه پاشا

قاضی و مدرس و سپاهی و ینکیچری و طوغنجی و جبه جی
و قیتوجی و چاوش بوسکز طائفه نک رعیت اولمازلر مجرد
اسملری رعیت دفترنده بولنمامغله رسم بناک و رسوم
آلنماز قانوندر

و رسم دیدکلری توتون حقی دیدکلری
خارج رعایا کلوب بر قریه ده ساکن
اولوب عشر و رسم کبی اول قریه
سپاهیسنه ویرسنه ویرمزلر چه اومقوله
خارج رعایانک اولورلر ندر البته
آقچه رسم دخانه الورلر چه دلرندن آلنماز
قانوندر خانه دن آلنماز آدم باشنه
بر آلورلر قانوندر

دربیان

در بیان قانون احوال رسوم زمین خاصه مزارع جفتلک بیان شد

رسم زمین بغایت خاصه یلنبه بر یاخود صو بصر یردن
ایکی دونمه براقچه وسط یردن اوج دونمه براقچه ادنا یردن
بش دونمه براقچه النور بر جفتلک یری اکا دیرلر که
خاص یردن یتمش وسکسان دونم و اوسط یردن
یوز دونم و ادنا یردن یوز اوتوز دونم بر جفتلک
اعتبار اولنمشدر و دونم دخی خطوات متعارفه ایله
طولاً وعرضاً قرق خطوه یره درلر
جفتلک ساحه سنک تربیعی
ارشون ایله یتمش
بش ذراعدر

قانون بر رعیتک تصرفنده یرلری یوغیکن دفترده
اوزرینه بتون جفت و یاخود نیم جفت یازلسه
بو بابده دفتر ایله عمل اولنماز ولایت یازلدقده دفترده
هر بر رعیتک النده بتون جفتلک یری یوغیکن اوزرینه
یازلمق قانوندر خبردار اولمدقلری ایچون بتون جفتی
اولانک اوزرینه نیم جفت و نیم جفتدن اقل اولان
الکنلو بناک یازیلورایکن اوکوزلک بر جفتدر
ایکی زیو یله براوکوزلکدر درت زیو یله بر جفت
اولور بعض نااهل محررلر قوجه ایلی سنجاغنده بر جفتلکی

رسم مجرد و رسم بناک و اسپنجه و رسم دخان
و رسم جفت رسملرینک جمعی زمانی
عارت اینک ابتدا اسیدر اولنز عاری
معتبردر اول کون کیمک تحویلنده دوشرسه
عارت محصولی جمله انک اولور

بنجه اولمیوب ایلیشه واوچ ویشر واون اقچه لق
دوتر رعیت اوزرینه یازلمش لردر بویله یازلمق
قانوندر زیرا بر قریه نک قاچ چفتلک یری واردر
معلوم اولماز بتون چفت ونیم چفت بوطریقیله بیلینور
وخارج رعیت النده ورعایا اللرنده بولنان یرلر
اوزرینه نه مابینیه یازلمق قانوندر ودخی پادشاه
قولی النده یر بولنه متعلق قوللرینک اوزرینه
یازیلور قول طائفه سنک رعیت کبی دفترده
اوزرینه یازلمق قانون
دکلدر

قانون کافرک حین تحریرده تصرفنده اولان یرلری
صکره دن مسلمان ویاخود عورت النه دوشه
حین تحریرده دفترده اول یرلردن صاحب تیماره
اسپنجه یه محسوب ایسه اول یرلری تصرف
ایدن هر کیم اولورسه اولسون
اسپنجه ویرر

قانون قدیمی رعیت یرلرین طوتان یوروک اولسون
وغیری اولسون چفت اقچه سنی اکا قوللق اقچه سی دیرلر
انی دخی اول ولایتده رسم چفت دفترده قاچ اقچه
تعیین اولنمش ایسه ویرملک قانوندر اما یوروک
طائفه سی صکره دن کندی ایالته لریله احد قلدیرلرین

بتون

بتون جفتنه تخملی وارجه اون ایکی اقچه رسم النمق
قانوندر

قانون یورک طائفه‌سی کندی بالته‌سیله یکیدن
احداث قلدی یرلردن بتون جفتدن اون ایکی اقچه
ونیم جفتدن التی اقچه ویررلر زیاده ویرمزلر بو حال
دفترده حاصل بغلنمیان حالی یرلری احداث قلدقلری تقدیرجه‌در
بوقه یورک طائفه‌سی رعیت یرلرینی تصرف ایلرسه
جفت رسمک وعشرین سائر رعایا کبی
ویررلر

در بیان قانون رسم عروس بیان شد

زیدک دفترلی رعیتی هنده کوجوب قریه‌ده ساکن
ایکن وجوه کلان قزلرین اره ویردکده کردک
حقی زیدکمی اولور یوقسه شهر ضابطنکمی اولور
الجواب شرعا شهر بعده کردک حقی دیو اقچه المق یوقدر
اما شرع اولورسه سپاهیه دخی حرام اولماز لکن
بر قاچ کون هنده کوجمکله شهرلو اولمازیه
سپاهی جبر اتمکله مأمور در کتبه
محمد بهائی

مسئله زید سپاهینک قریه‌سنده حاصل اولان بکره
تزویج ایلسه کردک حقی زیدکمی اولور خالدکمی اولور
الجواب شرعا مصلحت دکلدر قانوندی قرطفنه کوریلور

اصحاب مناصب وسائر عسکری
طائفه‌سی ارباب تیمارک طپرغنده
زراعت وحراثت ایلرلر اول
یرلرین عشر ورسملرین ویررلر
ویکیجری حلقی قدیمدن رعایا یرلری
اولمیوب رسم وحاصل دفترده بغلنمیان
خالی یرلری کندی بالته‌لریله احداث قلدقلری
سالاریه ورسم زمین که یرقوللقجیلغی
ویرمزلر همان عشر ویررلر
اما قدیمی رعایا یرلرین تصرف
ایدرلرسه عشر ورسم دخان رسمی
وجفت رسمی ویررلر قانوندر

بو مقوله ده اولو الامره مراجعت اولنمق کرکدر
کتبه الفقیر محمد بهائی

مسئله زیدک آباعن جد السنده پادشاه عالم پناهدن
صدقه اولنمش حکم شریف اولوب رسوم عرفیه دن معاف
و مسلم اولوب اسوه حال اولسون دیو مقرر نامه شریفی
وار ایکن سپاهی طائفه سی و غیریلر امر شریفه
مخالف رسوم طلب ایدوب المغه
قادر اولورلرمی
اولمازلر

قانون غزاده زید ذمی کفار بنیغ محاربه ایلمکین تیمار ویرسه لر
سپاهی کالاول کبی اسپنجه المغه قادر اولورلرمی
اسپنجه دید کلری تکالیف شرعیه دن ایسه مسلماندن دخی
جفت اقچه سی ادینه الیورلر سپاهیلر معاف ایسه زیددن
دخی المازلر بو مقوله نسنه لر اولو الامره مراجعت
اولنمق کرکدر کتبه الفقیر بهائی

مسئله زید ذمی ساکن اولدیغی قریه دن قالقوب قطع
علاقه ایدوب آخر قریه ده توطن ایدوب ساکن اولورایکن
قریه سی سپاهیسی اولان عمرو زیددن سن بنم دفترلی
رعیتم دیو اسپنجه و رسم رعیت و جفت بوزان
نامنه بر مقدار نسنه المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید یرلرین عمروه تفویض ایدوب
آخر دیاره جلای وطن اولدقده
صاحب ارض زیدک جفت بوزان
رسمک المغه قادر اولورمی الجواب
اولماز
تعطیل یوغیکن بدن لازم کلدی
بو خصوصده جاری اولان امر عالی
شرع شریفه موافقدر کتبه بهائی

زید

زید ذمی قریه‌سندن قالقوب و قطع علاقه ایدوب
واروب آخر قریه‌ده توطن ایدوب اوزرینه لازم
گلان تکالیفی اول قریه‌ده ویررایکن قریهٔ اولی
اولان قریه‌ده رسم بناک اقتضا ایدن
اراضی‌یه متصرف ایسه اولور
والا اولماز کتبه الفقیر
محمد بهائی

در بیان قانون احوال اعشار رسوم باغ و مقطوع و دونم بیان شد

دفترده مقطوع ویاخود یالکز رسم باغ و خراج یازلسه
یازلسه دفترده یازیلان رسم الثمار عشره معادل مقطوع
و رسم خراج باغ آلنور عشره معادل ویرمزلر ایسه شرعیله
عشری آلنور دیو احکام شریف ویریلور
دیوام وبله کلمشدر

قانون باغلرده دفتر جدیدده و عتیقده مقطوع و یاخود
رسم دونم یازیلوب یرلری صکره‌دن خرابه مشرف
اولوب کروم قالمیوب یرلری زراعت و حراثت
اولنسه مقطوع و رسملری بوزلمش اولور اصحی دفتر
معتدا مقطوع و رسم یازلمش دیو نزاع ایدمزلر اول
یرده حاصل اولان نسنه‌دن سپاهی الحق عشر آلور
قانون و سائر خصوصنده دخی رسم دونم باغ یازلسه

بر ولایتده عشر خمسدن الله کلمش ایسه
اول ولایتده اولان چایر یرلردن
عشر خمس آلنور اوندن بر ویررز دیو
نزاع ایدمز قانوندر

جفت بوزان رسم خصوصنده مسلمان
اولان رعایا دخی داخلنده فرمانلر
صادر اولمشدر

دونم اولان باغلر مساحه اولنور دونم یازلمیان
باغ مساحه اولنماز

قانون عشر خمسده یازیلان یرلردن حین تحریرده
باغ اولوب بعده اول باغ خرابه متشرف اولوب
اول یرلرین زراعتیله ایلیه‌لر حاصل اولان ترکه‌دن
خمس آلنور باغ ایکن دونم ویرردک یا خود مقطوع
ویرردک دیو نزاع ایده‌جکلر اولماینده
ترکه‌دن عشر خمس اله کلمکله
ینه خمسدن آلنور

قانون بر صاحب ارضک تیماری قریه‌سی طپراغنده
اولان باغلردن دفترده عشر یازلسه اول باغ ایچنده
اولان میوه اشجارندن دخی البته عشر
آلنماز اگر رسم یازلسه اول اشجاردن
البته عشر آلنماز قانون
قدیمدر

قانون وینق طائفه‌سی سپاهینک خارج قریه‌سینک
حدودی داخلنده اولان طپراقده اورمان یرلرین
تحریردن صکره بالته‌لر ایله آچوب بر مقدار یرلرینه
باغ غرس ایتمش اولسه‌لر اول باغلرین حاصل اولان
اوزملرندن شرعله عشر سپاهیه حکم اولنوب آلیویریلور
بو وینق ازجه تعلل و نزاع ایدرلر قانوندر

سالاریه‌سی دفترده مسطور اولمیان
سادات و سپاه چفتلکلری یرلرینک
سالاریه آلنماز
کتبه برهانی

قانون

قانون سپاهیلر دفترده حاصه یازیلوب قدیمدن
حاصه لق اوزره ضبط اولنه کلن یرلرده باغ غرس
اولنه صکره دن کلان سپاهی حاصه جفتلکمدر دیو قلع
ایتمک جائز دکلدر ربع حاصلک سپاهی الملق
قانوندر دیو جمهرات حصه نلری
حکم شریف جهان مطاع
ویرلمشدر

قانون عشر باغ وبستان ومیوه ورسم باغ حاصل یازیلان
یرده حصاد اعتباری بو وجهله جاریدر باغ وبستان
ومیوه دن دفترده عشر مقید ایسه اوزم وسائر فواکه
ایرشوب اکلی قابلیته کلدوکی زمان کیمک
تحویلنده واقع اولمش ایسه عشری
انکدر اول زمانده اعتبار
بودر

قانون حصاد رسم باغ رسم یازیلان یرده اوزم ایرشوب
کمالن بولوب کسلوب سبته کرمک جائز اولان
زمان معتبردر وحصاد سیره اوزم ایرشوب کمالن
بولوب تکنیه کیروب صقلدوغی زمان
معتبردر قانون
سلطانی

قانون مطلق صبان کیروب زراعت اولنان یرلرک اولماش

بر تیماره خارجدن یورکلر کلوب قشلاسه لر
مصرح قشلاق رسمی دفترده یازلمش ایسه
الورلر صراحةً یازلمش دکل ایسه وقدیمدن
اول یرلرده رسم قشلاق النه کلمک
اگر معتاد ایسه الورلر معتاد دکل ایسه
النمازلر

وخنزیردن صکره غرس اولنان باغلردن عشر النمق قانونی
قدیمدر

در بیان اعشار وخمس وسالاریه سپاهیلره متعلقدر

عشر ایله سالاریه اولان بغداد واریه وجوار دن عشر ایله سالاریه النه کلمشدر سالاریه نك مضمونی متمم عشر دیمك اولور سالاریه زمان مقابلهسنده دره وبرزه وایلنده اغالق ایچون دیمك اولور نخود ومرجمك وبقلا وپنبه وصوسام وکندر وکتان وطاریدن سالاریه النماز وکتان تخمندن عشر النماز همان کتانندن النور زیرا کتانی رعایا سپاهی یه یومشدوب ویررلر دوکمدن الدیو ویرمزلر انکیچون مقابلهسنده تخمندن البتة عشر النماز قانون
قدیمدر

قانون عشر خمس یازیلان یرلرده حین تحریرده باغ اولوب بعده اول باغ خرابه مشرف اولوب یرلرین زراعت ایلسهلر حاصل اولان تزکهدن خمس النور باغ ایکن دونم ویرردك دیو نزاع ایدهمزلر اول ولایتده تزکهدن عشر خمسدن الته کلمکله بینه خمس النور قانوندر

یورکدن رسم دخان النماز قشلاق ویایلا فاحقی النور قانوندر

قانون تعطیل ارض ایدنلردن بری تضمین اولنور دیو تضمینی اولنلرده قانون عثمانیه رعیتك یرلری بوزدوغی

بتون

بتون جفتدن اوچیوز اقچه و نیم جفتدن یوز اللی اقچه
و ربع جفتدن یتمش بش اقچه بو سؤال اوزره الیور اما
شرع شریفده یرك ضرری نه مقدار ایسه سپاهی یه تضمین
ایدر هر سنه طلب و تضمین و تحصیل اولنور زیرا رسم
جفت بوزان خصوصنده گذشته
اولماز قانوندر

قانون زید سپاهینك قریه سی اهالیلری ظلم الملردن ضرورتدن
قریه لرین براغوب بر قصبه یه توطن ایلدکلری زیدك
یرلرین تصرف ایتمزلر ایکن زید سپاهی سنه المغه قادر
قادر اولورمی الجواب اولماز تعطیل ایلدکلری
عذر شرعی ایله اولمغله ضمان یوقدر
کتبه الفقیر محمد بهائی

قانون اشقیا متولیسی اولمغله رعایا و برایا قدیمی یرلرین
فراره مجالی اولمیوب بالضروری فرار ایلیوب حالا
هر کیمسنه بر لی یرینه وارمق فرمان اولنمغله اول مقوله
پراکنده اولانلرین یرلری اوچ ییلدن زیاده بوز
و خالی قالمغله دکرمن و باغ و باغچه لرنده تقدیر اولنان
عشر و رسم ویرلمامکله صاحب ارض اولنلر اصحاب
مناصب و قول طائفه سنه طاپو یه ویروب و بعض
فضولی تصرف ایدوب بو بابده رعایا و برایا یه زیاده
ظلم اولدوغی پایه سریر اعلایه عرض و اعلام اولنمقدن صکره

بیک اون سکز محرمنک غره سندن اوچ ییله دکین یرلرینه
واران رعایانک یری و چایری و ملکلری کندولرینه
تسلیم اولنوب انک کبی طاپو ایله آلنان آقچه‌لرین صاحب
ارضدن کرو آلمق فرمان اولنمشدر
قانون سلطانی در زمان
حمزه پاشا

مسئله عشر سالاریه ایله مخلوط اولسه سالاریه‌نک مقداری
اخراج اولندقدن صکره یدنده قالان غله‌نک حلنده
شبهه اولورمی الجواب سالاریه‌نک حصتی مقرره میدر
عشر آدینه آلنان عشر دکلدر ارضک خراج مقاسمه‌سیدر
خراج البته اونده بر اولماز ارضک تحملینه کوره آلنور
نصفنه دکین آلنماق مشروعدر سکزده بر
آلمق ارضک تحملی اولیجق حلالدر
کتبه الفقیر ابو السعود

قانون بر تیمارده خارجدن یورکلر کلوب قشلاسه‌لر
اکر مصرح قشلا رسمی دفترده قید اولنمش ایسه اکا کوره
آلنور و یورک طائفه‌سی یورکلکدن فارغ اولوب بر قریه‌ده
یرلشوب زراعت و حراثته مشغول اولوب محرر ولایت
اون ییلدن زیاده ساکن بولنمغله و ساکن اولدوغی
قریه‌ده رعیت یازلدوغی تقدیرجه یورکلکدن خلاص
اولمیوب ینه یورک بکلری حقلامغه امر شریف ویریلور

ایدی لکن بر قریه ده ساکن برایکی یورك ایچون کاه یورك
بیلی کاه یورك چوریاشیلری برحصلی آدم ایله اول قریه یه
واروب بر قاج کون مفت مجانا یم دیمك طلبیله رعایای
تعجیز ایدوب قریه صاحبنك دخی محصولنه ضرر ترتیب
اولندوغی طغوزیوز سکسان درت تاریخنده پایه
سریر اعلایه عرض اولندقده محروسه ولایت بریورکی
اون ییلدن زیاده قریه ده ساکن بولوب اول قریه یه رعیت
یازلمش اولیجه دفتر موجبنجه عمل اولنوب من بعد یورك
بکلرینه رنجیده ایتدرلمیه دیو خط همایون ایله فرمان بیورلمغین
اول مادده دستورالعمل اولوب یورك بکلری دخل ایتدرلمك
اوزره اوامر شریفه ویرلوب قانون نامهٔ همایونده
مسطوردر مفید در مرحوم جمزه پاشا خطیبلیه مرحوم حصلی حسین افندی
التوقیعی حطیله اولزمان عصرنده اولان
وزیره بو منوال اوزره درکنار
اولنمشدر

قانون بش اون کره غزایه کیدوب آباعن جد سپاهی اولان
زیددن نزول وسائر تکالیف النورمی **الجواب** نزول
سفرکیدنلر ایچون النور شرعی بر مصلحتدر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نفسکز ومالکز ایله
ودیلکز ایله جهاد ایدك دیو بیوردیلر نفسی ایله ایدندن
مال النفس مشروع اولنماز دین ایله غزا ایتمك دخادر

انعامه جمعی بو قبیلدندر اما عوارض ایله نزولک فرقی
واردر

قانون عوارض خراج ارض قبیلندندر تخصیص ملک ایچوندر نزول اقچه ایله الینور تخصیص نفس کبید تخصیص ملکده ملکه کوره تخصیص نفسده برابر چکیلور کذا

فی قاضیخان قانون سلطانی

سلطان مراد خان غازی زمان شریفلرنده ابتدا سپاهی وسلحدار اولمق ارباب تیمار اوغللری محروم اولمیوب وبیتی یازلمق جمله سی روم ایلی ولایتنده بوسنه تیمور طاشی پاشا النه سبله اولنمشدر

شریک یرلر سپاهی یه عشردن زیاده نصف وخمس یازلسه نیجه در

بر سپاهیه دفترده شریک یر قید اولنسه اول سپاهی نصف تخم ونصف اوکوز رعایایه ویروب بعده حاصل اولان محصولک نصفنی صاحب ارض ونصف آخرینی زراعت ایدن المق قانوندر اما صاحب ارض نصف تخم واوکوز ویرمدیکی سنه ده نصف محصولی الماز همان عشرین الور بایکه دفترده شریک یر قید اولنمشدر دیو رعایایه تعجیز ایده مز

قانون سپاهی یه دفترده شریک قید اولنان یرلری

بر ولایتده عشر خمسدن الته کلمش ایسه اول ولایتده اولان چایرلردن دخی عشر خمسدن النور بزاوینده بر ویررز دیو نزاع ایده مزلر قانوندر

صنط

ضبط ایدن رعایا فوت اولوب اول یرلری قانوناً اوزره
اوغللرینه انتقال ایتدکده قدیمدن اول یرلری تصرف ایدنلر
نه منوال اوزره ایده کلمش ایسه اولدخی اول منوال اوزره
متصرف اولوب هر بری بر و ایکیشر تارلا زراعت
ایتمک ایچون بشقه بشقه تخم اوکوز صاحب اولانلر
طلب ایدرلر ایسه قدیمدن نه منوال اوزره تصرف
اولنوب محصول آلنه کلمش ایسه ینه اول
منوال اوزره محصول آلنمق
قانوندر

قانون درلک صاحبلرندن هر اختیار اولنلر یعنی
چاوشلردن و متفرقه‌لردن و کتابدن و زعما و تیمار زعامتلرکه
یازولرین ویروب سفردن قالمسونلر استیانلر سفر
ایشوندر فرهاد پاشا زماننده اولمشدر بعده کبریلی
زماننده دخی اولمشدر

مسئله عقار ملک یرده دیرلر اوزرنده کی بنا اکا
تابعدر و سپاهی یرنده و وقف یرده اولان منقولات
قبیلندندر دیو جواب بیورلوب بو تقدیرجه کلیاً
ممالک پادشاهیدن حالی دکلدر سپاهی و یا وقف
یری و یا خود خاص همایوندر بونلرده کیفیت ملکیت
نه وجهله ایدوکی بیان اولنه الجواب شهرلرین ایچنده
اولان او یری و باغلر و باغچه‌لر یرلری کلیاً صحیح ملکدر

ولمسشرهم اولان نلرملك دكلدر سلاطين تمليك ايدوب ملك نامه
ويرميمنجه ملك اولمار سببى بو دركه عنوة فتح اولان ولايتلرى
وصلح ايله فتح اولان ولايتلرين طبرافلرين سلاطين لقفا
لمسنه يه تمليك ايتميوب بيت المال ولايتلرين طبرافلرى التيقونلمشدر
متصرف اولنلره اجاره ايله ويرلمشدر طاپو ادينه النان
اجارهٔ معجله در باصمه اقچه سى دينه النان خراج موظفدر
عشر اديله النان اقچه خراج مقاسمه سيدر
بو معقوله يرلر ارض مملكتيدر لكنه

محمد بهائى

دربيان قانون سپاهيه عشرى دمت ايله تركه نقل انبار ايليه ويا بازاره ايلتمك بيان شد

صاحب ارضك تيمارى طبراغنده اولان محصولى صاحب ارض
كندوسى يا خود وكيلى حاضر و موجود اولوب تعشير
ايتمدين محصولى حرمن يرندن قالدرلمز اما صاحب ارض
اولنلره دخى تعشير زماننده كندوسى ويا خود وكيلى
حاضر وموجود بولنمق لازمدر قانون
منيفدر

قانون بر ولايتده تركه عشرى قديمدن تارلالريده
دمتدن الله كلمكله عسكرى طائفه سى عشرلرين دمتلريله
حرمن يرينه كتورمك قانوندر
اما رعايا طائفه سى دمترين حرمن يرينه كتوروب

بعده

بعده سپاهی ایچون دوکی ویرمک قانوندر بو منوال اوزره حکم شریف ویریلور

قانون بو رعیتك عشری هر هفته طوره رو تر که صاتیلور اقرب بازاره وکویده اولان انباره گتوردیمك قانوندر و خارج رعایا ه دخی بو قانون جاریدر اجرا اولنور

قانون وحصاد اعتباری تر که دن بو وجهله جاریدر که بر یرده تر که کاله ایرشوب کمالن بولوب جائز اولان زماندر بچلمك وحرمن اولمق لازم دکلدر

کذلك بچلمك ایرشوب کمالن بولوب بچلمك جائز اولان زمان معتبردر وحصاد و داری وچودار وعلف ایرشوب کمالن بولوب بچلمك جائز اولان زمان معتبردر وحصادینه قوزه غی کوکلکدن چیقوب صاروب کمالن بولوب اغزندن پنبه اسکاره اولدوغی زمان معتبردر کیمك نحوبانه واقع اولورسه اولالور

فرمان مضمون اوقاف نواحیسنده واقع اولان کوی باغلرینك خراج شرعی معدارنجه اون لبرا اقچه مقاطعه تعیین اولنوب الی امنا نه ابو اسلوب اوزره تصرف اولنورایکن بعض کمسنه لر بغلرین بوزوب

تیمار ایتمیوب یرلرین چایر یا حاصلق ایدیننوب خرابدر
دیو هر دونمه اللیشر اقچه ویرمک استیوب وقفه عذر
اینمش ایدی باغ ارضنده قصور یوغیکن صاحبلری
قصد ایله تقصیر ایله خراب ایدوب چایر و حاصلق
ایلدکلری باغلرین اونر بشر اقچه اوزره مقاطعه ایله ویره
صاحبلری تقصیری اولمیوب بلکه ارضک باغ اولمغه
قابلیتی اولمدوغی سببدن خراب اولوب بالفعل باغ
محصولی قدر منفعتی اولمیان یرلرین زراعت اولندکده
حاصل اولان حبوبک ثمنی الدوره سن و زراعت
اولنمانلرک دونمه اللیشر اقچه الدره سن ارضک قصوری
صاحبنک تقصیری اولمیوب بلکه صاحبلر ضعیف
یا فوت اولوب اینایی قادر اولمدوغی سببدن
خراب باغلرین صاحبلرینه تعمیرینی تکلیف ایدوب
قبول ایدوب بعد التعمیر مقاطعه یا بر مقدار الدک
ویرمکه ملتزم اولورسه فیها والا خارجدن اوسلوب
مذکور اوزرینه قبول ایدوب تعمیر ایدر کمسنه بولنورسه
اکا ویرهسز والا طالب بولنجه صاحبلرالنده ابقا
ایدوب زراعت اولندقدن ثمنی حاصل زراعت
اولمیانلردن اللیشر اقچه الدره سز دیو طقوز یوز
یتمش بش سنه سنده فرمان عالی
صادر اولمشدر

مسئله زید عمرک حاجلو باشتنه سنده زمرعی
متصرف ایکن زید با مدن قالمشدر
دیو اوتوز سنه مرور ایتمکله عمرو
معاونت ایدوب ویرمیوب
بو تقدیرجه زمان مرور ایتدکجون
ویرمکه قادر اولورمی الجواب
اولماز

مسئله زمان مروری مانع دکلدر باشتنه
صاحبی بنه معاونت اولور کتبه احمد
چلبی المفتی
بموستار

مسئله بو صورتده زید اوتوز ییل معاونت
ویرمیجک عمرو کچن ییلدرین معاونتنی
طلب ایدوب المغه قادر اولورمی
الجواب اولور کتبه احمد المفتی بموستار

مسئله زید

مسئله زید عمرو بعض کمسنه لرین تارلالرینی فضولی ضبط
و بر قاچ سنه زراعت ایدوب محصولی المش اولسه لر
حالا اول کمسنه لر ظفر بولدقده تارلالرینی مزبورلردن
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر
کتبه محمد بهائی

بو صورتده اول کمسنه لر تارلالرینی زید و عمرودن
الوب ضبط ایتدکدنصکره مزبورلرین اول تارلالری
زراعت ایتدوکی سنه ایچون حقوقلردن
اجر مثل المغه قادر اولورلرمی
نقصان ارض
بدلی لازم
اولور

مسئله ارض میری تصرف ایدنلر اعشار و رسوملرینی
ادا ایدوب صاحب ارضه رضالسندن محصوللرینی
تارلادن قالدرمغه قادر اولورلرمی
اولمازلر ممنوعدر و خیانتدر بلکه یرلرین
اللرندن اخراجه باعث اولور
کتبه الفقیر محمد بهائی

در بیان رسوم اسیاب و سبزوات

بر کمسنه نک تیماری طپراغنده رسم اسیاب دفترده
حاصل یازلمه اول دکرمن اکر بر سنه تمام یوریرسه

بر دکرمن زید سپاهی یه حاصل قید
اولنوب مزبور دکرمن یرینی میری
جانبندن موقوفات امینندن عمرو
طاپو ایله السه تنقیصی معتبر اولور
الجواب دفترده زیده حاصل قید
اولندیسه موقوفات امینی ویره مز
کتبه ابو السعود اهدی

التمش الی اقچه التی ای یوررسه اوتوز اقچه واوج
ای یوررسه سیل دکرمنلری ایسه اون بش اقچه
النور قانوندر اما قریه نک طپراغنده تحریردن صکره
دکرمن احداث اولنسه رسمی صاحب تیمارک اولماز
موقوفجی رسمک الورلر احکام
شریفه ویریلور قانوندر

مسئله بر تیمار سپاهینک قریه سی طپراغنده رعایادن
بعض کمسنه لر بستان وصوغان وسائر سبزه لردن
صاحب ارض عشر طلب ایتدکده تعلل ایلسه لر اول
سبزوات اولری مهمانیچون اولمیوب بازاره کتوروب
صاتوب انتفاع ایدوب اکر دفترده رسم قید اولنمش
ایسه عشر الینور بیلور اکر ایکیسی دخی صراحة یازلمش
دکل ایسه سبزه لرینه کوره عشر الینور قانوندر نخود
ومرجمک وبقلا وپنبه وصوصام وکندر وکتان بذری وطاری
امثاللرندن سالاریه النماز وکتان تخمندن عشر النماز قانون
معتبردر

اما عسکری ورعایانک قراده واقع اولری حولرنده
اهل وعیاللری مهمانیچون اولان باغ وباغچه وبستان وسبزه دن
عشر النماز ورسم النماز اما مستقل میوه سی صاتیلور ایسه
النور کذلک رعیت طائفه سی دخی بو منوال اوزره
اولری حولسندن اولاندن عشر النماز ورسم النماز فاما

زید مورثندن کندویه انتقال
ایدن ملک دکرمن یری سپاهی
اذنسز بیعه قادر اولورمی الجواب
اولماز

قانون معتبر بودر که دفترده اعتبار اولنور
قانون سلطانی زمان رسوم و وقت حصادلر بو جمله
جاریدر که اعتبار اولنور

رسم بناك و رسم و رسم مجرد اسپنجه و رسم جفت جمع
زمان مارتك ابتداسیدر اولزمان معتبردر اوکوز
کیمك تحویلنده ده دوشرسه مارت
محصولی جمله انکدر قانوندر

و عادت اغنام اغنامك جمعی زمانی مایس ابتداسنده
صایلور اولزمان معتبردر حالا ماه مایس اولنه
اعتبار اولنور که قیون دوغوب تمام دوکدکن صکره
قوزی وسیله عد اولنور

و رسم دخان جمعی زماننده خارج رعایادن بر قریه‌ده
ساکن اولوب عشر و رسم زمین رعایادن اولوب
اولوسندن الینشر اقچه رسم دخان النور جدلردن
النماز بو خصوص قیش ایامنده النور
خانه‌دن النماز ادم باشنه
النور

و ات چکن رسوم زمانی کوز موسمی وقتنده اولنق خلقه
موافقدر زمان وشق و زر دواء دکلو وسکر
و قوردوچقال و امثالی ذکر اولنان دریلرین
حصادك خصوصنده اعتبار روز قاسم در حصادلری

وقت حصادده نزاع اتسه‌لر الحجب الشرع
وقت حصاد ندر الجواب زرع
حبه اولدیغی زماندر

کالن بولوب دوشرلدوکی زمان اعتبار اولنور خراج
اولزمان الینور

رسم اغیل قیون دولی الیمق ایچون اغیله کیردوکی
زمان معتبردر اوچیوز قیدندن قانون اوزره
اون بش اقچه النوب ثم بعد زیاره الینمیه چونکه
فرمان کورلمشدر

حصاد او تلاق حقی اوت ایریشوب طواراندن انتفاع
ایتمکه قابلیته کلدوکی زمان خارجدن کلوب نیچه کون
طوروب اوتندن وصوییندن انتفاع ایلدوکی زمان
معتبردر وقشلاق حقنک دخی جمع زمانی
زحهریده در اولزمان
الینور

مسئله زیدک اوزرنده اولان کدک تیماری
عمرو کندی اوزرینه برات ایندروب لکن براتنی
تسجیل ایتمدین براتنک ضایع ایدوب تکرار برات
ایتمدین تیمار حز بوره طاپویه حویص اولوب ارباب
استحقاقدن اولنلره عمرو وی ویرر
یوقسه زیدی ویرر
زید معزولدر عمروه
ویرر

در بیان اعشار و رسوم کداره یعنی قوان حقی بباشد

بالمحافظة

بر سنجاقده دفترده قواندن عشر یازلسه کیمک طپراغنده
باغ ایلسه‌لر عشری انک اولور صاحب رعیت مادامکه
کندی طپراغنده باغ ایلیه رعیت قواید رسومنه طلب
ایده‌مز اما اول سنجاقده قواندن عشر یازلمیوب
رسم یازلسه صاحب رعیت کندو رعیتنک دکلو قوانی وار ایسه
طپراغنده بال آلسون ایتمسون اول سنجاقده قاچ قوانه
نه دکلو آقچه تقدیر اولنمش ایسه اول مقدار رسمک
آلور اول رسمی آلنان قوان کیمک طپراغنده
بال حاصل ایدرسه عشرین
اول آلور

قانون بر سپاهینک و یاخود غیرینک دفترلی رعایاسی
اولمیوب خارج رعایا اولوب قوانلرین طپراغنه
کتوروب بال حاصل ایلسه طپراق صاحبی عشر طلب ایتدکده
رعایادن دکلز دیو نزاع ایده‌مز حاصل
اولان بالدن عشر آلمق قانوندر
بوخصوصده دفترده
لازم دکلدر

قانون دفترده قواندن عشر یازلیلان یرده وجه مشروح
اوزره عسلک عشری آلنور اما وسیله النمازدار و سی
قیش غداسیچون الیقونیلان بالدن عشر آلنماز
اما غلهده و آغاجلرده بولنان عسلک عشری صاحب ارضک

دکلدر بو لانکده رعیت قزینک قوانی اولسه باباسی
رعیت یازلدوغی قریه‌ده ساکن ایسه اولدخی
قوانی رعایا کبی صاحب ارضنه
ادا ایدر مرحوم جلال
زاده بوکا حکم
ویرمشدر

در بیان رسوم عدد اغنام و رسم اغیل بیان شد

حالا جواج و عادت اغنام خصوصنده فرمان پادشاهی
بو وجهله صادر اولمشدر که هر ذمیدن بر وجه مقطوع
یوز اللی اقچه آلنوب یوز فرق اقچه‌سی خزینه‌یه اوزن اقچه‌سی
جواج جمعنه واران قوللره الوره اگر قدیمدن تعیین
اولنان‌دن زیاده جواج وار ایسه
رفع اولنمیوب کما کان
النور

عادت اغنام هر بر قیوندن ایکی قیونه بر اقچه النور وهر
اوجیوز قیوندن رسم اغیل یکرمی بش اقچه النوب
هر یوز قیوندن یکرمی بش اقچه دخی جمع ایدن قوللره الوب
من بعد بو امردن زیاده ونقصان اولمامغیچون فرمان
اولنوب مالیه دیوان طرفندن حکملر ویرلمشدر جمادی الآخر
سنه اربع والف تاریخنده نشان پادشاهی ایلمشدر
جوابک آخرنده ویره حالا قانوندر

اصحاب مناصب وقضاة ومدرس
وملازم عموماً پادشاه قوللرینک
وقلعه‌لرده اولان کدکلو ویکیچری
وبونک امثالی اغالرک کندی
معیشتلری ایچون صیحاق الشده اولان
سکز عدد قوانلرندن رسم النماز
اما اون عدددن زیاده اولسه
جمله‌سنک عشری النور قانوندر

عادت

سادات کرام مناصبدن و بالجمله پادشاه قوللری اولنلردن اکثر تیمارلی و اکثر تیمار علوفه‌لی در عادت اغنام عسکریدن یوز اللی قیودن ویرمیوب بودن زیاده سنک اویرملک ایچون احکام شریفه ویریلوب قانون اولمشدر

عادت اغنام برقیودن براقچه الملق خواص همایونه مخصوص صدر سائر ارباب تیمار و بکلربکی و سنجاق بکی حاصلریدن و قفدن ایکی قیودن براقچه المق قانوندر

قانون زعمادن و ارباب تیمار و غیریلرین عادت اغنامی جمع زمانی تمام دولتده و کدن عسکر مالیس ایجنده فوز وسیله عدا اوللوب قانون قدیم بونلره ایکی قیونه براقچه الورمایسک اول کونه کیمک تحویلنه دوشمش ایسه قیون خوانکر اولور

قانون اناطولی تیمارنده قاعده

بکرمی بیکدن براقچه اکسک اولان تیمارک ایش بیکی قلیج باقیسی افزاردر که حصه درلر بش بیکدن اکسک اولانک ایکی بیکی قلیج باقیسی افزار در حصه درلر

قانون روم ایلی تیمارنده قاعده

بکرمی بیکدن براقچه اکسک اولان تیمارک التی بیکی قلیج اولور باقیسی افزار در حصه دیرلر حصه دیدکلری التی بیکدن اکسک اولانک اوچ بیکی قلیج باقیسی حصه در و بکرمی بیک کامل اولدقده بکرمیسی بیله بر قلیج اولوب

اکار عادت درلر یکرمی بیکدن زیاده یوز بیکه وارنجه
یکرمیسی قلیچ در باقیسی افراز در حصه در
کذا فی القانون

در بیان رسوم رعیت و اسپنجه

و رسم جفت و بناک مجرد بونلر لواحقیله مارت آینده
الماق قانوندر و رسم جفت و بناک مطرد دکلدر بعض
ولایتده دفترده از و بعض ولایتده زیاده یازیلور
دفتر جدیدده هر ولایتک مفصل دفتری ظهرنده اولان
قانون نامه سنده نه وجهله یازلمش ایسه اکا کوره النور
رئوس کفره یه امر شریف ایله اسپنجه وضع اولنمشدر هر جیندن
وجه دیدن طبرا فلورسندن و طبرا فسزکدن نقودن یکرمی
بش اقچه اسپنجه النور بو خصوص ولایت روملک
قانوننده قانون نامه سنده
مقیددر

قانون و رسم مجرد دخی مطرد دکلدر مستقل کار و کسبه
قادر اولان مسلمان رعیت اوغللرندن مجرد دندن آلتی
اقچه رسم مجرد النور کافر اوغللرندن مجرد اولسون
متزوج اولسون ییلده یکرمی بش اقچه اسپنجه النور و اسپنجه یه
مستحق اولمق اعتبار بلوغه در و مسلمان و کافر اوغللرندن
مستقل کار و کسبه قادر اولمیه لر مجرد اسپنجه النماز و مسلمان
رعایا سنک اوغلی مجرد مجرد ایکن بولنه رسم بناک

ادن

اون ایکی اقچه النور ومسلمان بناك لکی خانونه فوت
اولسه یینه رسم مجرد النور ومسلمان مجردی
جاریه تصرف ایتسه یینه رسم
مجرد النور

قانون اسپنجه قانونی مسلمدن یکرمی ایکی اقچه وکافردن
یکرمی بش اقچه در حالا رعایا خراج موظفی جفت اقچه‌سی
ادینه وخراج مقاسمه‌سنی عشر ادینه ویررلر خراج موظف
ترکیده جفت حقی وبیوند ورق حقینه
دیرلر کافردلنجه اسپنجه
درلر

بر باشتنه ویاخود جفتلکی میری ایله
زعیمه قید اولنسه میری‌یه حکم اولنور
زعیم وسپاهی‌یه قید اولنسه زعیم
قبض ایدر سپاهی ایله مستحفظه قید
اولنسه سپاهی ضبط ایدر قانون
قدیمدر غفلت اولنمیه

قانون بر سپاهینك ذمی رعایاسی ایکن اسپنجه ویررایکن
صکره‌دن شرف اسلام ایله مشرف اولدقده سپاهی
مقدما ذمی ایکن اسپنجه ویردکی یینه اسپنجه الورم دیو
دخل ایتدکده مسلمان اولمغله رسم بناك
النور اسپنجه النماز دیو حکم ویرلمشدر
قانوننامه ۱۱۰۶

دفترده مسطور یازیلان رعیت نفسنده
مسطور اولوب کاره وکسبه قادر
اولمزسه مسطوردن نسنه النماز اما
مسطور اولمیوب زنده اولوب
کندوسی دفترده مسطور یازدرمش
اولسه رسم رعیتدن خلاص اولمانه
دفترده رسم رعیتدن معاف اولنه
دیو یازیلمش اولسه دخی رسم بناك
النماز

در بیان رسم بناك طبراقلو وطبراقسز

بر رعیتك دفترده بناك یاخود مجرد یازلسه یا دفترم
یازلمه صکره‌دن بتون جفت یا نیم جفت یا دخی اقل یره
مالك اولسه تکرار ولایت یازیلوب تصرفنده اولان
دفترده اوزرینه یازلنجه‌یه دکین اولورسه هم رسم بناکین

وهم تصرفنده اولان یرینك رسمك ویره مستقلاً
كار وكسبه قادر مجرد اولسه هم رسم بناك وهم یرینك
رسمك ویره اما حین تحریرده بر رعیتك الندە بتون
جفتلك یری بولنوب واوزرینه قید اولنسه اول
رعایادن رسم بناك آلنماز همان جفت رسمی النور اما
اول جفتلك صكره دن كیمك النده ایسه بناك وهم
جفت رسم النور وبر رعیتك النده نیم جفتدن اقل بر مقدار
یری اولوب دفترده الكله بناك یازلسه اون سكز اقچه
النور اما تصرفنده یری اولماسه اكا جبا بناك دیرلر
اون ایكی اقچه النور ومجرد ایسه مستقل كار
وكسبه قادر مجرد ایسه التی اقچه
النور

دربیان رسم بناك طبراقلو وطبراقسز

دفترده یازیلو رعیت قدیمی قریه لرندن قالقوب آخر دیاره
واروب توطن ایلسه لر اون ییلدن بروحه ایسه قالدیریلوب
قدیمی قریه لرینه كوندریلوب اسكان ایتدیریلور اما
اون ییلدن صكره یابانجی دورایلیان رعایا قالدیرلمق
اولماز اوتوردقلری یرده آخر رعیت یازلمش دكلسه
رسم رعیتلرین دفتر موجبنجه سپاهیلری الور اما دربند
رعایاسندن واوقاف رعایاسندن بو قانون اجرا اولنماز
دربند حالی قالمغین قالدیریلوب قریه لرینه الدیریلور

جلای وطن ایدوب اوج ییل
یرلری معطل قالان زیدك
یرلرین صاحب ارض طپو ایله
طالبنه ویرمكه قادر اولور می
الجواب: جلای وطن ایدەنك
یرلرینی صاحب ارض فی الحال
ویرمكه مأموردر كتبه محمد بهائی

دربند

دربند حفظ وحراست ایدیریلور وقبطیان طوتوب
کندی جماعتنه قاتمق قانوندر قانون مزرعه
دربند اولمازسه کویده دربند
اولور

در بیان قانون احوال یوروک

یوروک طائفه‌سی قوتوب کوچه کلدکلری اعتباریله یکسنه
رعیت اولمیوب هر قنده کیدرسه جماعتی ایله یازدقلری
قریه سپاهیسنه رسم رعیتلرین ویروب طپراق صاحبلری
دخل ایده‌مز اما قوتوب کوچر اولمیوب یوروکلکدن بالکلیه
فراغت ایدوب طوار دوزن طاغدوب کاسبلر سکنه
منسلک اولوب زراعت وحراثته مشغول اولمیوب
حصه‌ر اعتبار ایدوب وحین تحریرده اون ییلدن
زیاده قنغی قریه‌ده ساکن ومتمکن بولنوب اول قریه‌یه
یازلمش ایسه رسم رعیتی دفتر موجبنجه اول قریه سپاهیسنه
ویرر اول یکسنه یوروک اولماز بو تقدیرده
رعیت اولمش اولور

در بیان قانون اشکنجیان

ملک تیمار واشکنجیان اشکنجیلردن ومالک تیمارده سفره
یرارجبه لوسنی ویرمیوب صاحب فراش اولوب
سفره وارمسه نهایت تیماری الندن النماز اول وارمدیغی
سنه‌ده بر ییللق محصولی میری ایچون قبض اولنمق قانوندر

یوروک طائفه‌سی یوروییه کلدکلری
یرده حولدایوب یعنی ییلاق و
قشلاقده دولدرین اله کلدکلری
یرده دولدرین الورلر یکسنه مانع اولمیه
دیو بیورلدی لکن انلردخی اولیرلرده
یکسنه‌لک ایتدکده سنه زیان ایتمیه‌لر
زیان ایدرسه قاضی معرفتیله تضمین
کبنه بهاکی
ایتدوره‌لر

بو مقوله تیمارلر بوجاریده ر تیمار ویرلسه ینه ابقا اولنور

قانون سلطانی

اصحاب تیماردن بری درلکندن فراغت ایدوب آستانهٔ
دولت یا بکلربکی قپوسنه ملازمت ایلسه یاخود درلك امیدیله
سفره وارمیوب یدی ییل کاسب سلکنه منسلك اولسه لر
حین تحریرده دفتر رعیت یازلسه لر بناك و عوارضلری
النور رعایا اولورلر بن سابقا سپاهی ایدم الده براتم
واردر دیمك مفید اولماز اما درلك امیدیله آستانه‌یه
و بکلربکی قپوسنه ملازمت ایدوب یاخود معزولا سفره سفر
ایدوب یدی ییل دگل زیاده نه قدر زمان گچر
ایدرسه اولسون ینه سپاهیدر عوارض
و بناك تکلیف اولنماز

زعیم زاده لر و سپاهی زاده لر

بابالری حیاتنده ایکن بابالری براتیله تیمار المق قانون
دگلدر اما بابالری وفاتنده اون ایکی یاشنده بولنان
سپاهی زاده لر یدی ییله وارنجه ذکر حدود ایلدیکی وجه
اوزره مدت تعیین اولنمشدر و دخی دده سندن مقدم
باباسی تیماری تصرف ایلمدین وفات ایتمك ایله دده سی
براتیله تیماره طالب سپاهی زاده لرین دده لری وفات
ایتدوکی گوندن اون ییله وارنجه بابالری متقاعد اولمغله
تیماری ایکی نفر اوغللرینه ویریلدر اول اصل متقاعد

تیمار سپاهیسی اولسه مادامکه یازیلو
رعیتدن رعیتلکدن چقماز رسوم
رعیت النور مگر که تیماره چقدقده
یا دشتبان رعیت اولدوغی عرض
اولنوب یولداشلغی مقابله‌سنده
تیماره امر اولنمش اوله بو معنی براتنده
یازیله اول وقت رعیتلکدن خروج
اولمش اولور رسم رعیت النماز

وفاتندن صکره تیماره مستحق اولمغله منتقل اولان سپاهی
زاده لر دخی مستحق اوله قلدی زمانندن ایدی بیلیه وارنجه
تیمار طلبنه مدت قونلمشدر شویلکه تعیین اولان مدت
ایچنده تیمار طلبنه استانه یه و بکلربکی قپوسنه یاخود سفره
وارمیوب کاسبلر سلکنه منسلک اولمغین حینا تحریرده
رعیت یازلسه لر رعایا اولورلر عوارض و بنّاک
تکلیف اولنورلر اگر دفتره کمسه یه رعیت یازلمش دکل ایسه
بنّاکلرین موقوفچی الور اما تعیین اولنان مدت ایچنده
تیمار طلبنده استانه یه و بکلربکی قپوسنه یاخود درلک
امیدیله سفر سفرلمش اولوب درلک میسر اولمامغله
مدتدن زیاده هر نقدر زمان ورایدر ایسه التون سپاهی
اوغلی بنّاک و عوارض تکلیف اولنماز بو قانون قدیمدر

رعیت یرین طوتراییسه بیله اولوقت رسم
رعیتی الدور مانع دکلدر قانون
قدیم بویله در حکم
اولنمشدر

در بیان قانون تملیک نامهٔ همایونلو واوقاف یرلری بیان شد

بر تیمارده اراضی اولوب سپاهی عشر طلب ایلدکده
وقفدر دیو وقفیته دعواسن ایتسه لر ملک نامهٔ همایون
دفتر طلب ایدوب شویلکه صحیح وقفیه و ملک نامهٔ همایونکه

دیوان عالیه دن ویریلوب قانونه موافق ومطابق
یازیلوب وسلوب سابق وقاعده اوزره یا خود دفاتر
قدیمه وجدیده دفترده اوسلوب اوزره وقف یازلمش
ایسه شنه الثمانه قوللأبنه وقف یازیلوب ولایت
کاتبلری حمایه ایدوب ویا قاضیلر بله یازیلوب ابتداسندن
سلاطین عثمانیه دن ملک نامه همایون ویریلوب صحیح
ملک اولدقدن صکره وقف اتمش اولمیانلک وقفیتی درست
دکلدر کیمک طپراغنده ایسه عشری اخذ اولنوب ومزرعه
وقف اولمق ایچون دفتردارلرک ثبت نله یازلمش احکام
اولسه مقبول دکلدر اول حکم قانونه مخالفدر
وصحیح اولماز الکرندن النوره قانوندر

مسئله زید وقف ایلدیکی باغچه‌نک اراضیسنده بر مقدار
یرینی کاه کاه زراعت ایدرکن وفات ایلدکده بیت المال
امینی زیدک اولاد ذکوری بو قدر یری وقفه ویرمیوب
مزبور یری آخره ویرمکه قادر اولورمی الجواب وقفک
اولان اشجار در ارض دکلدر ارض خصوصنده بر مقدار
معین یر تعیین اولنمز اول مقدار یره اشجار اراضیسنده
حالی قالنجه آخره ویریله جک قانون
نامه مسطوردر وبو مقدار مورخ
اولسه الا مرجعت الیه
کتبه محمد بهائی

زید دکرمنی وقف ایدوب وقف
نامه سنده دکرمنک قربنده واقع
اولان عرصه حالیه سنی دخی معاً وقف
ایلدم دیو قید ایتدکده ذکر اولنان
ارضک وقفیتی صحیح اولورمی یوقسه
قانون اوزره اولاد ذکورینه انتقال
ایدرمی الجواب ارض میرینک
تملیک سلطانی‌سز وقفیتی صحیح اولماز
دکرمنه تابع یر اولمیوب بشقه یر
اوله اوغلونه مجاناً ویریلور

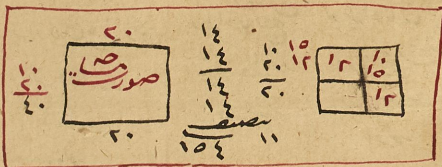
بو صورتده تبعیت رتبه‌سی بیان
بیوریله الجواب بیع وشرا ایدلمیوب
مع التصرف اوله کلوب دکرمنک
انتقالی اول ارضه موقوف ایسه
توابعندن اولور کتبه بهائی

یر دعواسنه متعلق اولان قوانین احکام و مساحه وجریب شرعی و دونم بیان شد

اراضی میریده جاری اولان جریب شرعیکه طولا و عرضاً
التمش ذراعدر مساحه‌سی اوج بیك التیوز ذراع اولوب
بو دیارده جاری اولان دونم طولا و عرضاً قرقبش
ذراعدر بیك ایکیوز یتمش بش ذراع اولوب جریب
شرعینك ثلثندن یکرمی بش ذراع زائد
اولور

قانون مضمون تفصیل مساحه باغات

هرکمسنه باغ اولچمك مراد ایدرسه اولا کرکدرکه تمام ذراعیله
اولنور بش ذراع برابر ایلیه و طقوز یرده بر قزاد بر
بش چوقه پارچه‌جقلری نشان ایلیه کیم اون قطعه اولور
بینه بناً ذراعیله اوج بچق ذراع اولور بر باغك اوزرینه
کلوب اولچلی اولدقده باشدن طوتوب
اوبر باشنه وارنجه قاچ ایب و قاچ
نشان اولورسه رقم ایلیه
شکلی بودر

مثلا بر یرك اورته‌سی یوكسك یاخود چقور اولسه
اطرافندن اوجملی اولسه راست كلمز طریقی بودركه اورته‌سندن
اوسلوب اوزره ایپ چكوب هر تربیعك بر ایپ
ایله اوجملی هر خطك ایكی بلوكین بر برینه جمع ایدوب ایكی
تنصیف اولندقدن صكره اون ایكی تنصیف بر برینه
ضرب اولنوب حاصل ضربك یوزی بر دونم حساب
اولنه اون بر ایله اون در در ضرب ایتدكدن صكره
یوز اللی درت حاصل اولدی بو تقدیرجه بر دونم
واللیث نكه اولدخی بجق دونم اولور
و درت صنف اولور

٢٩ ، ٥ ، ١٢	١ ، ٢ ، ٢ ، ٧	١٦ ، ١٢ ، ١٠ ، ١٤ ، ٣٠
٢٥ تنصیف ٦ / ٢٩ / ٥٤ تنصیف ٢٧ ؛ ٢٧ / ٦ / ١٦٢	٢ / ٨٠ ؛ ١٢ / ٦ / ١٨ ؛ ٩ / ٤ / ٣٦ ؛ تنصیف ٤ ٩	١٦ / ٣٠ / ٣٦ تنصیف ١٨ ؛ ١٤ / ٢٢ / ٣١ / ٣٦ تنصیف ١٨ ؛ ١٨ / ١٨ / ١٤٤ / ١٨ / ٣٢٤
بویله اولان باغ بر بچق دونم اون ایكی صنف اولور	بویله اولان اوج ... التی صنف اولور دونمك ثلثیدر	بویله اولان اوج دونم ایكی ... درت صنف اولور

بو قطعه‌لرك

بو قطعه‌لرک قونیلان رقملر اول ایدە ده اولان کلری
حسابنجه قونلمشدر قاعده سی بو درکه هر رقمی مقابله سنده کی
رقم ایله جمع ایدوب ایکیشرک جمله‌سی وضع اولنه بعده بو جمله‌لری
بشقه بشقه تنصیف ایدوب ده ایکی تنصیفدن حاصل اولانی
بر برینه ضرب ایله برابر اوله جمله‌یه تنصیفه احتیاج
اولماز و بر قطعه مثلث اولسه طولی بر برینه جمع ایدوب
ارصندن اولان رقمی اخذ ایدوب حاصل
اولان تنصیفه ضرب اولنه
قاعده بو در معلوم
غافل مباش

حصاد اعتبار اولنان طوایفدر

یعنی حصاد اعتبار اولنوب تحویل و تاریخ اعتبار اولنان
خصوصلر زعما و ارباب تیمار و بکلربکی و سنجاق بکی
و بونلرک حاصلری و خواص همایون ضابطلرینه و بونلرک
امثالنه متعلقدر حصاد اعتباری بو وجهله جاریدرکه
باغ بستان و میوه‌دن دفترده عشر مقید ایسه اوزوم
و سائر فواکه ایرشوب اکلی قابلیته کلدوکی زماندر
کیمک تحویلنده واقع اولمش ایسه عشر انکدر اول زمانه
اعتبار اولنور تحویل و تاریخ اعتبار اولنیوب حصاد
اعتبار اولنیان خصوصلر خدمتنه اعتبار اولنوب
شهوره تقسیم اولنان بونلردر مدرسه‌نک محصولی

سنویدر دزدار وکتخدا وحصار اهالیسی ومتولی
ومؤذن وتوربه دار ودزدار وکبر رئیسلری
وناظر وجابی وقلعه‌لرده بشلی اغالری وامام وخطیب
وبونلرك امثاللریدر قانون دربیان

حمزه پاشا

تحویل حصاد قاچ طائفه‌ده معتبردکلدر خطابت وامامت
وکتابت وجبایت وتولیت ومشیخت ومدرسه
ودزدارلق ونظارت وزعه بونلرك خدمتی مقابله‌سنده
ویریلور

تحویل وتاریخ ووقف وتسجیل احکامی بیان شد

حصارك کدوکنه متصرف اولان زید اداء خدمت
ایدوب ابتداء الدقدن صکره عمرو ده برطریقیله کدوکی
اوزرینه برات ایتدیروب کلوب جمع اولنان اسپنجه
نزاعك ایلسه اعتبار برات تاریخنه‌می یوقسه برات
تسجیل اولندیغی کونه‌میدر الجواب تیمار قسمنده اعتبار
براتك تحویل تاریخنه اولمقدر عطائیه اولمق اعتبار ایله
لکن حصارك کدکلری خدمت مقابله‌سنده اولمغله
خدمتلرینه کوره قسمت فرمان اولنمشدر وغزا امرنامه‌لر کلمشدر
بونك مقتضاسی خبر وصول ایله معزول اولمق کورینور
بوتقدیرجه تسجیل اولندیغی زمان معتبردر

کتبه الفقیر محمد بهائی

بر زاویه‌یه متصرف اولان شیخ زاویه‌یی
عمروه فراغت ایدوب وبرات
ایتدروب زاویه‌ی خبوری کیتدکده
ولایت قاضیسی زید اختیار ایله مشیخت تجدید
فراغت ایلدی محلولدر دیو بکره عرض
ویروب بکر دخی برات ایتدرسه
عمرو ایله بکرك براتلرینك قنقیسی ایله
عمل اولنور الجواب ایکیسنه دخی زیدك
ویردیکی عرض مقدمه‌در کتبه بهائی

دابدال

در بیان قانون امین بیت المال

بر محلەدە آخر قصبەدن ساکن اولان زید مقتول بولنوب
باباسی عمرو کلوب دعوی ایلدکدە اهل محله باباسی اولدوغنه
منکر اولدقدە عمرو باباسی اولدیغنی اثبات ایلدکدە
اوچ کوننک یر دروار نقل شرعی کتوردیکه قادر
اولورمی الجواب اولماز بینه اقامت اولدقدن صکره
شرعله نقله حاجت یوقدر نقله حجت اولان امر بیت المال
دخلنده دربلیم دخی اولدی قیامته
دک سوروللورمی

مسئله آخر دیارده اولان زید بر قصبەده متوطن ایکن
وفات ایدوب وارث معروفی اولمامغله ترکەسی
بیت المالدن قبض اولنوب وارث ظهور ایتمکین بیت المال
امینی ذکر بها ایله امر سلطانی ورأی حاکم ایله عمرویه بیع
ثمنی قبض ایدوب داخل خزینه اولوب بش ییلدن
صکره زیدک قرنداشی بکر زیدک وراثتی بکا منحصردر
دیو نقل ایله کلوب ثمنی بیت المالدن المغه قادر اولمامغین
عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اگرچه کیم روایت
ظاهرده بو مقوله عقار نفس حصیندن اولمغه بیعه
مساغ اولمامقدر لکن قضوسی عمادیەدە و غیریەدە سائر
عروض گبی بیعه دخی قول اولمغین امر سلطانی استردادی
بلا امر دعواسی استماع اولنماز

بر زاویه یه برات پادشاهیله متصرف
اولان زیددن عمرو الوب برات
ایدینوب حصاد زمانندن صکره
زیده اعلام ایدکده بنم براتم تاریخله
عمل اولنور حصاد بنم زمانمده واقع در
دیو ذکر اولنان زاویه نک محصوللرندن
نسنه ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز
زیده عزل خبری واصل اولمایجه اولماز

زید فوت اولوب وارثلرندن عمرو
و بکره بیت المال امینی اولان خالد وارثک
ولطنکرذن نقل شهادت کتورلر ایدو
متوفانک مالنه دخله قادر اولورمی
الجواب متوفانک داخل مملکتدە وارث
معروفی اولنجه اصلا بیت المال دخل ایدەمز
کتبه الفقیر ابو السعود

بو صورتده نقل شرعی اولمیوب لکن اصل نسبین اثبات ایله
دعواسی استماع اولنورمی الجواب بیت المال‌ه علاقه اولمغله
وارث اثبات‌نده نقل شرعی شهود استماع
اولمغله اولماز کتبه الفقیر بهائی

ارباب تیمار و زعما و خواص ضابطلرینک باد هوا
سربسته رسوملرینه متعلقدر

سوباشیلری و الای بکلری و چری باشیلر و دزدار و چری
سورجیلر که براتی بکلربکی براتی اولمیوب براتی برات
همایون اوله و میر علم و درگاه معلا اولان متفرقه
چاوشلر که زعامتلری مطلق اریه لفظی جمله سربست در
و سربست محصولکی دخی همایوندن جرم و جنایت و فواد و جاریه
خرجلکی ور رسوم عروس و سدر بو نلرن غیری اولان خصوصلردر
رسوم سربسته دنی دکلدر کیمه که رعیت یازلمش
ایسه انک اولور و حکم شریف
و یریلور قانون
قدیمدر

بکلربکی و سنجاق بکی و قپوجی باشیلره متعلقدر

بکلربکیلره سفر امر اولنسه اوردو رسمی قپوجی باشیلرندر
و اوردو استانبوله و ادرنه و بورسه کرسه حاصل
مناصفه اولور نصفی قپوجی باشیلرندر و نصفی شهر
قاضیلرینکدر و اوردو طشره‌ده اولنجه جمله قپوجی باشیلرندر

زید متصرف اولدیغی وقف تارلاسی
معرفت متولی ایله عمروه تفویض
ایتدکده وقف متولیسی وقف ایچون
ان آقچه‌سن قنغیسندن الور الجواب
عمرودن الور
کتبه بحر افندی

شهزادهلر سنجاغنه چقه قپوجیلرک اون بیک آقچه‌سی
وچاوشلرک بش بیک آقچه عادتلری واردر اول
بیک آقچه‌یی علمک قانوندر مهترباشینک
ومهترلرک دخی عادتلری
واردر

قانون رودسه قپوجی باشی کوندروب واروب
مدعینک یدی یوک آقچه‌سن تحصیل ایدوب کتوروب
اجرت قدمیه ویریلورمی دیوان عالیده سؤال اولندقده
بو وجهله جواب ویرمشلرکه اکر ابتدا اسندن برنسنه قبول
ایتمشلر ایسه انی الورلر ایتمامشلر ایسه شهر ایچنده بیکده
بش آقچه الورلر شهردن طشره‌یه قسطنطنیه ایله آق
شهر وقونیه کبی بیکده اون بش آقچه الورلر غایت بعیدیسه
یکرمی بش آقچه الورلر والحاصل اوتوزه وارنجه اجرت ساعی
واردر بعید اولان مسافه بصره ورها وبغداد وین
امثالی کبی مرحوم جلالزاده‌دن بو وجهله
نقل اولنمشدر

قاضیلره متعلق عواید شرعیه ورسوم قانونیه بیانندهدر

مکاتب شرعیه وسائر رسوم عرفیه قضاة خصوصنده
قانون بودرکه نکاح واقع اولدقده اکر تزویج اولنان [illegible]
بکر ایسه رسم عقد یکرمی آقچه قاضی ایچون اکر ثیبه ایسه قاضی
ایچون اون بش آقچه وخدمه محکمه‌یه بشر آقچه النور شرعیه‌دن

ونقل شهادتدن وغیریلردن رسم کتابت قاضی ایچون
یکرمی اقچه وحدتنامه محکمه ایچون بش اقچه النه اما بو بابده حجت
آلان کمسنه مختاردر کندو رضاسیله بلا اکراه وبلا ابرام
هدیه ویررسه النه او واکر حیوق همان اول النه
عادتمز بو دکلو در دیو کمسنه تکلیف اولنمیه ویالکز سجله ثبت
قضایادن رسم سجل سکز اقچه واعتاق نامه لردن التمش
التی اقچه النه اللیسی قاضینک اونی نائبک التیسی امین
ایله کاتبک وامضادن اون اقچه ویرسلدن التی اقچه
ورسم قسمت دخی متوفانک وارثلری کبیر اولورسه قسمت
طلب اولنمازایکن جبراً قسمت اولنمیه یاخود ورثه صغیر وصغیره
یاخود غائب وغائبه اولوب بین الورثه قسمت اولنمق
لازم کلدکده متوفانک دینی اخراج اولندقدنصکره
متوفانک مالندن رسم قسمت بیکده اون بش اقچه النوب
زیاده المیوب ونائبلرینه دخی الدرمیلر دیو حکم شریف ویرلمک
قانوندر متوفانک وجوه خیراته ایچون وصیت ایلدکلری
اقچه نک ولایت قاضیلری ثلث وخمس بزمدر دیو
المیه لر ونائبلرینه دخی الدرمیه لر

قانون در زمان حجه

یات

یلدرم بایزید خان زمان شریفلرنده ولایت قاضیلرینه
حجت اقچه سی ورسم قسمت وسجل اقچه سی المق تعیین بیورلوب

80

قانون اولمشدر یدیبوز طقسان التی تاریخنده بو
مسئله اوزره در

قانون زید یکیچری هند بکری اون بیک اقچه مهر مؤجل ایله
عقد نکاح ایدوب بعد الوطی زید وفات ایدوب
باباسی عمرووی ترک ایدوب هند مهر مسماسن طلب
ایلدکده عمرو زید یکیچریدر قانونلری بکری بیک اقچه یه
ثیبی التیوز اقچه یه عقد ایلمکدر دیو مسمایی ویرمکه قادر
اولورمی الجواب شرع شریفک کمنه یه اختصاصی یوقدر
قانون تسمیه اولنانی ویرمکدر لکن ممنوع اولوب نهی
سلطانی مؤکد ایسه حاکم جبر ایده مز بر خبر وار سویلینور
امابزانی کورمدک اما بعد التزوج یکیچری
اولسه تمام مسماسی الور

مسئله تجدید ایمان وتجدید نکاح لازم کلن زید زوجه سی
ایله شهود بعد الایمان تجدید نکاح ایلدکلرنده حاکم شرع
اذنم و تذکره م اولمیان نکاح صحیح دکلدر دیو زیننی تجدیده
ایلمکه قادر اولورمی الجواب اولماز اذن قاضی صحت
نکاحه شرط دکلدر بونک صرری تجاهد اولدقده در
هند منکر اولورسه نهایت حاکم زیدک دعواسن استماع
ایتمز والا جز داقچه سیچون دخل مشروع
دکلدر قاضیه ویردکلری اقچه
تبرع اولورسه حلالدر

سپاهیلر ایله رعایا یاخود ایکی سپاهی بینلرنده واقع اولان نزاع دعوالرینه متعلقدر

زید رعیت عشری عمرو عاشره ویردم دیسه عمرو المادیم دیسه زید بینه دن عاجز اولسه عمرو المادیغنه یمین ایله عمرو زیددن عشری المغه قادر اولورمی **الجواب** چونکه رعیتک سپاهی یه ویردوکی عشر شرعی دکلدر ارض عشریه صاحبنک ملکی اولدرانده بیع وشرا و وارث بالجمله جمیع احکام ملک جاریدر ورعایا بو مقدار تصرفه قادر دکلدر ویردکلری ارضک مؤنتدر تسلیمیت هکرکدر لکن بلاده اولکی اراضی حود عشریه دکلدر بهاره اونده بر المق غالب اولمغین عشری شرعی صانرلر دکلدر

مسئله زید سپاهی رعایاسنه عشرلدیکز رکزلمدکلرینه یمین ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** مقدار معین کزلمدوکزمی دیه دعوی ایدرسه اولور

مسئله زیدک تصرفنده اولدوغی تارلایی عمرو بنم تصرفمده در دیو دعوی ایتدکده صاحب ارضک حین دعواده حضوری لازمیدر **الجواب** لازمدر

کتبه الفقیر
محمد بهائی

مسئله لیکه

مسئله سپاهی طاپو تذکرهسنه منکر اولدقده تذکرهسی
اولان عمرو زیده یمین ویرمکه قادر اولورمی

اولماز دعواسی صحیحه دکلدر
لان الیمین یعتمد صحة
الدعوی کتبه
بهائی

مسئله سپاهی اهل قریهدن عشر المادیم دیو طلب ایتدکده
اهل قریه ویردک برزم برحبه قالمدی دیو اثبات
ایلسه قاضی هرجنسدن نه مقدار ویردیکلرینی اثبات
ایدین دیسه اهل قریهنک شهادتلری آخر بو رسپاهیلرینه
جمله حقلرینی ویردیلر اوزرلرنده نسنه قالمدی دیو
شهادت ایلسهلر شرعا مقبوله اولورمی الجواب اولماز
هر برینک ویردوکنه آخرلرک شهادتلری مقبولدر
اجمالا اوزره شهادت مقبوله دکلدر اهل قریهدن
جمله حقوقنی آلدم دیو زیدک اقرارینه
شهادت ایلیهلر مقبولدر
کتبه الفقیر ابو السعود

مسئله زید بر قاچ قطعه تارلا ایله مسلّم اولوب
بعده عمرو سپاهینک دخی بر قاچ قطعه تارلاسنه مالک
اولوب بعده عمرو سپاهینک دخی بر قاچ قطعه تارلاسنه
مالک اولوب عمرو حقوق و رسوم طلب ایلدکده زید

اول تارلالری دخی مسلّم تارلاسیدر دیو ادعا ایدوب
عمرو ایسه کندی یرلرندن اولوب حقوق و رسوم
ویره گلورییرلردن اولمه‌سنی ادعا ایله بینه تنقیسنه
لازم اولور **الجواب** مدعی عمرو اولیجق بینه عمروه
دوشر بو مقوله دفتر خاقانی قاطعدر

كتبه الفقير بير محمد بهائی شيخ
الاسلام سلمه السلام
الملك العزيز
العلام

مسئله زید سپاهی رعایادن حقی دکل ایکن رسوم
و عشر الوب غصب ایلسه حقی اولان عمرو سپاهی گلوب
زیدک الدوغی رسوم و عشر بنم حقمدر دیو دعوی ایدوب
استرسه رعایادن طلب ایدوب شرعا المغه قادر
اولورمی **الجواب** زید سپاهیدن المغه مأمورلردر

كتبه محمد بهائی

رعایادن طلب ایتدرلمیه دیو فرمان اولنمشدر زیرا رعایا
اول مقوله غصب و ظلم ایدن سپاهیه ویرمه‌یه استرجاعه
قادر اولمازلر بو تقدیرجه حقلری ضایع اولوب ایکی کره
ادا ایتمش اولورلر كتبه الفقير
ابو السعود

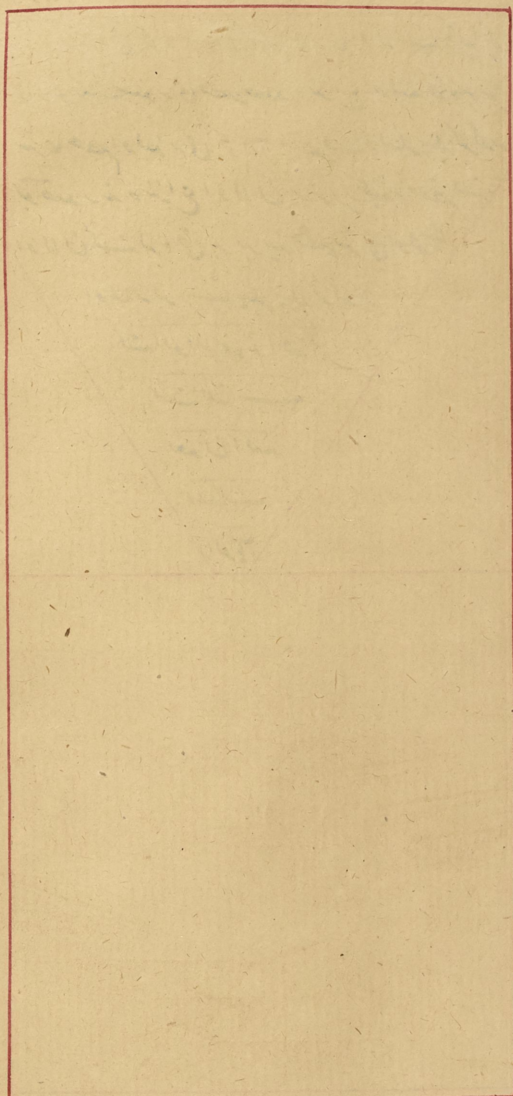
مسئله زید بر قریه‌ده زید سپاهینک تیماری اولوب

بر۱۶ز۶

بر مزرعه دخی عمرو سپاهینک تیماری اولوب قریه ایله
مزرعه نک سنورلری خصوصنده نزاع اولنه فده بربرینه
شرعا خصم اولورلرمی الجواب متصرف اولنلر بیله کرکدر
بو صورتده نزاع اولان یرلر رعیتدن متصرف
اولان کمسنه لر دخی بر برینه خصم شرعی اولورمی
اولمازلر سپاهیلر بیله کرکدر

کتبه ابو السعود افندی

تمت الکتاب
بعون الله
الملک
الوهاب

معروضات ابو السعود افندی

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی سیدنا محمد
خاتم النبیین وعلی اله وصحبه اجمعین سعادتلو سیادتلو
فضیلتلو سلطانم حضرتلری عرض منیلری اولدر که
بوندن اقدم مرحوم شیخ الاسلام ابو السعود افندی حضرتلری
سلطان زمان و زمین خلیفهٔ رب العالمین جناب
جنت مکان فردوس آشیان ابو الفتح النصر السلطان
سلیمان خان حضرتلری نظام دین و دولت و انتظام احوال
مملکت اقتضا ایتمکین بعض مسئلهده ائمه دینده بعض مجتهدین
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین قوللری اوزره عمل
ایلمک مناسب اولدوغی عرض بیوریلوب اول مسئلهلر
اوزره عمل اولنمغه فرمان سلطانی و حکم جهانبانی صادر
اولوب ولاة اسلام و قضاة و حکام اول وجهله عمل
ایتمکدهلر ایدی حالا سریر سلطنت و پایهٔ خلافت تجدید
ربانی ایله مجدد حدیقهٔ سلطنت بای بهشت و ریاض خلافت

تجدید ربانی ایله مجدد حدیقه سلطنت بار بهشت وریاض
خلافت جدید تصرف بولیجق امر سلطانی وحکم خاقانی ذکر
اولنان مسائلده نه منوال اوزره ایدوکنه اشتباه
اولمغین احوال مشکل اولوب کشف وبیان امر پادشاهی
عیان بیورلمق رجاسنه واقع اولان موادک بعضلری
عرض اولندی باقی فرمان من له الامرکدر
خلد الله سبحانه وتعالی
وبفضله

کتاب الصلوة

بعض مسلمانلر قریه لرنده اصلا مسجد اولمیوب اهالیسی
جماعتله نماز قلمه لر حاکم الوقت مزبورلره جبرا مسجد
بنا ایتدروب ونماز قلمقدن اهمال ایدنلری تعزیر
ایتمک جائز اولورمی **الجواب** اولور اویله اولان
قرالک اهالیسنه جبرا مسجد بنا ایتدروب صلوة مداومت
ایتدرمک ایچون ولاة ممالک محمیه سنه اربع واربعین
وتسعمائه تاریخنده موکد احکام شریفه وارد
اولمشدر موجبجه عمل اولنمق لازمدر
کتبه ابو السعود افندی

مسئله بر مسجدک اطرافنده اصلا مسلمانلر اولمیوب فقط
لکن فقط بقعه سی احاطه ایلمه لر امامی ومؤذنی محضا وظیفه
لر ایچون واروب مسجدده امامت ایدوب مؤذن دخی

اذان ویروب نماز قلدیرلر الدقلری وظیفه حلال
اولورمی الجواب اول اولری بهالریله مسلمانلر الورلر
تأخیر ایلمك جائز دکلدر مقتضای شرع دخی بودر و بونك
اوزرینه امر سلطانی دخی وارد اولمشدر
حاکم الوقت تأخیر ایتمیوب
مباشرت ایتمك لازمدر
کتبه ابو السعود
افندی

مسئله زید خطیب نائب نصبنه مأذون دکل ایکن
خطیب وصلوة جمعه یه نائب نصب ایلمك شرعا جائز
اولورمی الجواب سنه خمس واربعین وتسعمائه
تاریخنده اذن عام اولمشدر
کتبه الفقیر ابو السعود

مسئله بر شهرك طشره سنده اوتوز سنه دن زیاده
بیرام نمازی قلنه کلان مصلاده حالا بیرام نمازی اذن
اذن سلطانی ایله قلنه کلدوکی معلوم اولمایجق ینه قلنمق
جائز اولورمی الجواب جائزدر سنه اربع واربعین
وتسعمائه ده عموما مصلاسی اولان بلادك مصلالرنده
جامع کبیرلرینك خطیبی قلیویره دیو اذن سلطانی واقع
اولمشدر اما صکره احداث اولان مصلا اذنه
محتاجدر کتبه الفقیر ابو السعود

کتاب الاراضی

كتاب الاراضي

بر ارض یا بر عورت فوت اولدقده تصرفنده اولان
تارلالری سپاهی طاپویه ویردکده ایل ویردوکی
طاپویی ویروب المغه مأمور اولانلر کیملردر
قزدر اولمایجق قرنداشدر

كتبه ابو السعود
افندی

مسئله بر کمسنه کندو جباسیله اورمان آچوب زراعت
ایچون تارلا و چایر اتسه یاخود قراولوب چفتی ایله
احیا ایلسه اول کمسنه لر فوت اولدقده بر اوغلی
ویر قزین ترک ایلسه جباسیله احیا ایتدوکی یرلردن
قزه حصه دکرمی **الجواب** ویردکده وکی نقده یرجه طاپو
ویررمی **الجواب** امر پادشاهی حق اوغلانه انتقال ایدر
قزه حصه ویرلمز دفترده ملک قید اولنمش اوله
اکر وفات ایدن کمسنه نك اوغلی اولمیوب همان قز
قالسه قزه ویرلمیوب صاحب تیمار کیمه دیلر ایسه
طاپویه ویررلردی سنه ثمان وخمسین وتسعمائه حق
انلك کبی بالطه سیله وجباسیله اورمان وطاغ آچوب
مزرعه وچایر ایلسه والحاصل اقچه واملك خرج ایلدوکی
مالدن محروم قالمق لازم کلملمن قزلره ویرلمك امر
اولنمشدر لکن قرنداشی یرینه قیاس اولنوب بلاعوض

کیمسنه لره مقدار طیو تقدیر ایدرلر ایسه قزلر ویروب
الماق بیورلمشدر کتبه ابو السعود
افندی

کتاب النکاح

ومن شرائط النکاح الولی وهو شرط بصحة العقد فی الصغار
والمجانین والممالیک واختلفوا فی العاقلة البالغة اذا تزوجت
نفسها روی ابو سلیمان عن محمد نکاحها باطل وروی ابو
حفص عنه ان لم یکن لها ولی یجوز وان کان لها ولی یتوقف
علی اجازة الولی ان اجازه و ان رد بطل سواء کان
الزوج کفوأ او لم یکن قاضیخان ذکر اولنان مسئله لر
ایله حکم ایدن حاکمک حکمی نافذ اولورمی الجواب سنه احدی
وخمسین وتسعمائه تاریخنده قضاة ولی اذنسز نکاحی
ایتمکه مأمورلردر کتبه الفقیر ابو السعود علیه رحمة
الودود

مسئله حاکم الوقت بر خصوصده روایات اقوال
مختلفه دربندی قول آخر ایله عمل ایدوب صحت نکاحه
جائزدر دیو حکم ایلسه شرعا نافذ اولورمی الجواب
ممنوع اولیجق جائز دکلدر زیرا قضاتک ولاة صاحب
خلافتک اذنی واجازتندن متقیددر وهم اصح اقوال
ایله حکمه مأمورلردر خلافینه تنفیذدن محجورلردر خصوصا
فی درزمان کون کبی عیاندر

مسئله هند کفو اولان زیده ولیسز (اذن) شهود محضرنده عقد نکاح اولنسه ولیسی اول عقدی فسخه قادر اولورمی

اولدیه عدم اذن بر غرض فاسده مبنی دکل ایسه مأموردر

کتبه الفقیر ابو السعود

مسئله مذکور فی زماننا معمول به اولورمی الجواب اولمازنسب ثابتدر اما منع اولنمشدر نزاع واقع اولسه اذن حاکمسز اولیجه استماع اولنماز یعنی کندی طرافی قاضینک

اذنسز اولان نکاح نزاعی استماع

اولماسن اوزره مأمورلردر

کتبه ابو السعود افندی

مسئله زید مجنون اولوب حاکم زوجه سی هندی شرعاً تفریقه قادر اولورمی الجواب حاکم امام قولیله مأمور ایسه اولور

وآن اولماز کتبه الفقیر ابو السعود

افندی

مسئله زیدک مطلقه سی هندک التمش کوندن اکسکده اوج کره حیض کوردم عدتم منقضیه اولدی دیو یمینه محل اولنورمی

الجواب اولنور اما التمش کوندن اکسکده مطلقه سی اوج کره حیض کوردیکنه یمین ایله تصدیق اولنمغه اکرچه قول واردر لکن مختار اولان التمش کوندن اقلده کوردک

دیدکلرینه اعتماد اینمیه لر بو تنبیه وتشدید

لایقدر کتبه ابو السعود

مسئله زید غائبك زوجه سنك نفقه یه عجزی ظاهر اولوب
تشفع ایدوب شافعی قاضیسی تفریق ایدوب زوج آخره
وارسه بعده زید کلسه زوجه سنی شرعا المغه قادر اولورمی
الجواب تشفع خصوص بو دیارده جاری اولمیه
دیو امر سلطانی وارد اولمشدر

مسئله غزاة اسلام بینلرنده وجه مشروح اوزره تقسیم اولدوغنه
شبهه اولدوغی تقدیرجه انلردن اشترا اولنان جاریه لری
بلانکاح تصرف ایلمکده کراهیت وارمیدر الجواب فی زماننا
قسمت شرعیه یوقدر اماسنه ثمان واربعین وتسعمائه ده
تنفیذ کلی واقع اولمشدر بنجك ویرلدن صکره
شبهه قالمز کتبه ابو السعود افندی

مسئله ذمیلر قول وجاریه قوللنمسو نلر دیو امر شریف وار ایکن
قوللنانلره نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید وحبس
مدید لازم اولور

مسئله عمرو یهودی سب ایدوب استغفار اولنه فقده
معتاددر ایسه قتل اولنورمی دیو فتوای شریف اولنجه مسلمانلردن
بعض کمسنه لر حاکم معتاددر ایدوکنی اعلام ایدوب حقندن
کلنمك نیجه در بیان بیوریله الجواب معتادی
ایدوکی بر ایکی کمسنه ایله معلوم
اولمازه
لکن بیغرض مسلمانلر معتاددیدرجه خبر ویردکلرینده برزم

الهم

انلره رفق ایله عمل اولنمق فرمان اولنمشدر معاند ایدوکی
ظاهر اولنجه قتل اولنورلر کتبه ابو السعود
افندی

مسئله بکر یهودی بشر نصرانیه بر سوزکه پیغمبریمز عیسی
علیه السلام حاشا ثم حاشا ولد زنادر ملعونه شرعا
نه لازم اولور الجواب انبیا صلوات الله علیهم وسلامه حضرتلرینه
علنا سب ایلین اهل کفر قتل اولنور

مسئله بر مجلسده کرامت ایله معجزه‌نک فرقی ندر دیو
بکره سؤال ایلدکده بکر دخی دعوای نبوة مقارن اولورسه
معجزه و الا کرامتدر دیو جواب ویروب زید خنزیر دخی
سنک کلامنک مقتضاسی اوزره دعوای نبوة ایدن
ولی نبی اولمق لازم کلور دیو بکره تکرار سؤال ایلدکده
بکر خصوم دخی لا نبی بعدی حدیث شریفی اول اصل دعوای
ایدنلرک تکذیب ایدر دیو جواب ویرنجک زید
خنزیر بو مقابلده نبینک هر سوزی کرچکمیدر دیو بکره
خطاب ایله زید خنزیرک تعزیری العیاذ بالله تعالی
سب نبی ایتمش اولورمی و یاخود کفری لازم اولور
سب نبی اولدوغی تقدیرجه موجب شرعیسی ندر بو مقوله
کلام تأویل اولنورمی الجواب حدیث شریفک مضمونی
نص قاطع ایله مؤید ایکن انی انکار ایله رد ایتدوکی
کبی کفری لازم کلدوکندن ماعدا عرض نبوة شتمه ویرمکله

سب ایلمش اولور یعنی کفر اولی عن اعتقاد دکل ایسه
تجدید ایمان ایله قتلدن خلاص اول عن اعتقاد ایسه
زندیقدر بعد الاخذ توبه سی قبول اولمز بالاتفاق قتل
اولنورلر زیرا سبک موجب بالاتفاق قتلی مباح اولمقدر
اما اسلامه کلیجک امام اعظم قتنده قتلدن خلاص اولورلر اما
شافعی و امام مالک و امام احمد حنبل و علمادن جمع کثیر قتلرنده
اختلافی و توبه سی قبول اولنمیوب قتل اولنمق لازم اولور
دیمشلر اکابر سلف و خلفدن نیچه‌لر اوزرینه چوق کمسنه
اتفاق ایتمکین ایکی جانبک رعایتلرینه رعایت اولنمق
ایچون سنه اربع و اربعین و تسعمائه تاریخنده قضاة ممالک
محمیه یه امر اولنمشدر که بو مقوله کلام خبیث صادر اولان
کمسنه‌دن صلاح حال و حسن اسلام و صحت توبه فهم اولنورسه
اسلام و توبه سن قبول ایدوب تعزیر و حبس ایله اکتفا
ایدوب امام اعظم قولیله عمل ایلیه‌لر اکر خیر فهم اولنمز کمسنه
دکل ایسه سائرلریله عمل اولنوب توبه و اسلامنه
اعتماد ایتمیوب قتل ایلیه‌لر و بو امر شریف طاری اولمشدر
دیو سنه خمس و تسعمائه تاریخنده تذکره ایله رای عالیه عرض
اولنوب امر ماضی حالا مستمر و باقیدر تجدید امر شریف
صدور ایلمشدر زید بو ایکی فرقه‌نک قنقسندن ایسه حاکم
الشرع اکا کوره عمل ایدر کتبه ابو السعود افندی

حصه تکری

مسئله زید یهودی بر قصبه‌ده مسافر اولوب وارد قده
عمرو عرض ایله رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه
شتم ایتدی دیو افترا ایدوب بر قاچ سوخته شهادت
ایدوب قاضی زیده یوز اوتوز آغاج اوروب اوزن
لون حبس ایدوب اطلاق ایتمک مراد ایتدکده بعض
کمسنه‌لر شتم اسکیدن عادتیدر دیو کمی مدعی وکمی شاهد اولوب
احراق ایتملرینه شرعا قادر اولورمی الجواب اولمازلر عرض
فهم اولنجه قضاة تفتیش ایتمکدن منع اولنمشدر شهود اولنلر
دیوان عالیه وارسونلر دیو شهادت اتسونلر دیو سنه احدی
وخمسین وتسعمائة تاریخنده امر سلطانی وارد اولمشدر

كتبه ابو السعود افندی

كتاب الابق

قاچقون قولک مدت غیبتی بیلندکدن صکره حاکم اذنیله
اولان بیع شرعا صحیح اولورمی الجواب صاحبی ظاهر اولنجه
آقچه‌سن آلور قولی المغه قادر اولماز اما قول اسیا هنک اولنجه
قانون اوزره قولی صاتون آلان کمسنه‌دن آلوب اولدی
صاتون الدوغی کمسنه‌دن آقچه‌سین المغه قانون اوزره
حکمه محتاج اولوب ضرری لازم کلدکده طقوز یوز قرق
بش رمضان شریفنده اعلام اولندقده عسکرینک
قاچقونلرینک بیعنه اذن ویرملدن قضاة نهی اولنمشدر
غفلت اولنمیه غفلت ایله اذن ویریلوب بیع اولنان

اهل اسلام ایچنده اولان ذمیلرک
یوکسک ومزین او یاپمقدن ونستد
ایچنده اثواب تکمدن فاخر لباس کیمکدن
واهل اسلامه اهانت ویکندیلره
تعظیم شعار افعالدن منع ایدن حاکم
عبد الله ماجور اولورمی الجواب
اولور

بر مخنث اجنبی کندی ضبط ایتمیوب
عمرو ذمیه بر وجه مقطوع ویروب
نتیجه صالح مسلمانلری حبس ورنجیده ایدوب
جبرا انواع قبایح ایلمک جائز اولورمی
الجواب اولماز عمرو کافر تعزیر شدید
وحبس مدید اولنوب اصل مخنثک
عزلی دخی واجب اولور كتبه ابو السعود

عسكرینك قاچقونلرینك شرعاً بیع نافذ اولمیوب
صاحبی آلمده بولورلر ایسه قانون اوزره
اولوب اولدقچه صاتاندن آقچه سن
الەویە بیورلمشدر

كتاب المفقود

زید غائب اولوب حیات و مماتی معلوم اولمیوب
امین بیت المال غائب مذبورك ملك دارینی معرفت
قاضی ایله عمرو مثل قیمتنه بیع ایلسە بعده زید حیا ظهور ایتدكده
دارینی عمرودن الە بیلورمی یوقسه امین بیت المالدن ثمننی الور
مفقودك مالندن فساد قابل اولنجه بیعه قضاة قادر
دکللردر اویله اولنجه واقع اولان عقد لازم و نافذ اولمازه
امانی زماننا مطلقا بیعه قضاة دامنا مأمورلردر تمام ذكری
ایله بیع اولندی ایسه تعرض اولنماز اگر فی الجمله
غبن فاحش اولنجه فسخ ایلر كتبه
ابو السعود افندی

كتاب الوقف

درهم و دنانیر متعلق اولان وقف نامه ایله عمل اولنمغه
وقفك صحتنه و لزومنه حكم كیمك مذهبی اوزره ایدوكن
بیان اولا صحتنه و ثانیا لزومنه حكم اولنمق لازم اولورمی
شمدی قضاة بو وجهله حكمه مأمورلردر
كتبه الفقیر ابو السعود

اما طفقوز یوز قرق یدی سنه سنده
مطلقا رعایا قاچقونلری دخی ویرلمك
طریقنه فرمان التماسی حیه ایله عالیه
عرض اولنمشدی ایدی بنه اولبابده امر
سابق اوزره عسكری طائفه سنك
قوللری الینه رعایا طائفه سی آقچه لرین
الەویە بیورلدی كتبه ابو السعود
افندی

مسئله ایدی

مسئله زید مدیون حال صحتنده دایینلرندن مالی قاچورب جمله املاکنی اولادینه وقف ایلسه وقفی صحیح اولورمی

صحیح ولازم اولماز چونکه اولان مدیونه‌نك وقفیتنه حکم وتسجیل دن قضاة ممنوعلردر کتبه الفقیر ابو السعود

مسئله بر وقف مسجل اولوب نیجه زمان وقفیت اوزره متصرف اولنه گلسه حالا اولاد واقف تسجیلك مضمونته شاهد اولمامغله وقفیتی عدم قبول ایتمگه قادر اولورمی

الجواب استماعله ممنوعلر کتبه الفقیر ابو السعود

مسئله بر وقفك عقارنده بیعی واستبدالی مسوغات شرعیه موجود ایکن بیع واستبدال ایلمکدن قضاتی منع ایچون امر شریف وار داولمش میدر

سنه احدی وخمسین وتسعمائه‌ده وارد اولمشدر

كتاب البيع

زید اون ایکیدن اون اوچدن دخی زیاده‌یه معامله ایلسه فی زماننا امر سلطانی وفتوای شریف اوزره اون اون بر بچقدن زیاده‌یه ویرمگك اوزرینه تنبیه اولندقدن صکره اصغا ایتمیوب اصرار ایلسه

شرعاً نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید وحبس مدید لازم
اولور توبه سی وصلاحی ظاهر اولنجه اطلاق اولنور بو صورتده
اللان ربح صاحبنه الیویریلور الجواب تراضی ایله حلال ستحق
الیویرلمیه جك مأمورلر در و دخی بو صورتده الیویرلمك
مناسب کبی ومسلم امرنده دخی افراطله انضافدن
چقار حتی بعض کویلر بو خصوصدن الکون
خراب اولمشدر

کتاب ادب القاضی

قضاتك بینلرنده فی زماننا ظاهر عدالت ساوی اولوب
لکن بعض کمسنه لر برانلرنده مأمور اولدقلری کتب شرعیه
تتبع ایدوب اصح اقوال بولوب عمل قادر اولنلر
بتون مختصر اول بابده اولان مسائل استخراج و اجرا
ایده میوب فتاوایه تعلیق ایدوب نیجه باش اغدوب
مضایقه ویرمکدن خالی اولمیان کمسنه لر علا زمنلری
تفاوت ایله باخود عرض ایله چونکه اوزرینه تقدیم ایدوب
اهم امور دین اولان عمل قضات متصرح اولان صابت
تلاشه ایله متصف اولورمی الجواب چونکه اولدن عدالتلری
دخی اولیجق حالی معلوم ایکن چونکه ثانی اندن تقدیم ایدنلر
متصفلردر لکن دیانته وعدالته و علماء افضل اولانی تقدیم
اولنمق اوزره امر سلطانی واقع اولمشدر

كتبه الفقیر ابو السعود

مسئله صح

مسئله اصح اقوال ایله عمل ایلیه‌سن دیو ترانده مقید
اولان قاضی قول ضعیف ایله عمل ایلسه حکمی نافذ
اولورمی الجواب غایت ضعیف اولیجه
اولماز

مسئله زید قاضی قول مرجوحک دلیلندن قوت فهم
ایدوب قول مرجوح ایله حکم ایلسه شرعاً حکمی نافذ
اولورمی الجواب قاضی احکامک تفاصیلنه واقف علمادن
اولمیجه اولماز کتبه الفقیر ابو السعود

مسئله حکم همایون ایله رد اولنان نائبلری حالا کبر
صورت ایله نائب ایلسه‌لر واقع اولان قضایاده
حکملری نافذ اولورمی الجواب اگرچه دغل طریقیله
اولوب صکره ینه نصب اولنمقدن منع یوقسه حکملری
نافذدر اما من بعد بونلری هیچ نائب ایدنمک دیو
مسطور ایسه اولماز حکم ایلسه‌لر حکملری دخی
نافذ اولماز کتبه ابو السعود
افندی

کتاب الشهاده

زید قاضی اصلا شهادته اهل اولمیان کمسنه‌لرین شهادتلرین
استماع ایدوب عمرو دخی اصلا جرحه مباشرت ایتمیوب
قاضینک وجه مشروح اوزره اولان حکمنی قبول
ایدوب داینلرنه ناحق آرایتمه ویرسه عمرو ضمان

بر خصوصده امر شریفده بالذات
گوره‌سن دیو مقید ایکن اوزرنده
میری احذ متی اولوب بالذات وارمغه
قادر اولمامغله معتمد علیه نائب گوندروب
نائبک حکمی نافذ اولورمی الجواب
باطلدر اولماز نهی صریح واقع اولمشدر

زید حنفی غائب ایکن فوت اولوب شافعی
اولان داینلری جمله ورثه غائب ایکن
داینلری اثبات ایدوب شافعی قاضی بر
حکم ایدوب بعده حنفی قاضیسی تنفیذ
ایلسه شرعاً مقبول اولورمی الجواب
اولماز قضاة ممالک محمیه مدعی علیه
مذهبنه مخالف حکمدن ممنوعلردر امضاسی
و تنفیذی دخی لغودر کتبه ابو السعود

لازم اولورمی **الجواب** ویردوکی مال بینه داینلرندن

الینور اکر عادل بینه یوقسه اصلا شهادته لایق اولمیانلر

ایله قضاة مأذون دکللردر کتبه ابو السعود

افندی

مسئله بر ذمی مرد اولسه مال بیت المال امینی النده

ضبط اولنوب وارثی کلوب وراثتی ذمی شاهدلر کتوروب

قیاساً مقبول دکلدر استحساناً مقبولدر عامهٔ بیت المال

النده ضبط اولان اموالده قضاة ولایت بونکله

عمل ایدوب حکم وحجت ویره کلمشلردر اما طقوز یوز

التمش سنه‌سنده دوبره وبندک ناحیه‌لرینک برینک

خصوصنده پایهٔ سریر اعلایه عرض اولندقده مسلم شاهد

واری تتبع اولنسون دیو فرمان عالی وارد اولمشیدی اول

احلدن استحساناً عمل اولنمغه اذن همایون فهم اولنمغین بو خصوصده

قضاة ذمی شاهدلر ایله حکم ایدوب ویردکلری حجت

صحیحه میدر دیو اعلام اولندقده صحیحه علامت وضع اولنموب

استفسار اولندقده قطعی جواب ویرلمشدر که بو خصوصده

استحساناً عمل اولنمز مسلم شاهد کتورلسون دینلمک

دوبره وبندیکه مخصوصدر دیو بیورلمشدر

کتاب الدعوی

سرحد تیمارلی اولان دعوالرنده ذمیلرین شهادتلرین

قبول ایده‌سز دیو بکلربکی و قاضیلره مکتوب کوندرمکله

سپاهیلرین سنورلری خصوصنده
اولان نسخ

قاضی

قاضی سپاهیلردن یوز یگرمی ییلدن برو دیرلیکلری اوزرنده اولان عزت و حرمتی کسی انلرک معامله لرینه ذمیلرک شهادتلرین استماع

ایدوب حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب امر سلطانی

ایله اولمیجه اولماز کتبه الفقیر ابو السعود

مسئله مدعی دعواسنی عذر شرعی یوغیکن بر مدت تأخیر

ایتدکده استماع اولنمق حقنده کبار ائمه دن بر مدة معینه

نقل اولمازکه اندن بروسی استماع اولنمیه جوابه خوف

اولنوب ازماندن بر مقدار تعیین بیورلیوب انده

اولان دعوالرینی شرعله استماع ایتمکه قضاة رخصت

بیوروب ماورا سنده مستقل امر همایون اول وجه

اوزره جواب ویرلمک مناسب خصم اولنوب اعلام

اولندی الجواب اون سنه بغیر عذر شرعی تأخیر اولنان

دعوالری امر شریف اولمایجه استماع اولنمایه دیو فرمان

اولندی یعنی عقاره کوره اولان دعوالرده دکلدر لکن

غیری یرلرده اون بش سنه مدة تعیین اولنمشدر بو اسلوب

اوزره امر ویرلمشدر فی سنه

تسع وخمسین وتسعمائة

مسئله بلا عذر اون سنه دن زیاده ترک اولنان تارلا

دعواسنک استماعی جائز اولورمی

الجواب اولماز

مسئله اون بش سنه بلا عذر ترک اولنان میراث

دعواسی بلا امر مسموعه اولورمی الجواب اولماز کتبه ابو السعود

كتاب الغصب

سبب اولاندن مال تضمين اولنمق جائز اولورمي
قضاة ممنوعلردر اما الاذن
السلطانيه ايله

مأمورلردر

مسئله زيد اسيرك مالندن چوقدار ويرارق سرواردر
كيم عمرو كفره يه خبر كوندردكي شرعاً ثابت اولنجه كفره
تكثوبه كوره زيادم بهانقدير ايدوب زيد دخي السه لر
حالا زيد عمرودن اول زيادم بهاسني المغه
قادر اولورمي الجواب امام محمد
قوليله عمرودن المق
مشروعدر

كتاب الجنايات

طائفه كفره اجاره ايله تصرف ايلدكلري ميخانه لرده
قتل واقع اولدقده قاتلي معلوم اولمينجه ديت وقسامه
كيمه دوشر هيچ چوق استفسار اولنوب بونك كبي
ماده لرده امام اعظم قوليله اول موضع ملك ايسه ديت
مالكنه دوشر وقف ايسه وقف جانبنه دوشر امام ابي
يوسف قتنده تصرف ايدنه دوشر حتي قونوق قوندوغي
اوطه ده مقتول بولنوب قاتلي معلوم اولمينجه استقلا
قونوق الدقده اولوب صاحبي ايله ساكن اولمينجه صاحبنه

ديت

دیت قسامه لازم کلمز بو مقوله کم ملک صاحبنک
علاقه سی اولمیوب آخر یرده ایکن دیت انلره تحمیل اولنوب
امام اعظم قولیله عمل اولنوب منصرف اولنلرک حفظنده
تقصیرات و مساهله لرینه مؤدی اولورده امام ابو یوسف
قولیله عمل اولنوب دیت منصرف اولنلره تحمیل اولنمق
حفظ و حراسته زیاده اهتماملرینه باعث اولمغله دفع
فساد اولنسون کوریلوب امام ابی یوسف قولیله عمل اولنسه
دیو فرمان اولنمشدر فی سنه سبع وخمسین
وتسعمائه

مسئله زید مرض موتنده زوجه سی هنده اون بیک اقچه
مهردن لازم الاداء بنم وارد دیو اقرار و اقرار مزبور
اوزرینه فوت اولوب بعده ورثه زید مزبوره
هنده سابقا جمله مهرین زیده هبه ایتمشدر دیو اقامت بینه
ایدر اولسه لر استماع اولنورمی الجواب اولنماز مهر
سائر دیون کبی دکلدر تکرار اولوب
صکره دن زیاده اولمق
قابلدر

مسئله بر وقف رقبه یه محتاج اولدقده جمله وظائفی
رقبه اولورمی الجواب اولور وقف حدامنه
اجر مثل مقداری
ویریلور

مسئله بر وقفك رقبه‌یه احتیاجی اولدقده متولیسی
وقفك زیاده مؤنتی وار در دیو کندو یه تعیین اولنان
وظیفه‌سی رقبه اولمیوب وظیفه‌سنی آلمغه قادر اولورمی
رقبه تمام اولنجه تولیت خدمتنی حسبی ایدر اکر کمسنه
اولمایوب متولی فقیر ایسه اجر مثل
مقداری ویرمك جائزدر

مسئله زید واقفك اوقافی جمله محترق اولسه اهل
وظائفك متولیدن غیریسی وظیفه‌لرینی آلمه‌لر وقفك
بر قاچ دکانی بنا اولندقده متولی باکه رقبه یوقدر دیو
وظیفه آلوب کندی وظیفه‌سنه طوتمغه قادر اولورمی
الجواب اولمازر رقبه تمام تکمیل جمله‌دن
مقدمدر

مسئله بر وقفك رقبه‌یه احتیاجی اولسه جابی ایله
متولیسی برابرمی چکر الجواب برابر چکر رقبه‌ده جمله مرتزقه
وظیفه‌لرینی آلمازلر ایکن متولی وجابی وظائفه آلمغه
قادر اولورمی الجواب اولمازلر
كتبه ابو السعود افندی

مسئله زید کیجه ایله عمرونك اوی ایچنده بولنمغله قلیج ایله
چالوب قولاغنی دوشوروب وبر اعضاسنی مجروح ایله
اول جرحدن فوت اولوب حالا عمرو وغیری کمسنه‌لرین
اوغلنه وعورتنه قصد ایچون آخر اولره دخی کیرمك

عادل

93

عاجز اولسه بو صورتده خبور زید کنیسه خالد ومنعی
اقرار ایدوب اما اوی ایچنده بولنوب خالد ومنعه
بینه دن عاجز اولسه زیده نه لازم اولور الجواب طشره
دخی خالد ومنعه بینه یوق ایسه اوی ایچنده خالمغه دلالت
ایدر اسه وعمروک حالی دخی ذکر اولنان کبی اولیجق
زیده تعرض اولنماغه بر روایت واردر
ولاة انکله مأمورلردر

کتبه ابو السعود
افندی

مسئله مرحوم سلطان محمد خان علیه رحمة والغفران
حضرتلری محمیهٔ اسلامبولی واطرافنده کی قریه لری عنوة
فتح ایتمش میدر الجواب معروف اولان عنوة فتحدر
اما کنائس قدیمه حالی اوزره ابقا اولنمق صلحا فتحه دلالت
ایدر سنه خمس واربعین وتسعمائه تاریخنده بو خصوص
تفتیش اولنمشدر یوز اون یاشنده بر کمسنه یه یوز اوتوز
یاشنده بر کمسنه بولنوب یهودی ونصارا طائفه سی
ال التندن سلطان محمد خان ایله اتفاق ایدوب نصرت
اولیجق سلطان محمد خان دخی انلری اسیر ایتمیوب حاللرینی
اوزره مقرر ایده جک اولوب بو وجهله فتح اولندیغی
یدو مفتش محضرنده شهادت ایدوب بو شهادت ایله
کنائس قدیمه حالی اوزره قالمشدر

مسئله صاحب جهات پاینده صدقه وصله ذکر اولنورلر بونلرک
پاینده وقفدار میدر الجواب صدقه فقرایه مخصوصدر
خدمت اوقاف عامه اول قبیلدندر اول جهات غلهسی
اغنیایه جوایدر صله عطیهدر اول اغنیایه دخی حلالدر
وقف اولاد واقربا اول قبیلدندر اغنیایه دخی اولورسه
حلالدر وبعض مناصب وجهات که تدریس وتولیت
وخطابت وامامت وبونلرک وظیفهلری نه صدقهدر
ونه صلهدر بلکه خدمتلری مقابلهسنده اجوندر اگرچه متقدمین
تعلیم علم وخطابت مقابلهسنده اجرت الممق جائز دکلدر
انلره ویریلان صله قبیلندن اولمق گرکدر دیمشلر اما
متأخرین اجرت ویرلمهمکسنه تعلیم علم وخطابت وامامت
ایتمدیلین مشاهده ایلدکده اجرت تجویز ایتمشلردر جمیع اوقافلرین
وقفلری اجرت اولمق اوزره ترتیب ایلمشلردر ومناصب
وجهات برانلرنده دخی کما ینبغی خدمتنک ادا ایتدکدن صکره
وظیفه معینهسن الهجق تعیین اولنور خصوصا صلانک برحکمی
دخی بودر که خدمتنی تمام ایلسه وظیفهلر جبر ایله النماز زیرا
اجرت دکلدر عطائیهدر ویرلمسی ویرلمامسی جائزدر حتی
بر مدرس بر سنه خدمت ایلسه باشنده صلهسی ویرلمدین
فوت اولسه ساقط اولور بر حبه الهمز زیرا صلهدر اجرت دکلدر
کتبه ابو السعود اقدز تمت الرساله المرغوبه بعنایة الله الملک الوهاب
فی غرة محرم الحرام لسنه خمس عشر ومائتین والف

